12de JAARGANG. DONDERDAG 27 OCTOBER 1932. No. 37.

Abonnementsprijs voor Soerabaia f 7.50, overig Indië f 10.—, buitenland f 12.—, alles per kwartaal bij voor-uitbetaling.
Maandabonnement voor Soerabaia f 2.50 (plus f 0.10 administratiekosten), overig Indië f 3.50.
Zoowel kwartaal- als maandabonné's verbinden zich voor volle kwartalen.
Telefoon: uitsluitend voor de redactie Z. 2000; bureau hoofdredacteur Z. 2296; huis redactie Z. 1458 en Z. 2900.

DE INDISCHE COURANT

Directeur-Hoofdredacteur: W. BELONJE.

Uitgeefster: N. V. tot Exploitatie van „De Indische Courant" te Soerabaia, Van Geunsstraat 1 (Boeboetan).
Telefoon bureau directeur Z. 3500; bureau administrateur Z. 130, huis Z. 88; afdeeling abonnementen Z. 130; afdeeling advertenties Z 4.
Tarief voor advertenties:
Gewone advertenties f 0.40 per regel, minimum 10 regels.
Familieberichten: 10 regels f 2.50.
Bij abonnementen belangrijke korting.

EERSTE BLAD.

Dit nummer bestaat uit drie bladen.

INHOUD.

Eerste Blad: Bezuinigingsnoodzaak. — Midden-Java. — Binnenland. — Voornaamste nieuws. — Stadsnieuws.

Tweede Blad: Pelgrims en koelie's in den Volksraad. — Binnenland. — Om te onthouden! — Nederland. — Gemengd nieuws. — Officiëele berichten. — Scheepsberichten. — Feuilleton.

Derde Blad: Wat de dag brengt. — Oost-Java. — Geestelijk leven. — Leger en vloot. — Radio-rubriek. — Sport. — Telegrafische berichten. — Luchtvaart. — Cultures. — Financiën en handel.

Bezuinigingsnoodzaak.

(Van een medewerker.)

Amsterdam, 12 October.

Wij hebben niet de bedoeling om een beschouwing te wijden aan de millioenen-nota; ten eerste ligt een dergelijke bespreking buiten ons kader en ten tweede zou het een omvangrijk werk zijn, dat in zekeren zin een herhaling zou beteekenen van hetgeen er al van alle zijden over geschreven is.

Wij willen echter de aandacht vestigen op enkele stellingen, die van bepaalde politieke zijde worden opgeworpen. Deze stellingen betreffen verlaging van de rente der staatsschulden, het stopzetten van de periodieke aflossing dier schulden, gedwongen heffing ineens van bijvoorbeeld 1% der vermogens.

Oppervlakkig lijkt er iets goeds in te zitten, doch gaat men er wat dieper op door, dan zijn onzes inziens deze stellingen niet practisch door te voeren. Hiervoor kunnen wij verschillende argumenten aanvoeren, doch waarbij wij vooropstellen, dat wij het probleem alleen bezien van economische en niet van politieke zijde. De voordeelen, eraan verbonden, zijn natuurlijk, dat zij de Nederlandsche staatsuitgaven verminderen, terwijl door punt 3 de inkomsten worden vergroot.

De nadeelen echter wegen tegen deze voordeelen niet op.

Verlaging van de rente der staatsschulden.

In dit verband haalt men het voorbeeld van Frankrijk en Engeland aan. Daarbij mag men echter niet vergeten, dat de conversie in die landen vrijwillig was, want wilde men niet toestemmen in het nemen van 3½% obligatiën (ten opzichte van Engeland) tegen de 5% War-loan, welnu dan kon men in contanten worden uitbetaald. In Frankrijk geldt hetzelfde. De Engelsche Staat — om bij Engeland te blijven — heeft wel enkele maatregelen genomen, om de conversie te stimuleeren, zooals door het heffen van een embargo op nieuwe emissies, opdat de beschikbare gelden tijdens de conversie niet aan andere beleggingen konden worden besteed en door het toekennen van een premie, wanneer men zich binnen een bepaalden datum voor conversie opgaf, maar de hoofdzaak was, dat de Engelschman Engelsch denkt en uitmunt door patriotisme. Wanneer het in het belang is van „God's own country", dan ontziet hij zich geen offer, natuurlijk binnen grenzen, al zijn die grenzen bij den Brit ruim.

Ook in Frankrijk heerscht een zeker patriotisme, zij het ook in mindere mate.

In Nederland echter denkt men niet op die manier; in het algemeen wijkt ons eigenbelang niet zoo spoedig voor dat van het algemeen.

Op het moment wordt er een 5% Indische leening aan de markt gebracht tegen den koers van 97½%; de gemeenteleeningen worden geëmitteerd om en bij pari (varieerende tusschen 96-100) eveneens tegen een rentevoet van 5%, waaruit men de conclusie kan trekken, dat vrij geld slechts aangeboden wordt, tenminste op langeren termijn tegen een rendement van ongeveer 5%. Verandert deze tendenz niet en hieromtrent is natuurlijk niets te zeggen, dan is er geen Nederlandsche leening, die vrijwillig zal kunnen worden omgezet in een schuld met lagere rente. De 6% dollarleening Indië van 1922 zoude kunnen worden geconverteerd; het is echter de vraag, of dit een transactie zou zijn, waarvan Indië voordeel zou hebben, gezien de positie van de Indische schatkist. Een groot deel zou vermoedelijk in cash worden opgeëischt.

Er zou een gedwongen conversie kunnen plaatsvinden. Wij vinden den tijd hiertoe ongeschikt; de Nederlandsche Staat en ook Indië staan voor allerlei mogelijkheden, want men kan in deze crisis op niets rekenen. De internationale verhoudingen worden elken dag scherper; men weet niet, wat er morgen zal geschieden, want de wereld-evolutie is nimmer zoo vlug gegaan als juist in de laatste jaren. Wij mogen danook niets doen om het vertrouwen in onze solvabiliteit, in onze financiëele onkreukbaarheid te schokken, want wij hebben ons ongerept crediet misschien binnenkort dringend noodig.

Hetzelfde geldt voor het tweede punt: het stopzetten van de periodieke aflossing dier schulden.

Want wanneer wij onze verplichtingen niet meer nakomen, zij het ook tijdelijk, dan kunnen wij als krachtig financiëel centrum onze matten wel oprollen. Trouwens wat geeft ons een uitstel, een verschuiving van de verplichtingen naar een verder gelegen tijdstip. Het zou natuurlijk wat anders zijn, wanneer wij méér zouden aflossen, dan waartoe wij contractueel verplicht zijn. Het is niet noodig om het huidige, toch al zwaar getroffen geslacht, extra te belasten ten voordeele van het komende. Natuurlijk zouden wij houders van aflosbaar gestelde obligatiën voor de keuze kunnen stellen om òf cash, òf nieuwe obligatiën tegen lagere rente te accepteeren. Doch deze methode verschilt niet bij hetgeen de overheid nu doet. Heeft zij geld noodig, welnu dan emitteert zij een nieuwe leening tegen de meest gunstige voorwaarden, welke te bedingen zijn.

Het derde punt, gedwongen heffing ineens van bijvoorbeeld 1% der vermogens moet men eveneens ten strengste afkeuren. Waarvoor zou dit dienen? Wij weten niet, welke bedragen de regeering nog zal hebben uit te geven. De crisis heeft onzes inziens haar hoogtepunt nog lang niet gehad, de meeningen van vele economen ten spijt. Hoover heeft met de bekende Amerikaansche bluff gezegd, dat men zich weer in een opgaande periode bevindt. Hij bedoelt er mede: „Laat je erdoor om den tuin leiden, als je mij maar herkiest."

Von Papen heeft eenzelfde orakel-uitspraak gedaan, maar deze was noodig om zijn plannen voor de vermindering der werkloosheid te argumenteeren. Immers hij verminderde de belastingen met een respectabel bedrag, zij het ook niet rechtstreeks, maar via belasting-restitutiebiljetten, waarmede men op bepaalde voorwaarden bepaalde belastingen zou kunnen betalen. Indien het juist is, dat wij, Nederlanders, het ergste nog moeten krijgen..... dat wij voor heetere vuren zullen hebben te staan en dat er van ons uithoudingsvermogen nog heel veel zal worden gevergd, dan zou een drainage van de toch al gedraineerde vermogens een verlies aan reserve beteekenen. Een heffing ineens is onzes inziens alleen gemotiveerd, wanneer de evenwichtstoestand is weergekeerd en men de nieuwe era wenscht in te gaan met een kleinere staatsschuld, teneinde de landgenooten niet met tè zware belastingen opgescheept te laten blijven. In een uiterst onzekere periode, waarin nog heel wat zal kunnen geschieden, mag men tot zulke krasse maatregelen niet overgaan. Men zou bovendien spoedig voor een nieuw en wellicht grooter tekort staan en moet er dan opnieuw een heffing ineens plaats vinden?

Men zoekt het in Nederland nog in de verkeerde richting.

Wij zijn over het algemeen nog te veel gekluisterd aan hetgeen wàs. Wij zijn nu eenmaal vasthoudend en daardoor ietwat kortzichtig. Wij moeten ons bedrijfsleven op gang trachten te brengen; aan de bestudeering van de binnenlandsche markt zijn wij bezig, getuige de verschillende crisisbureaux, maar aan den afzet naar buiten doen wij te weinig. Wij houden besprekingen met Duitschland, wanneer dit land onzen export nog verder wil beperken; wij sluiten verdragen als Ouchy, die slechts theoretische waarde hebben, tenminste wanneer men in dit opzicht nog van „waarde" wil spreken.

Maar wat wij moeten doen..... den ruil bevorderen door compensatie, daarvoor voelen wij nog niets. Juist op die manier zou er veel tot stand kunnen worden gebracht, want er zijn tal van landen, die onze goederen gaarne zouden willen hebben, doch deze hebben geen geld, geen deviezen om ons te betalen. Zij zitten opgescheept met onverkoopbare goederen en eerst, wanneer zij deze zouden kunnen spuien, zouden zij in staat zijn, andere goederen aan te schaffen. De Donaulanden kunnen hun graan niet kwijt ..... wij hebben jaarlijks een grooten invoer van tarwe. Wij betrekken deze van Amerika, Canada, Argentinië en ook van de Donaulanden. Doch Argentinië, Canada en Amerika nemen relatief weinig van ons af. Waarom verplaatsen wij onze aankoopen niet naar die landen, die als compensatie onze goederen willen nemen? Exporteurs zouden winst kunnen maken ..... onze industrie zou voor een gedeelte op gang kunnen worden gebracht, het vervoerswezen zou er door worden opgemonterd, zoodat ook onze scheepvaart er eenig profijt van zou kunnen trekken.

Wij halen het denkbeeld van compensatie in het kort aan, niet omdat wij deze nieuwe wijze van handeldrijven in dit verband willen bespreken, maar om te zeggen, dat wij eerst de voor de hand liggende maatregelen moeten nemen, alvorens onze toevlucht te zoeken bij oplossingen, die zeer groote gevaren met zich kunnen medebrengen en waarvan het geenszins zeker is, dat zij werkelijke oplossingen zullen blijken te zijn.

Wij moeten met de voeten op den grond blijven staan. Juist in deze tijden van beproeving moet onze energie worden gestaald en ingesteld op daden, waaraan wij iets hebben. Wij moeten niet besluiten tot een geste, welke een bewijs is van zwakheid, van radeloosheid. Het gedwongen verlagen van de rente, het stopzetten van de op ons genomen aflossingen en het decreteeren van een heffing in eens zijn geen daden van een krachtig volk; het is de achttiende-eeuwgeest, welke alsdan over ons vaardig zou worden.

MIDDEN - JAVA.

DJOKJAKARTA.

(Van onzen correspondent.)

Brandje in de Alhambra-bioscope.

In den avond van 25 dezer tijdens de eerste voorstelling in de Alhambra-bioscope, ontstond, vermoedelijk door warmloopen van een der motoren, brand in de motorkamer van deze bioscope. Doordat de uitlaat van den motor gloeiend werd, ontbrandde een kleine hoeveelheid olie. De brand kon met eigen middelen gebluscht worden.

Telegram van deelneming.

Naar Aneta meldt, heeft de landvoogd aan Zijne Vorstelijke Hoogheid den Soesoehoenan een telegram van deelneming doen zenden met het overlijden van Pangeran Notopoero.

BINNENLAND.

Verruiming van rubber-afzet.

Mogelijkheden.

Naar wij in „De Bergcultures" lezen, werd te Buitenzorg de tweede bijeenkomst gehouden van de Commissie voor verruiming van den rubber-afzet. De commissie bestaat uit de heeren Th. A. Meister, dr. T. A. Tengwall, W. F. M. de Buy Wenniger en H. J. van Holst Pellekaan. Technisch adviseur der commissie is dr. M. G. Kraay. De bijeenkomst werd bijgewoond door den voorzitter van het Alg. Landbouwsyndicaat, mr. G. H. C. Hart. Men is voornemens, ook het hoofd van de afdeeling Nijverheid van het departement van Landbouw, Nijverheid en Handel uit te noodigen, in de commissie zitting te nemen.

De besprekingen hadden een voorloopig karakter, aangezien de proefstations hier te lande, voor wat hun technische uitrusting betreft, niet gespecialiseerd zijn in de richting van de fabriceering van diverse rubberpreparaten en producten, terwijl eveneens een volkomen deskundig technicus niet beschikbaar is. Het technisch personeel zou zich op dit gebied moeten inwerken door literatuur-studie en studie-reizen, waaraan onder de huidige omstandigheden niet te denken valt. De eenige wijze, waarop onderzoekingen hier te lande daarom ter hand kunnen worden genomen, zal daarom zijn het tijdelijk engageeren van een rubbertechnicus, die met deze materie vertrouwd is. Misschien ook is het mogelijk, dr. Kraay geheel vrij te maken van zijn tegenwoordige werkzaamheden en hem geheel te belasten met deze onderzoekingen.

Men stelt zich voor, contact te zoeken met diverse werkers op het gebied van rubberbestrating. In de Straits zullen binnenkort op den weg van Kuala Lumpur naar Port Swettenham proeven worden genomen met diverse soorten rubberbestrating door vijf verschillende instellingen. Door ieder van deze „uitvinders" zal een stuk weg van 60 yards met rubber bedekt worden. In principe werd de wenschelijkheid aanvaard, dat dr. Kraay en dr. Tengwall deze proeven zullen gaan bijwonen.

Andere proeven zijn reeds genomen, onder andere op het gebied van de vervaardiging van vuurmakers voor het aanleggen van vuren in stoomketels en locomotieven. De S.S. experimenteert hier momenteel mee. Ook is de K.P.M. bezig met het nemen van proeven om een krachtiger lichtbron te bereiden door samenvoeging van petroleum met gesmolten rubber. Met de papierfabriek te Padalarang werden besprekingen gevoerd in verband met de mogelijkheid om latex te gebruiken bij de papierbereiding. Latexpapier wordt thans reeds veel meer gebruikt dan men wel denkt, onder andere voor bepaalde soorten pakpapier en ook voor goedkoop schoenwerk, als de Bata-schoenen. De gebruikelijke hars-emulsie schijnt daarbij te worden vervangen door gevulcaniseerde latex. Ook voor verpakking van cement, suiker en rubber is dit papier geschikt. Men neemt momenteel proeven met een latexmengsel, dat op den weg aangebracht als slijtlaag kan dienen. Rubber als brandstof kan worden verkregen door vermenging van latex met gestampte rubberpitten tot koeken, die uitstekend branden, zonder te smelten.

De wenschelijkheid werd betoogd om op de ambachtsscholen een leervak te openen voor de vervaardiging van artikelen uit rubber. Ook op dit gebied is nog veel te doen: Men denke aan rubbermatrassen, triplexhout met aanwending van latex, dunne rubbervellen voor verpakking, rubber-fietszadels, sandalen, koffers, kussens, stootkussens voor booten, zelfs veldflesschen. Samenwerking met den Rijksrubberdienst te Delft is in uitzicht gesteld.

De gezaghebbers.

Een onbillijkheid.

Het korps gezaghebbers maakt immer den indruk van een eenigszins verongelijkte groep. Misschien is het om deze reden, dat de Vereeniging van Gezaghebbers bij het B. B. zich den worstelenden leeuw van het Zeeuwsche wapen tot embleem heeft gekozen. In de jongste Volksraadszitting heeft de heer Roep, zelf oudgezaghebber, en in het college vrijwel de eenige, die aan de belangen dezer ambtenaren aandacht wijdt, aan de regeering verzocht om diegenen in het korps, die aan de gestelde eischen voldoen, ook op te nemen in de eigenlijke hoogere formatie van het Binnenlandsch Bestuur en hen dus in de gelegenheid te stellen tot het vervullen van de hoogere en hoogste functies. Hierop heeft de regeering, bij monde van den directeur van Binnenlandsch Bestuur, afwijzend moeten antwoorden, omdat zij naar hare meening daardoor ernstig zou tekort doen aan de rechten van het oudere bestuurskorps.

Toch is een gezaghebber in het bezit van het diploma H. B. S. 5 j.c. en heeft hij een opleiding aan de bestuursschool achter den rug, waarna hij benoemd wordt tot hulp-gezaghebber. In Mei jongstleden zijn een achttal candidaten geslaagd voor het eind-examen van de bestuursschool en deze jongelui zijn ook alle bij het korps ondergebracht als hulpgezaghebber.

De door den heer Roep voorgebrachte klachten over late benoeming, evenals die over slechte promotie, bleken ongegrond. De heer Roep scheen verzuimd te hebben, zich grondig op de hoogte te stellen. In de October-aflevering der „Mededeelingen" van de Vereeniging van Gezaghebbers wordt hierover ook spijt betuigd, daar de benoemingen niet later plaats hadden dan mogelijk was in verband met de militieplichten der betrokken jongelui, terwijl ook in den laatsten tijd zes gediplomeerde gezaghebbers 1ste klasse, vijf gediplomeerde gezaghebbers en één hulpgezaghebber tot den naasthoogeren rang werden bevorderd. Binnenkort zullen nog eenige hulpgezaghebbers promotie maken.

Anders is de houding der regeering geweest tegenover een paar uitblinkers in het korps. Kortgeleden zijn de heeren J. A. Vorstman en D. F. Tissing aan de universiteit te Leiden geslaagd voor het doctoraal examen in de Indologie en de heer A. Verheul aan dezelfde hoogeschool voor het doctoraal examen in het Ned.-Indische recht. Van deze drie is alleen de heer Vorstman als controleur B. B. ingeschoven in de ranglijst van het hoogere korps en geplaatst in de residentie Menado. Voor de beide andere heeren wordt of is een betrekking gezocht buiten den bestuursdienst.

Uit de prestaties dezer heeren blijkt, dat zij hoogstwaarschijnlijk behooren tot die elementen in het korps, die „willen en kunnen" en „voor wie daarom ruim baan moet worden gemaakt", zooals de gouverneur Couvreur het in 1926 heeft uitgedrukt. De heer Tissing studeerde bovendien geheel op eigen kosten, de heer Verheul deed dit voor een goed deel. Men mag aannemen, dat beiden zeer veel gevoelen voor het bestuurswerk en daarom, ook op grond van hun vroeger reeds opgedane ervaring, zeer bruikbaar zijn. Toch brengt men deze menschen onder bij een anderen tak van dienst, niet omdat er een overcompleet is aan goede bestuursambtenaren, ook niet omdat zij in het hoogere korps niet op hun plaats zouden zijn, doch alleen om geen ontevredenheid te wekken in dat hoogere korps, welks belangen door een inschuiving van deze alleszins bevoegde krachten zouden worden geschaad!

De van deze gedragslijn afwijkende benoeming van den heer Vorstman, een benoeming waardoor deze heer thans ver is bevoorrecht boven al zijn andere collega's, die in volkomen gelijke omstandigheden in dienst kwamen, wordt algemeen als een onbillijkheid aangevoeld. Volgens de regeering is deze benoeming het gevolg van aan den heer Vorstman bij zijn indiensttreding gedane toezeggingen, doch toezeggingen van dezen aard zijn, hetzij mondeling, hetzij schriftelijk, destijds aan alle gezaghebbers gedaan.

Juist om deze reden wekt niet zoozeer de benoeming van den heer Vorstman, doch wel de plaatsing der beide andere heeren bij een vreemden tak van dienst, ontevredenheid in het korps gezaghebbers en zal het den lust tot studie en tot het zich verder bekwamen voor den Indischen bestuursdienst bij de thans dienenden ten zeerste doen verflauwen.

Oud-edeleer Hens †.

Den Haag, 26 Oct. (Aneta). Het oud-lid van den Raad van Ned.-Indië A. M. Hens is alhier overleden.

Overal verkrijgbaar

PIM WASCH ZEEP

30 cent per pak.

1433

De Nederlandsche invoerrechten.

De behandeling in de Tweede Kamer.

Den Haag, 26 Oct. (Aneta). Gisteravond is de behandeling van het wetsontwerp tot heffing van opcenten op de invoerrechten in de Tweede Kamer voortgezet.

De heer mr. P. J. Oud (S. D. A. P.) deelde mede, niet met het ontwerp te kunnen medegaan. De bedoeling van den minister zal een fiscale wijziging zijn, doch in wezen is het dit niet. De regeering grijpt elke gelegenheid aan om het optreden te Genève ongedaan te maken, waar het onze handelspolitiek betreft. Spreker sprak de hoop uit, dat alle Kamerleden, die eveneens tegen het ontwerp zijn gekant, een consequente houding zullen aannemen, ook als de regeering zekere consequenties in uitzicht zou stellen.

De heer jhr. dr. W. J. H. Rutgers van Rozenburg verklaarde welwillend tegenover het ontwerp te staan, ook al, wijl de minister over geen andere middelen beschikt om de tekorten aan te vullen.

De heer ir. J. W. A. Albarda (S. D. A. P.) betoogde, dat de socialisten principiëel tegen het ontwerp zijn, omdat het geen rekening houdt met de draagkracht, terwijl het, uit een internationaal oogpunt beschouwd, een slecht voorbeeld geeft.

Het bedrag, waar het om gaat (20 tot 25 millioen gulden), kan op tal van manieren worden gevonden onder meer op de defensie.

Dr. Colijn.

De heer dr. H. Colijn (A. R.) verklaarde zich voor de niet aangenaame taak te zien geplaatst, dezen minister, dien hij zeven jaar lang heeft gesteund, te moeten bestrijden. Het geloof aan een eenjarigen duur ontbreekt spreker ten eenen male en volgens spreker zal het ontwerp niet het verwachte opbrengen, doch wel leiden tot een prijsverhooging der goederen, waartegenover geen equivalent staat. De bezwaren tegen een navordering zijn vele.

Misschien ware spreker tenslotte toch nog met den minister medegegaan, indien er geen verband had bestaan met het verdrag van Ouchy, met den geest waarvan het ontwerp strijdig moet worden geacht.

Spreker wees op de mogelijkheid de tabaksbelasting te verhoogen en op een invoering van een belasting op coupons van hoogeren rentevoet. De heer Colijn eindigde met te verklaren niet met de regeering te kunnen medegaan en noemde het percentage van het vorig jaar ad 10 procent de uiterste grens en daarbij dient het volgens spreker te blijven.

Geen voedselschaarschte.

Batavia, 26 October (Aneta). De directeur van Binnenlandsch Bestuur heeft naar aanleiding van een gehouden onderzoek naar de gevolgen van de suikerrestrictie voor de Inheemschen medegedeeld, dat bij dat onderzoek is gebleken, dat op vele plaatsen een nijpend geldgebrek heerscht, doch dat de voedselvoorziening voorloopig geen zorgen baart.

Gebleken is, dat een dagelijksche voeding à raison van 2½ cents per volwassene mogelijk is.

Het is zeer moeilijk voorspellingen te doen inzake een ontwikkeling van den verderen toestand, doch voor voedselschaarschte behoeft niet te worden gevreesd, mits de oogsten goed uitvallen.

De Bataviasche politie-affaire.

Batavia, 26 October (Aneta). De raad van justitie heeft den ondercommissaris van politie Van H. wegens het aannemen van giften van een voorzitter eener speelsociëteit conform den eisch tot een gevangenisstraf van een jaar veroordeeld.

Chauffeurs- en koetsiersbond.

Bandoeng, 25 October (Aneta). Uitgaande van de Partai Indonesia had te Bandoeng de oprichtingsvergadering plaats van den Chauffeurs- en koetsiersbond.

Voornaamste nieuws.

Loopende tot 2 uur.

De regeeringscommissaris voor Pruisen, dr. Bracht, heeft aan alle Pruisische ambtenaren gelast, zijn bevelen op te volgen in alle gevallen, waarin niet door het vonnis van het Hooggerechtshof te Leipzig is voorzien.

Het Italiaansche mailschip „Rex" heeft op zijn terugtocht uit New-York het record van de „Bremen" geslagen en daarmede den „blauwen wimpel" veroverd.

Het oud-lid van den Raad van Indië de heer A. M. Hens is te 's-Gravenhage overleden.

In Peking is de staat van beleg afgekondigd in verband met de gevaarlijke situatie in Noord-China.

In Deli zijn gistermiddag twee aardschokken gevoeld.

Colijn heeft zich in de Tweede Kamer tegen het wetsontwerp tot verhooging der invoerrechten verklaard.

Het Japansche garnizoen te Tsitsihar bevindt zich in een précaire positie tengevolge van de concentratie der Chineesche strijdkrachten in Mantsjoerije.

Voor de BETERE
The BORNEO COMPANY Ltd.
2e handsch AUTO!
1429

De postvluchten.

Batavia, 27 Oct. (Aneta). Het uitwaartsche postvliegtuig „Havik" is Woensdag te Calcutta gearriveerd en kan Zaterdagmiddag te Batavia worden verwacht.

Het retourvliegtuig „Kwartel" arriveerde dienzelfden dag te Baghdad.

Aardschokken.

Medan, 27 Oct. (Aneta). Gistermiddag om 2 uur 55 zijn op de onderneming „Arnhemia" twee zeer krachtige aardschokken waargenomen. Het epicentrum ligt waarschijnlijk dichtbij.

Runderslachthal en varkensabattoir.

Bandoeng, 25 Oct. 1932. (Aneta). Door het hoofd van den veterinairen dienst werd een voorstel gedaan aan burgemeester en wethouders van Bandoeng tot het bouwen van een varkensabattoir en een runderslachtplaats, waarvan de kosten zouden worden gebracht op de eerste begrooting-1933.

Sergeant levensgevaarlijk gewond.

Bandoeng, 25 October (Aneta). Uit Ambon werd door het legerbestuur telegrafisch bericht ontvangen, dat sergeant Copray door een dwangarbeider met een ijzeren schop levensgevaarlijk aan het hoofd is verwond. Zijn toestand is bevredigend.

De Malabar-antenne.

Bandoeng, 25 Oct. 1932. (Aneta). De tweede reparatie aan de antenne bij de Malabarkloof heeft een vlot verloop gehad. De dienst functionneert normaal.

Samenvoeging zout- en opiumregie.

Batavia, 27 Oct. (Aneta). De begrootingscommissie heeft een afgerond voorstel bij de regeering ingediend tot gedeeltelijke samenvoeging van opium- en zoutregie.

Ongunstige toestand op de Oosterlijnen.

Bondowoso, 27 Oct. (Aneta). In verband met de afnemende verdiensten op de Oosterlijnen zal het Europeesch spoorwegpersoneel daar voor het einde van het jaar door tramwegpersoneel worden vervangen, hetgeen ⅓ aan salarissen scheelt.

Reeds maandenlang valt een totale stilstand in het goederenvervoer op de Oosterlijnen te constateeren, zulks in verband met de omstandigheid, dat de importeurs uitsluitend per vrachtauto verzenden.

Als laatste maatregel zijn de S. S.-tarieven opnieuw met de helft verlaagd.

De contracten met de suikerfabrieken in den Oosthoek zijn thans waardeloos. Een jaar geleden stortte de S. S. te Bondowoso dagelijks 3.000 gulden in 's lands kas en tegenwoordig ongeveer 200 gulden per dag.

25-jarig jubileum.

Aneta meldt: Naar wij vernemen, zal het op 31 October aanstaande vijfentwintig jaar geleden zijn, dat de eerste gouvernements accountant, wijlen de heer F. H. van Schagen, zijn functie aanvaardde.

De dienstleiding, welke sinds 1918 bij den heer W. de Vries Gzn. berust, meent, in verband met de crisisomstandigheden, dien dag verder onopgemerkt te moeten laten voorbijgaan. Het eenige plan, dat met het jubileum in verband staat, is de uitgifte van een gedenkboek, waarvan de kosten geheel door de ambtenaren van den dienst zelf gedragen zullen worden.

Burgerlijke stand.

Naar Aneta meldt, is vastgesteld een ordonnantie tot wijziging van de voorschriften op het houden der registers van den burgerlijken stand voor Europeanen, voor de Chineezen en voor de gemengde huwelijken, in verband met de rechten, die door de ambtenaren van den burgerlijken stand worden geheven.

Vertrek „Ibis" uitgesteld.

Bandoeng, 27 Oct. (A n e t a). Het vertrek van de „Ibis" is in verband met de physieke ongeschiktheid van den piloot Pellens tot 11 November uitgesteld. Morgen wordt de retourvlucht ondernomen door de „Pelikaan"(bestuurd door den piloot Hondong, vergezeld door den tweeden piloot van de „Ibis.") De tweede piloot van de „Pelikaan" Blaak blijft dan achter.

De Zaterdag aanstaande arriveerende „Havik" keert 4 November terug, bestuurd door Gryns en met haar eigen bemanning.

(Het is vrij onduidelijk, waarom de „Ibis" morgen niet kan vertrekken m e t e e n a n d e r e n p i l o o t, wanneer Pellens niet tot vliegen in staat is. Zou men niet liever eerlijk zeggen, dat de schade aan de „Ibis" toegebracht ernstiger is gebleken, dan men had gehoopt e n d a t m e n h e t d a a r o m n i e t a a n d u r f t m e t d i t v l i e g t u i g d e r e t o u r v l u c h t t e o n d e r n e m e n, terwijl men Pellens voor het nader onderzoek, zoowel van het vliegtuig als van het ongeluk, gaarne nog wat te Bandoeng houdt? (Red. I. C.).

Verhooging van den zoutprijs.

Batavia, 27 Oct. (A n e t a). Het lid van den Volksraad Monod de Froideville heeft een interpellatie aangevraagd over de verhooging van den zoutprijs, welk verzoek 1 November aanstaande zal worden behandeld in het college van gedelegeerden, hetwelk volgens het vierde lid van artikel 80 der Indische Staatsregeling bevoegd is interpellatie te houden.

Verwacht wordt, dat de interpellatie zal worden toegestaan en in dat geval zal de regeering wel dadelijk van antwoord dienen.

De vragen luiden als volgt:

Naar aanleiding van de recente verhooging van het regiezout met 2 cent per kati vraagt steller vergunning de volgende vragen tot de regeering te richten:

ten eerste of de regeering bereid is uitvoerig uiteen te zetten, welke motieven haar tot het opleggen van dezen nieuwen last hebben geleid en ten tweede, om welke redenen de regeering, tegen den uitdrukkelijken wensch van de Volksraadsmeerderheid in, welke tot uitdrukking kwam bij de behandeling van het voorstel van orde van den heer Van Mook, namelijk om geen verband te leggen tusschen de gedeeltelijke vermindering van den tabaksaccijns en de verhooging van den zoutprijs, onder meer bij de toelichting op de verhooging toch voortdurend nog aan dat verband vasthoudt; ten derde, waarom zij ertoe overging dezen maatregel te treffen, zonder bij de behandeling van de begrooting voor 1933 door den Volksraad of later op geëigender wijze door het college van gedelegeerden dezen maatregel in bespreking te hebben doen nemen.

De nieuwe tijdregeling.

Medan, 27 October (A n e t a). De kantoorvoetbal-competitie van den Oost-Sumatra Voetbalbond, de Medansche Golfclub en de Medansche Hockeyclub hebben den landvoogd telegrafisch verzocht het nieuwe tijdbesluit voor de Oostkust op te schorten, aangezien anders in de maanden October tot en met April de sport beoefening na de kantooruren door het korter daglicht onmogelijk wordt. Rekwestranten hebben verzocht, alsnog de handelsvereeniging en de werkgevers te raadplegen.

De vereeniging voor den detailhandel heeft haar adhaesie met dit verzoekschrift betuigd in verband met het noodzakelijk grooter lichtverbruik.

Uit Medan seint A n e t a, dat burgemeester en wethouders zich in verband met het ter raadsvergadering besprokene telegrafisch in verbinding hebben gesteld met de regeering ter overbrenging van de suggestie om de klok 18 minuten voor te zetten, waardoor een zevenurig verschil met den middelbaren Greenwich-tijd wordt verkregen.

Hongi-tocht.

Buitenzorg, 27 Oct. (O f f i c.). Blijkens een telegram van den gouverneur der Molukken heeft op 22 dezer in de onderafdeeling Sorong op Nieuw-Guinea een hongi-tocht plaats gevonden, waarbij zes personen werden gedood, terwijl 33 anderen a's slaven werden weggevoerd. De gezaghebber van Sorong is met een patrouille gewapende politie naar het binnenland getrokken ter opsporing van de daders en zoo mogelijk tot bevrijding van de meegevoerden.

Kwaadwilligen aangemeld.

Buitenzorg, 26 Oct. (A n e t a). Volgens een telegram van den gouverneur van Atjeh aan de regeering hebben zich de kwaadwillige Pan Bin en echtgenoote 22 dezer bij den Oeleebalang van Seunagan gemeld.

Economische commissie.

Aneta bericht, dat voor den duur van het aan hem verleend verlof naar Europa is ontheven als lid, tevens secretaris van de economische commissie, prof. J. van Gelderen, hoofdambtenaar voor economische zaken bij het departement van landbouw, nijverheid en handel.

Voor den duur van deze ontheffing is benoemd tot secretaris van genoemde commissie, mr. ir. H. J. Kiewiet de Jonge, regeeringsgemachtigde voor algemeene zaken bij den Volksraad, lid van genoemde commissie.

Ernstige aanrijding.

Aneta meldt:

Op Molenvliet-Oost te Batavia heeft een auto vier Inlandsche wielrijders tegelijk aangereden. Twee daarvan werden zwaar gewond.

Zij werden in de C. B. Z. opgenomen.

STADSNIEUWS.

SOERABAJA, 27 OCTOBER 1932.

MEDEDEELING.

Klachten over de bezorging van „De Indische Courant" richte men uitsluitend tot telefoon Z. 130, ná kantoorsluiting tot Z. 88 (alléén tusschen 6.30 en 7 uur n.m.).

De Administratie.

Ernstig motorongeluk.

'n Levensgevaarlijk gewonde.

Gisteravond even over negenen, heeft in de Koninginnelaan een ernstig ongeluk plaatsgehad met een Atax, waardoor een Inheemsche jongeman zwaar werd gewond.

De Ataxbestuurder bevond zich in een warong om wat te eten, toen enkele passagiers in zijn voertuig stapten. Een kennis van den bestuurder, zelf auto-chauffeur, dit ziende, riep in de richting van de warong, dat hij het vrachtje wel zou rijden en vertrok, zonder verder het antwoord af te wachten, zoo werd ons medegedeeld.

Wat er verder precies is gebeurd, weet men nog niet. De chauffeur, in het bezit van een rijbewijs, verloor op een gegeven oogenblik de contrôle over het stuur. Hij zegt te hebben willen uitwijken voor een plotseling op het wegvlak verschijnende voetganger.

De Atax raakte van den weg en sloeg tegen een boom. De uitwerking van den schok was vreeselijk. De wagen sloeg om en werd grondig vernield. De chauffeur brak zijn neusbeen en krabbelde zwaar bloedend overeind. Maar een jongen van 17 jaar ongeveer, die naast hem was gezeten en wiens identiteit, terwijl wij dit schrijven, nog niet bekend was, sloeg met het hoofd tegen den boom op den grond en bleef bewusteloos liggen. Hij werd naar de C.B.Z. gebracht met een schedelbasisfractuur.

De drie passagiers, die achter in het voertuig hadden plaats genomen, kropen uit het puin te voorschijn en gingen er vandoor, blijkbaar door een panischen schrik bevangen.

Zij hebben slechts lichte kwetsuren opgeloopen.

Een onderzoek naar deze zaak ingesteld, heft nog geen volledig resultaat opgeleverd.

De taximeter.

E e n d e m o n s t r a t i e.

De bond van taxi-eigenaars volgt momenteel met zeer veel belangstelling de demonstratie, hier gehouden met een taxi-meter, die voor Indië vooral van practisch nut zal zijn. Eenige heeren terstede, wier namen wij voorloopig niet zullen noemen, hebben namelijk een instrument geconstrueerd, dat, word dit later algemeen op de taxi's en andere motor-huurrijtuigen toegepast, van groot belang zal blijken te zijn, zoowel voor het publiek, als de taxi-eigenaars. Zooals wij reeds schreven, zijn er reeds demonstraties met de nieuwe vinding gedaan en wij zijn toevallig in de gelegenheid geweest om de bruikbaarhid van dezen nieuwen taxi-meter te kunnen toetsen.

Het toestel is eenvoudig genoeg. Het wordt aangebracht in het voor passagiers bestemde gedeelte en bestaat uit een meter, welke aangeeft, welke afstanden er gereden zijn (in kilometers uitgedrukt), terwijl een andere geheel onafhankelijk daarvan werkend instrumentje automatisch begint te registreeren, zoodra de taxi-passagier begint te rijden.

Een voordeel van deze nieuwe taxi-meters, waarvan een verdere technische beschrijving uiteraard niet doenlijk is, ook wijl wij daartoe de vrijheid missen, is ook, dat oneerlijke chauffeurs, noch de passagiers noch hun patroons kunnen bedriegen, tenzij het instrument vernield wordt.

Raad van Justitie.

U i t s p r a k e n.

De Raad van Justitie deed hedenmorgen uitspraak in de zaak van R., die de vorige week terecht stond, beschuldigd van dood door schuld. De heer R. heeft, gelijk de lezer zich nog herinneren zal, nabij de badplaats Senkaleng met zijn auto een Inlander aangereden, die kort daarop overleed.

De eisch luidde twee maanden hechtenis, doch de uitspraak was drie maanden gevangenisstraf.

*

Verder werd vonnis geveld in de zaak van V., die zonder vergunning een Männlicher-geweer in bezit had, alsmede ammunitie daarvoor.

De eisch was twee boeten van *f* 15.— en de uitspraak *f* 1.— (een gulden).

De Suikerbond.

H e t t e v e r l o t e n h u i s.

Wij schreven reeds uitvoerig over de door den Suikerbond te houden loterij met als prijs een fraaie woning, aan de Speelmanstraat gelegen. De opbrengst zal, naar men weet, dienen tot versterking van de algemeene werkloosheidskas. De loten, die een rijksdaalder per stuk kosten, zijn vanaf Zaterdag verkrijgbaar bij de kantoren van den Suikerbond, den Handelsbond en de Gemeentespaarbank, waaraan wij nog toevoegen, dat ook Zaterdag- en Maandag-middag van 4 — 7 uur het kantoor van den Suikerbond, Juliana-boulevard, open zal zijn voor den lotenverkoop.

Wie goedkoop een huis wil trekken, koope een lot: hij dient er een goed doel mee!

Trekking 29 December.

Bond van Evangelisatie.

Hedenavond om 7 uur heeft een samenkomst plaats in het Bondslokaal in de Paradestraat. Spreker ds. Veenhuizen.

Filmnieuws.

„P o s s e s s e d" i n L u x o r.

In het Luxortheater ging gisteravond voor het eerst „Possessed", een M. G. M., waarin Joan Crawford de hoofdrol vervult.

De s t o r y, welke in „Onverbreekbare banden", zooals de vertaling luidt, wordt uitgebeeld, is door en door Amerikaansch, hoewel het gegeven in zijn algemeenheid over de geheele wereld van dramatische kracht is.

In „Possessed" wordt de geschiedenis verteld van een fabrieksmeisje, dat hooger op wil. Waar zij het hoogste punt van haar begeeren, het bezit van groote rijkdommen en macht niet kan bereiken langs de deugdzame paden van haar dorp, waar de kartonfabriek staat, welke haar arbeid geeft, slaat zij een anderen weg in, maar zij doet het verstandig, wilskrachtig en berekenend. Zoo slaagt zij er in, de vriendin te worden van een millionnair, een hard werkend, modern man, die den bekenden regel huldigt van allen, in vrije liefde levend, dat de sleur van het huwelijk de liefde doodt. Maar de jonge vrouw, tot de hoogte gestegen, welke zij eens in haar droomen zag, voelt nu scherp wat haar ontbreekt. Zij is en blijft gebannen uit de maatschappelijke wereld, waarin de gehuwde vrouwen uit den kring van haar vriend leven.

Wat in de film schitterend wordt weergegeven en het hoofdpunt der intrigue vormt in het verhaal, is de omstandigheid, dat Marian, ondanks haar berekendheid, verliefd wordt op haar vriend, zóó in haar liefde wordt gevangen, dat zij in staat is, zich geheel voor hem op te offeren. Wanneer hij candidaat wordt voor het gouverneurschap en zijn verhouding tot haar zijn succes in den weg staat, veinst zij, hem niet meer lief te hebben en gedraagt zich opzettelijk zoo, dat zij als een dienstmeid wordt weggejaagd, begrijpend hoe een andere weg nooit tot verbreking van den band zou kunnen leiden.

Wanneer zij later op een verkiezingsvergadering, waar Mark Whitney scherp wordt aangevallen om zijn verleden, opstaat en de menigte toespreekt, op roerende wijze in zijn voordeel pleitend, vinden beiden elkaar terug en voorgoed.

Zooals men ziet een gegeven, dat overal kan passen, maar hier een zuiver Amerikaansche sfeer heeft.

Joan Crawford speelt haar moeilijke rol voortreffelijk, hetgeen ook gezegd kan worden van Clark Gable, en vele anderen, ons welbekend.

Als voorfilm gaat een klucht, zooals wij er zelden een zagen. En zelden ook hebben wij een zaal zóó hooren lachen. Het is onmogelijk, zich goed te houden bij de zotte situaties, welke piano-transport, eenige honderden trappen op, telkens oplevert. De droogkomieken Laurel en Hardy overtreffen zich zelf. In dit genre het beste onder het vele goede, door hen gegeven.

Het Astra-theater.

Het oude Rialto-theater, een der eerste bioscopen van Soerabaia, enkele malen van naam veranderd, periodiek gesloten, is thans weder herboren onder den naam A s t r a - t h e a t e r. Gistermorgen zijn wij dit nieuwe paleis van het zilveren doek gaan zien.

Er zijn vele ervaringen in verwerkt, men heeft er niets verzuimd om deze bioscope te moderniseeren. Streng wetenschappelijk, sober, toch rijk en sierlijk werd de inrichting gereconstrueerd. Het oog vindt er rust in de schoone lijnen en de mooie decoratie. De verlichting is eenvoudig prachtig; hier zijn deskundigen aan den arbeid geweest. De firma Wijburg heeft een bewijs van haar kunnen geleverd. De verbouwing van Lobry en haar lichtornamenten munten uit. Een vredig, rustgevend, diffuus licht vult de geheele enorme ruimte, waar gemakkelijk achthonderd bezoekers plaats vinden.

De heeren Hartman toonden ons met begrijpelijke voldoening hun nieuwe gebouw, waarin men het oude nauwelijks herkent. En dan de machinekamer! Voor den deskundige is het een lust, er een oogenblik te toeven. Hier staan de machtige Zeiss-Ikon-instrumenten voor projectie en geluid. Hier vinden wij onder andere de Zeiss Tessarlens van 1.9.

Zinrijk en veilig is alles ingericht.

De zaalmuren bekleed met Soundselotax zijn een aanpassing der techniek in overeenstemming met een practische decoratie. Kinohuis Würrfel leverde de machines. Onderling Belang de brocateerwerken, het gordijn en het behang. Zonder twijfel is de Astra-bioscope een aanwinst.

Naar wij vernemen, zal de opening van het theater plaatsvinden 2 November aanstaande.

Studiereis dr. Chun.

Het hoofd van den quarantainedienst in Shanghai, dr. Chun, die in opdracht van den Volkenbond een studiereis naar verschillende havensteden maakt, vertoefde alhier.

Dr. Chun is eenige dagen in Batavia gebleven, waarna hij Bandoeng een bezoek heeft gebracht.

Te Soerabaia heeft hij met den inspecteur van den dienst der Volksgezondheid, dr. De Nooy, onder meer aan den uitzwavelingsdienst voor prauwen een bezoek gebracht. Verder werden belangrijke hygiënische werken, zooals de waterleiding van Soerabaia, bezocht.

Dr. Chun vertrok gisteren naar Manilla.

Straatroof.

Tasminah liep op Passer Kapasan inkoopen te doen, toen een Inlander haar aangreep en uit haar kondé een speld met gouden munt rukte. Op haar misbaar zetten verschillende passergangers den dief na, die werd gegrepen en aan de politie overgeleverd. Hij bevindt zich thans in arrest.

Voor den landrechter.

D r i e g r a t i ë n.

De eerste getuige was een propje, mollig tot het uiterste, al ietwat bedaagd. Haar aardsch omhulsel was zeer uitgebreid. Het scheen alsof het niet al te zindelijk baadje haar niet geheel kon bevatten. Om haar vette polsen knelden twee zware gouden armbanden, teekenen van haar welstand. Het viel haar moeilijk te hurken, wat ze graag scheen te willen doen, zoodat ze half op haar kant op den grond zat, daarvan een vierkanten meter bedekkend. Het arme vrouwtje kreeg het met de hitte te kwaad en haar poezelige hand veegde telkens over haar mild bedauwd voorhoofd, waarop vele verwaaide haren plakten. Zij was de aanklaagster.

Naast haar zat de cholerische der drie. Mager, pezig, met aderen op het voorhoofd en in den hals, die telkens van toorn opzwollen, vooral wanneer de landrechter den kletterenden woordenstroom uit haar radde mond poogde te stuiten. Zij was Asiah de beklaagde.

De derde in de groep, een matrone, stelde de flegmatieke voor. Haar mond scheen een donker gat, waarin een paar laatste tanden een wankel evenwicht poogden te bewaren. Maar zij was wijs, bedachtzaam en onverzettelijk. Haar ja was ja en haar neen, neen! Dat kon je al zien bij de beëediging. Onder het naspreken van het lange formulier, sloot zij de oogen en zij had geen zin om den pengoeloe in zijn vlugheid te volgen. Elk woord sprak zij nadrukkelijk uit.

De beklaagde knielde zóó, dat ze met haar knieën steunde op de verhooging, waar de landrechter is gezeten. Zij hief theatraal een bundeltje omhoog, een badhanddoek, waarop een verschoten Makassaarsche kain, in donkerblauw, werd opgeheven, alsof het een kostbaarheid was, gracielijk aangeboden aan den grooten heer.

„O, kandjeng, ik ben onschuldig. Deze vrouwen bewerken mijn ongeluk. Zij zoeken mijn verderf. Zij zijn slecht. Deze (en haar duim wees over de omgedraaide hand in de richting van Dewi, het transpireerend propje) spreekt onwaarheid. Ik wilde haar de Makassaarsche kain verkoopen voor slechts vier dubbeltjes, kandjeng, want ik had geld noodig en nu zegt zij, dat ik, terwijl zij omkeek, een kain van haar toonbank heb gestolen. U ziet toch wel, wanneer u mij wilt aanzien, dat ik daartoe niet in staat ben, o kandjeng.....

Onderwijl begon Dewi rhythmisch te bewegen op haar omvangrijke heupen en werd haar onrust zichtbaar. Plotseling greep zij het stuk van overtuiging, een gele doek, nog voorzien van een papier der politie, en drukte het op den afwezigen boezem van de verdachte. „Neen toean besar, ze liegt", h i e r had ze het verborgen en toen ze lariede, liet ze het vallen.

Asiah, bij deze onverwachte aanraking door propje, vloog omhoog als een geplaagde adder. „Wat", siste zij, „Ze heeft me geslagen, maar ik heb niets weggesmeten." En ineens met een snik, jammerde zij: „Kijk kandjeng!" Inderdaad was haar eene koon dik en rood en we moeten bekennen, dat die kant van haar gezicht haar flatteerde.

Nu werd het een gekrakeel tusschen propje en Asiah, waarbij de vischmarkt niets was. De wijze mr. Coutinho zal gedacht hebben: Als kokki met den djongos kijft, dan weet je waar de boter blijft. Maar toen de woorden schenen te zullen plaats maken voor daden, werd de beklaagde achter in de zaal gezet, vanwaar zij nog slechts murmelende tusschenwerpsels deed hoonen.

Tenslotte werd de tweede getuige gehoord. De flegmatieke zei kort: „Kandjeng, Asiah wilde een kain verkoopen „poera-poera". Ze nam een kain weg van den toonbank. Toen wij haar naliepen, gooide ze hem weg. Wij waarschuwden de politie en..... ze was zoo dom, terug te komen om de Makassaarsche kain te halen, die ze vergeten had. De politie heeft haar toen medegenomen.

Asiah moest nu weer plaats nemen tusschen de beide getuigen. Het scheen, of de verwelkte bloemen in haar kondé nog verdorder waren dan straks. Haar geheele wezen was ineengezakt, lijf en ziel. Ze had geen lust of geen kracht meer iets te zeggen. Toen ze veertien dagen kreeg, ging echter haar blik vol duisteren haat naar het arme propje.

De zaalwachter bracht haar weg, naar de kamer, waar de boetelingen bijeen worden gehouden, totdat de wagen zal komen, die hen naar de gevangenis brengt.

Jan Zeegers.

E e n d a n k b e t u i g i n g.

De heer J. Zeegers schrijft ons:

„Alvorens Soerabaia te verlaten, wilde ik gaarne met een enkel woord dankzeggen aan diegenen, die het sportieve gedeelte van mijn kort verblijf alhier tot een zoowel letterlijk als figuurlijk zonnige herinnering maakten.

Speciaal voel ik mij verplicht, de afdeeling Soerabaia der N.I.A.U., met den onvermoeibaren heer R. van de Wint in naam en daad aan het hoofd, te danken voor het in recordtijd tot staan (beter: tot gaan) brengen van den wedstrijd van Zondag jongstleden.

Voorts den heer Tj. de Jonge, die door een even spontaan gegeven als intensieve massage veel heeft bijgedragen, dat ik den loop tot een goed einde kon brengen.

Ook alle hulde aan de pers voor haar activiteit in de zoo korte voorbereidingsperiode en tenslotte de verkeerspolitie voor het vrij houden van het parcours.

Met veel genoegen zal ik steeds aan mijn verblijf te Soerabaia terug denken en ik spreek mijn beste wenschen hierbij voor de athletiek-beoefening te dezer stede uit."

De „Camphuys".

De positie slechter ?

Berichten, die hier nog niet officiëel kunnen worden bevestigd, meldden hedenmorgen, dat de positie van de „Camphuys", na de stranding van het schip dusdanig verslechterd moet zijn, dat het vermoedelijk niet onmiddellijk met het getij vlot kan komen.

Passagiers en lading zijn voor zoover bekend in veiligheid. Welke verdere maatregelen genomen werden om het schip vlot te krijgen, was hedenmorgen nog niet bekend.

Er zal uiteraard een ander schip ingelegd moeten worden, hetwelk de vaarbeurt van de „Camphuys" zal overnemen, terwijl daarnaast andere maatregelen worden genomen om passagiers en lading verder te vervoeren.

Weer vlot.

A n e t a s e i n t l a t e r u i t B a t a v i a, d a t h e t b i j L a b o e a n H a d j i v a s t g e l o o p e n s. s. „C a m p h u y s" g i s t e r a v o n d d o o r h e t s. s. „V a n d e r H a g e n" i s v l o t g e s l e e p t, w a a r n a d e r e i s w e r d v o o r t g e z e t.

Verduistering.

Verdacht van een verduistering van een revolver stond hedenmorgen voor den Raad van Justitie terecht H.F.V., oud 24 jaar, wonende te Kepandjen (Malang).

Beklaagde verklaart het wapen te hebben gekregen van een zekeren C., die er aan toevoegde, dat er geen pas bij was en dat beklaagde dus voorzichtig moest zijn voor de politie. C. heeft niet gezegd, dat de revolver van hem was, zegt beklaagde, maar ik dacht, dat zulks het geval was. Dat het wapen toebehoort aan een zekeren B.v.d.B. heeft beklaagde niet geweten.

Later vond beklaagde het beter het schiet-ijzer maar te vernielen. Op weg naar de plaats waar beklaagde dit zou doen vroeg zekere Th. hem waarom hij het wapen ging vernitigen: het was toch jammer. Th. vroeg toen, of hij het hebben mocht. Beklaagde gaf toen op zijn beurt den revolver aan Th. Geld heeft hij er niet voor ontvangen.

Dit gebeurde op een rubberonderneming, waar beklaagde juist geplaatst was. Daar bevonden zich verscheidene koffers van B. v. d. B. en beklaagde had opdracht om die op geregelde tijden te openen en den inhoud aan kleederen e.d. te luchten. Aan deze opdracht voldeed beklaagde, doch de opening der koffers en het luchten geschedden door bedienden van den heer B. v. d. B. Of deze heer op de onderneming had gewerkt en wat die daar was, heeft beklaagde maar nooit geïnteresseerd.

B e k l a a g d e doet verschillende mededeelingen, die al weinig geloofwaardig lijken.

De p r e s i d e n t, mr. Kruseman, vraagt beklaagde dan: „Hebt gij den revolver werkelijk van C. gekregen, of hebt gij dien uit de koffers van den heer B. v. d. B. genomen?"

B e k l a a g d e persisteert bij zijn verklaring, dat hij den revolver van den heer C. heeft gekregen.

Rechter mr. K r o l wil weten of de heeren C. en Th., waarschijnlijk Engelschen, met beklaagde Nederlandsch hebben gesproken en des ja, of zij deze taal zoodanig spreken, dat er van een misverstand geen sprake kan zijn.

B e k l a a g d e: Zij spreken goed Nederlandsch en misverstand is uitgesloten.

Voorgeroepen wordt dan getuige S., superintendent der Watti-landen, die van Th. een mededeeling ontving omtrent den revolver. Th. had gehoord, dat het wapen den heer B. v. d. B. toebehoorde, dat het uit diens koffers moest zijn genomen. Getuige ontving van Th. ook den revolver en is toen op onderzoek uitgegaan. Getuige bevond eenige koffers van den heer B. v. d. B. ledig en een der Inlandsche bedienden deelde hem mede, dat er inderdaad goederen uit de koffers waren gestolen.

De p r e s i d e n t leest vervolgens voor eene schriftelijke verklaring van den heer C., die onder eede heeft medegedeeld, de revolver aan beklaagde te hebben overhandigd met de duidelijke mededeeling, dat het de revolver was van den heer B. v. d. B. en dat beklaagde goed voor het wapen moet zorgen. C. heeft de revolver dus niet aan beklaagde cadeau gegeven.

B e k l a a g d e noemt deze verklaring gelogen. Maar wat de heer C. er aan zou hebben, onder eede beklaagde te bezwaren, daar weet hij geen verklaring voor.

Dan wordt voorgelezen eene verklaring van Th., die, eveneens onder eede, verklaart, dat beklaagde hem de revolver te koop heeft aangeboden voor *f* 30.—, en dat hij dien prijs dan ook heeft betaald.

B e k l a a g d e, zich door deze twee schriftelijke verklaringen in het nauw gedreven voelend, b e k e n t dan, dat hij de revolver aan Th. heeft verkocht.....

De zaak was hiermede gauw afgehandeld.

De o f f i c i e r eischte een week gevangenisstraf.

Uitspraak over een week.

De electrotechnische cursus.

Ten vervolge van het bericht, hetwelk wij over den electrotechnischen cursus voor werkloozen hebben gemeld, kunnen wij thans publiceeren, dat gegadigden voor het volgen van dezen nieuwen cursus, die van 1 November aanstaande tot eind Juni 1933 zal duren, verzocht wordt, zich te vervoegen aan het gebouw van de Suikerschool, Reiniersz-boulevard.

De inschrijving van cursisten is open tot en met 1 November, iederen dag van 8 — 11 uur v.m.

De vereischten zijn: minstens 2de kl. H.B.S., Mulo of daarmede gelijkstaande opleiding.

Er is slechts een beperkt aantal plaatsen beschikbaar.

AGENDA

DE INDISCHE COURANT.

Heden: „T R E K K E R T J E S"

Hellendoorn.

Iederen morgen van 11 u. v.m. tot 1 u. 30 n.m. muziek, behalve Dinsdags.

Zaterdag-, Zondag- en Dinsdagavond concert van 7 u. n.m.

Tutti-Fruti Ice Cream Palace.

Iederen morgen van 10.30 — 1 uur n.m. muziek.

Iederen avond 6.30—9 u. Artistieke muziek, daarna dansmuziek en Cabaret, „Les Soeurs Damery" en Mlle. Neryvof.

BIOSCOPEN.

Capitol, Kranggan.
Heden: „Voorloopige hechtenis".
Morgen: idem

Kranggan, Kranggan.
Heden: „City of Song".
Morgen: „The doomed battalion".

Centraal-Theater, Passar-Toeri.
Heden: „De student uit Madrid".
Morgen: „The squaw man".

Luxor-Theater, Passar Besar.
Heden: „Possessed".
Morgen: „Die Marquise von Pompadour".

Union-Theater, Tamarindelaan.
Heden: „Nooit meer liefde".
Morgen: idem

RESTAURANTS.

Hellendoorn, Pasar Besar.
Iederen dag: Matinée.
's A v o n d s Concert.

Café-RESTAURANT „Hollandia", Tandjong-Perak.
Iederen dag muziek.

Steunverleening aan werkloozen in Oost-Java.

V e r d e e l i n g v a n h e t b e d r a g g r o o t *f* 5 0. 0 0 0.

Door het College van Gedeputeerden werd aan den Provincialen Raad het verslag der subsidiecommissie betreffende de verdeeling van het toegestane bedrag van *f* 50.000.— voor steunverleening aan werkloozen in de provincie Oost-Java aangeboden. Het schrijven vermeldt, dat de commissie niet is gekomen tot een eenstemmig eindoordeel, hetgeen in hoofdzaak het gevolg is van de omstandigheid, dat de nieuwe richtlijnen voor 1932 van het Centraal comité voor steun aan werkloozen nog geen algemeene bekendheid hebben verworven, waarom een exemplaar daarvan met de daarop verschenen toelichting aan het schrijven van het college van gedeputeerden werd toegevoegd.

Wij ontleenen aan het stuk:

De commissie is helaas niet tot een eenstemmig eindoordeel kunnen geraken, aangezien er, zooals boven is uiteengezet, onder de leden verschil van opvatting bestaat ten aanzien van de bepaaldelijke bestemming der toegestane fondsen.

De meerderheid, die van oordeel is, dat de gevoteerde gelden slechts moeten dienen tot de verstrekking van huisvesting en levensonderhoud aan de werkloozen volgens de door het Centraal Comité gegeven richtlijnen, is tot de eindconclusie gekomen, om den Raad in overweging te geven, aan het „Centrale Comité voor steun aan werkloozen" eene subsidie te verleenen van *f* 50.000.—, teneinde daaruit aan de plaatselijke werkloozen-comité's in de provincie Oost-Java periodieke uitkeeringen te doen tot gelijke bedragen als door dat centraal lichaam aan die plaatselijke comité's worden verstrekt bijwijze van toeslag op de particulier bijeengebrachte gelden.

De minderheid, van meening, dat voor toekenning van subsidie ook die comité's in aanmerking komen, die op andere wijze dan volgens de door het Centraal Werkloozen-comité uitgestippelde richtlijnen den nood der werkloozen helpen lenigen, vermeent als hare eindconclusie den Raad in overweging te moeten geven, om aan het „Centraal Comité voor steun aan werkloozen" een subsidie te verleenen van *f* 50.000.—, teneinde daaruit aan de plaatselijke werkloozen-comité's of vereenigingen in de provincie Oost-Java periodieke uitkeeringen te doen ten beloope van 50% van de door de organisaties particulier bijeengebrachte gelden, met dien verstande, dat de comité's of vereenigingen, welke niet bij het Centraal Comité zijn aangesloten, slechts dán voor die uitkeeringen komen, indien ze rekening en verantwoording van hun geldelijk beheer aan dat Centraal Comité afleggen en contrôle daarover toelaten.

Dans- en cabaret-avond.

Zooals reeds de diverse aanplakbiljetten bekend hebben gemaakt, heeft de muziek- en tooneel-vereeniging „M. L. D." (Marine Luchtvaartdienst) op Zaterdag 29 October aanstaande in de groote zaal en tuin van „de Stadstuin" een dans- en cabaretavond georganiseerd, waarvan de baten uitsluitend bestemd zijn voor liefdadige doeleinden, zooals het „Marine Sanatorium-fonds", „Het Minahassa-Rampenfonds", enz. enz.

Zoowel de zaal als de tuin zullen feestelijk worden versierd, terwijl er tevens voor dien avond twee orkesten zijn geëngageerd, waaronder het Marine-quartet.

Als clou van den avond staat op het programma de verkiezing van een „Miss Soerabaia", terwijl het geheel zal worden afgewisseld door diverse cabaret-nummers.

LEGER EN VLOOT.

De „Prins van Oranje".

Heden werd alhier telegrafisch bericht ontvangen, dat de mijnenlegger „Prins van Oranje", die 31 October naar Priok zou moeten vertrekken, niet behoeft te gaan.

Genoemde mijnenlegger zal echter wel assistentie verleenen bij het lostrekken van de „Krakatau".

Agenda Venduties

N. V. Mij. t. v. d. z. v. G.W. TROMP DE HAAS & Co.

Vrijdag 28 October 1932
t/h v. d. Heer A. G. van den Elshout, Aniem, 24a Speelmanstraat, van meubilair.
t/h v. d. Heer J. Meyer, Hoofdpolitie Opziener, 21 Ambenganweg (N. K.), van meubilair.

Zaterdag 29 October 1932
t/h v. d. Heer S. den Boeft, Lt. ter zee, 64 v.d. Boschlaan, van meubilair.
t/h v.d. Heer J. A. Fugli, ambt.,2e kl. Landskas, Polackstraat 13, van meubilair.

Maandag 31 October 1932
t/h v. d. Heer H. M. Smissaert, Hoofd 1ste H. I. S., 27 Regentesselaan, (Sawaan), van meubilair.

Dinsdag, 1 November 1932
t/h v. d. Heer V. E. C. van Bergen Gouv. veearts 1e kl., Sedepmalemweg 10 (N.K.), van meubilair.
t/h v.d. Heer F. J. van de Poll, Luit. ter Zee, Serajoestraat 1 (Darmo), van meubilair.

Woensdag, 2 November 1932
t/h v. Mevr. C. H. Margadant, H.B.S.-straat 28 (N.K.), van meubilair.

Donderdag, 3 November 1932
in hare localen op Oude Kerkhofweg 3 en 5, van commissiegoederen.

Zaterdag, 5 November 1932
t/h v.d. Heer F. G. Croes, Stationscommies 1e kl., van Stipriaan Luiscíusstraat 10 (Pj. Kl.), van meubilair.

Maandag, 7 November 1932
t/h v.d. Heer K. F. H. Fauck, Ambenganweg 26 (N. K.), van meubilair.

De specificaties van bovengenoemde venduties vindt men iederen Zaterdag in ons eerste blad vierde pagina. 945

Ook kinderen zien er beter uit met gekamd haar. Een beetje
STACOMB
er in, jongelui!
938

FAMILIE - BERICHTEN.

Getrouwd:
H. C. D. von BIELA
en
D. M. VERHOEVEN.
Kediri, 27 October 1932.
4133

Getrouwd:
C. R. LEMSON
en
D. L. CHAPUSOT.
Soerabaia / Simpang 94, 27 October 1932.
4150

De Heer en Mevrouw
VON METZSCH — Lublink Weddik
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun dochtertje
IRMGARD ELSE.
Semarang / Mangkoenegaranweg 27, 26 Oct. 1932.
4153

Mevr. T. WENTINK — VAN RIJN
a/b M. S. „Marnix van St. Aldegonde"
t. a.
4144

Aan vrienden en kennissen, ook namens wederzijdsche Ouders, hartelijken dank voor de groote belangstelling bij ons huwelijk ondervonden.
P. D. Bazendijk
M. E. Bazendijk-van Vassen.
4151

MEER AANDACHT
dient U te schenken aan de
PSYCHOLOGISCHE QUAESTIE
Uwer ziekte.
OCCULTE GENEESWIJZE
Kebraon 255 (bij Soerabaia)
SEPANDJANG.
TE CONSULTEEREN:
Elken werkdag: 7-8 v.m. & 6-8 n.m.
Zon- & feestdag: 8u. v.m.-8u. n.m.
EN EVENTUEEL NA AFSPRAAK.
1520

SNIJBLOEMEN
BLOEMSTUKKEN
KRANSEN
BOUQUETTEN
Specialiteit in Steekwerk
N. V. ALDERDEN'S
BLOEMENMAGAZIJNEN
Simpangplein — Gembiongan 26
505e

Radio-toestellen
geheel wisselstroom
met ingebouwden luidspreker
F 240.- geheel compleet
VRAAGT DEMONSTRATIE.
Electro - Technisch - Bureau
R. P. WIJBURG
Toendjoengan 14
Telefoon Z. 4661—4662
736 d

VAN KOETSVELD
ARCHITECT
Ontwerpen en **uitvoering.**
Speciale licht- en blauwdruk-installatie.
CONCURREERENDE PRIJZEN.
Van Deventerlaan 24
TELF. Z 2958
1586 ad

De Voorzitter van het Stemkantoor voor de verkiezing van leden van den Provincialen Raad van Oost-Java maakt ingevolge het bepaalde bij artikel 33, lid 2, der Java Provincie-Kiesordonnantie bekend, dat de zitting van voornoemd Stemkantoor, als bedoeld bij artikel 33, lid 1, der Java Provincie-Kiesordonnantie, ter **vaststelling van den uitslag der verschillende stemmingen** voor de verkiezing van leden voor den Provincialen Raad van Oost-Java gedurende de tweede zittingsperiode van vier jaren, zal worden gehouden in de Raadzaal in het Gouverneurskantoor alhier op **Vrijdag 28 October 1932** en eventueel volgende dagen, des voormiddags om negen uur.

Soerabaia, 27 October 1932.
De Voorzitter van het Stemkantoor voor de verkiezing van leden van den Provincialen Raad van Oost-Java,
SOEBROTO.
4154

ONDERRICHT
ENGELSCH - FRANSCH - DUITSCH NEDERLANDSCH.
Conversatie, Handelscorrespondentie, Correspondentie.
Succes in zes maanden gegarandeerd.
Boekhouden en A.V.
Succes in één jaar gegarandeerd.
Ook schriftelijke lessen.
OP ALLE LESSEN 50% REDUCTIE
J. A. HERTOG.
Tjempakastraat 20 - Tel. Z. 2065
1536 d

Dr. D. P. R. KEIZER
KAJOON 11
KINDER-SPECIALIST
Spreekuren:
7.30—8.30 v.m. 4.30—6.30 n.m
Telf. Z. 2658
1326 d

PRIJSVERLAGING.
ZEEVISCHHANDEL
„NEPTUNUS"
Heerlijke zeevisch.
DAGELIJKS
versche aanvoer uit Pasoeroean.

ZEETONG	p. stuk	20-25 ct.
WITTE KAKAP-FILET	p. pond	F 0.65
idem zonder kop of staart	„	„ 0.45
TENGIRIE (Indische zalm)	„	„ 0.45
DORANG („ schol)	„	„ 0.35
GEEP	„	„ 0.35
KEMBONG (indien voorradig)	p. stuk.	„ 0.10
KREEFT	„	„ 0.12½
GROOTE GARNALEN	„	„ 0.12½
KLEINE „	p.pond	„ 0.40
GROOTE „ in zuur	p. pot	„ 0.75
KLEINE „ „ „	p. pot	„ 0.75

Bezorging Franco aan huis.
Orders kunnen ook geschieden per TEL. Z. 6.
Ardjoenoboulevard 93A S'baia.
1585 ad

ATTENTIE!!
'n NIEUW PRODUCT
Gepasteuriseerde volle melk:
Echte Hollandsche karnemelk, bereid uit gepasteuriseerde volle melk.
Beide producten zijn Bacteriën en Ziekte-kiem vrij.
N.V. DE MELKCENTRALE
REINIERSZBOULEVARD 73b
Telefoon Z. 4419 — Filiaal N. 2448.
1500 d

Hoe bekoorlijk is zij met haar schitterende oogen en fraaie, zachte huid! Zij weet hoe zij zich frisch en aantrekkelijk moet houden. Als zij zich wascht, brengt het verzachtende welriekende schuim van Sweet May Toilet Zeep schoonheid aan haar huid. Al is de prijs laag, Sweet May is de beste vriendin voor Uw huid.

SWEET MAY TOILET ZEEP
HODGSON & SIMPSON LTD., LIVERPOOL, ENGELAND
E-SMT 12-33 D
1369

HET HUIS,
hetwelk als prijs is uitgeloofd voor de door den Suikerbond te houden
LOTERIJ
ten bate van de Werkloozen
gelegen Speelmanstraat 12a is
VRIJDAG 28 October a. s. te bezichtigen van 8 tot 12 uur v. m.
Loten verkrijgbaar vanaf Zaterdag a. s. ad. F 2.50 per stuk ten kantore van de Gemeente Spaarbank, Suikerbond en Handelsbond.
4147

HOFFMAN'S KLEEDING
EEN ONMISBARE SCHAKEL TUSSCHEN OOST EN WEST
REISARTIKELEN
SPECIAALHUIS voor EUROPEESCHE UITRUSTINGEN voor DAMES - HEEREN EN KINDEREN
SUPERIEURE HEERENKLEEDING NAAR MAAT
1368

De beste ijssoorten .....
Eerste klas gebak .....
Het gezelligste zitje .....
Het drukste punt .....
in MALANG .....
MICKEY MOUSE
Ice Cream Palace
Kajoetangan 3 t/o Concordia
N. B. Hebt U onze echte Mickey-Mouse al gezien? Juist aangekomen!
Maar.... slechts voor korten tijd!
Komt U eens kijken?
1516 e

Dr. J. EGGINK
TANDARTS
Leeraar STOVIT
Ook voor TANDVLEESCHZIEKTEN en KLEINE KAAKCHIRURGIE.
SPREEKUREN:
dagelijks van 7—9 v. m.
4—7 n. m.
en verder volgens afspraak.
PALMENLAAN 28
Telf. Z. 885
1363 ace

The Viva-tonal
Columbia
REISGRAFONOLA
MODEL 201
is thans aanmerkelijk IN PRIJS GEDAALD.
Het instrument, voorzien van het nieuwste type soundbox en toonarm (z.g. zwanenhals model) en automatische stopinrichting kost nu slechts
Fl. 65.-
IL EST CHARMANT
Alle songs uit deze film hebben wij in voorraad, t.w.
DF 806 Il est charmant
Après l'amour
DF 815 La Biguine
En parlant un peu de Paris
DF 816 Je suis en
Justinien

Columbia Records
MAGIC NOTES TRADE MARK
PRIJS F 2.10 PER STUK
K. K. KNIES
SOERABAIA — BATAVIA-C.
1419 d

STOLK'S
BOTERSPECULAAS
OVERHEERLIJK!
1432 ac

GEVESTIGD:
ANN. VAN DEN BROEK D'OBRENAN
Med. Doct. ARTS
Uitsluitend voor
KINDEREN en VROUWEN.
SPREEKUUR: 8—10 v. m. en 5—6. n.m.
KALIASIN 42, Telf. Z. 4140
Waarnemend voor:
Mevr. MULDER v. d. GRAAF
1571 Arts.

GEVESTIGD:
Dr. T. Radó
Oor-, Neus- en Keelarts
Tevens:
ALGEMEENE PRAKTIJK
SPREEKUUR: 7-9 v.m. 4.30-6 n.m.
Simpang 17
Telf. Z. 101
1581

KLOSTER BIER
Onthoudt steeds:
meer inhoud per flesch dan bij andere merken.
1348 e

HUISVROUWEN
met en zonder diploma kookschool
WETEN
dat
OLA
de **BESTE BOTEROLIE** is.
Bij inlevering van 3 groote of 7 kleine deksels ontvangt U als **premie 1 B. K. KOEKEPAN**
Vraagt Uw langganan
1420

RESTAURANT
TJONG SAN
DINOJO 8. TELF. Z. 1556
Ons 3-jarig bestaan garandeert kwaliteit.
ZATERDAG en ZONDAGS
SPEENVARKEN
Bij tijdige bestelling (Telf. Z. 1556) gratis bezorging aan huis.
Ook andere Chineesche gerechten.
1539 e

„GEEN KEUZE" zegt U .....?
Wel, in verf hebt U bij ons keuze genoeg, b.v. voor het schilderen van meubelen.
U hebt keuze uit:
MEUBELLAK glanzend
MEUBELLAK mat
MEUBELLAK met zijdeglans
Dat laatste is iets nieuws... iets aparts!
Het boudoir en de slaapkamer van de Vrouw in Europa en Amerika is geschilderd in een lakverf met zijdeglans.
De behandeling is niet ingewikkelder als met elke andere verf en **het effect is beter.**
Verkrijgbaar bij onze wederverkoopers.
Of anders schrijft U even naar
P. A. Regnault's Verf-, Inkt- en Blikfabrieken, N.V.
Batavia Centr. Tel. 5749 Wl. — Soerabaia Tel. 2250 Z. — Semarang Tel. 1835
1418

REPATRIEERENDEN - VERLOFGANGERS HUISEIGENAREN!
Wendt U zich voor het
BEHARTIGEN van uw BELANGEN
tot
N. V. Administratiekantoor OOST-INDIË
Darmo Boulevard 78 Telefoon Z. 4427
Wij belasten ons met de contrôle op boekhoudingen en nemen directies waar.
Administreeren, koopen, verkoopen, huren en verhuren huizen en bouwterreinen. Taxatiën van onroerende goederen. Adviezen verpondingsbelastingen. Verzekeringen.
1597 d

SCHERK BERLIN-NEW YORK-WIEN

in zeer fraaie, gedecoreerde doozen.
Maar dat is werkelijk ongelooflijk!
Dat had ik niet gedacht. Men ziet er werkelijk buitengewoon uit. Hoe prachtig past het zich bij de huidkleur aan! In Berlijn, New York en Parijs kan men niets beters koopen dan
Mystikum Compact
hetgeen in geen damestasche mag ontbreken.
(Voor de Toilettafel nemen men Mystikum-poeder)
1367

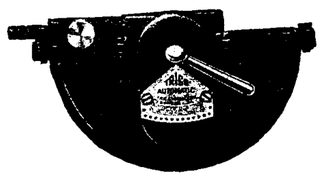

Weder ontvangen:

TRICO-VACUUM RUITENWISSCHERS

BLAD en SLANG.

Ca. 90 pCt. van de **Amerikaansche wagens** zijn standaard uitgerust met **Trico-ruitenwisschers!**

Verkrijgbaar bij:

Fa. LOE TIONG YAN

Toendjoengan 32 — Telf. Z. 1018 en 3392

1559 d

De FIJNSTE soort CRUSH

Overal verkrijgbaar.

1572 ad

COIFFEUR „ARORʼʼ

Thans gevestigd:

Aloon-aloon Tjontong 67.

Precies t/o Tramhalte

Telf. 3257 Z. Soerabaia.

TEGENWOORDIGE TARIEVEN:

Dames haarknippen		f 1.—
Meisjes	„ (ben. 12 jr.)	„ 0.75
Heeren	„	„ 0.75
Jongens	„ (ben. 12 jr.)	„ 0.50

(Vraagt abonnement!)
(Veel goedkooper!)

Dames Permanent Wave f 15.— compleet
(6 maanden garantie)
Beleefd aanbevelend.

1587d

VRAAG en AANBOD

FLUIDOR ACCU-FABRIEK en REPARATIE INRICHTING

D. HARTMAN.

GANG INDISCHE COURANT, BOEBOETAN — TEL. Z. 4584 SOERABAIA. —

Het van oudst bekend adres!

LAAGSTE PRIJZEN.

FORD-REPARATIES en alle andere merken auto's

KLEPPENSCHUREN Ford, 4 cyl., f 7.50
idem **Chevrolet, 6-cyl., f 10.—**

ACCU'S, met garantie, vanaf f 10.—

Acculaden f 0.50

Autogene lasscherij per lasch vanaf f 0.25

Duco-atelier; Motorfiets-reparaties zeer billijk. 1583 d

Gevraagd:

NETTE JAVAANSCHE JONGEMAN voor **Verkooper.** Salaris en provisie. Zij, die genegen zijn een garantiebedrag van f 500.— (vijfhonderd gulden) te deponeeren, genieten de voorkeur.

Brieven no. 4156 Indische Courant.

Offerte gevraagd

voor een in alleszins goeden staat verkeerende **2de-handsche,** dan wel

nieuwe Tabletteer machine.

Brieven onder No. 4155 Ind. Crt.

MIJ. T. V. D. Z. V/H **FUCHS & RENS**

FIAT 514

TOURING

Niet van nieuw te onderscheiden. In uitstekende conditie.

F 1500.—

Fuchs & Rens Ltd.
Soerabaia.

1546 abdf

U ZOUDT DENKEN

een spiksplinternieuwen wagen voor U te hebben, zoo puik ziet de car er nog uit, dank zij de talenten der technici van onze speciale afdeeling

TWEEDEHANDSCHE WAGENS.

Wij hebben nog eenige van die **herboren** wagens voor U.

N. V. **„Velodrome"**

1388

GEVRAAGD:

Heeren winterjas

Lengte persoon 1,82 M.
Breedgeschouderd.
Brieven onder No. 4152 Ind. Crt.

Prijzen LAGER dan elders

DEGELIJK en VLUG WERK
onder leiding van een
KUNDIG CHEF d'ATELIER
ex Behn, Meyer - afd. Ford.

Kleppen schuren Ford f 7.—
idem Chevrolet six f 9.—
(inclusief pakkingen etc.)

Andere reparaties tegen evenredige

LAGE PRIJZEN

Reparatie - inrichting

„DE VOLHARDING"

Pasar Besar Wetan 28
(gebouw Dryschel)
Tel. 347 Zuid.

1569 ad

DE AANNAME
voor onze
TREKKERTJESRUBRIEK
van 1 November a. s.
SLUIT 31 Oct. a. s. 3 UUR PRECIES.

Zenuwachtige gejaagdheid

een dier kwalen van dezen tijd. En vaak denkt men dat er niets tegen te doen is.

Toch is het au fond zoo eenvoudig. Die gejaagdheid wordt veroorzaakt door verzwakking der zenuwen. En zenuwen verzwakken (zooals alle onderdeelen van het lichaam) wanneer ze niet behoorlijk worden gevoed.

Het is mogelijk de zenuwen op kracht te houden, het is mogelijk hen te voeden en sterk te maken, dank zij professor Habermanns uitvinding: het Biocitin. Met Biocitin worden de zenuwen als verjongd, doordat ze behoorlijk en geregeld er mede worden gevoed.

Probeer het eens: gezult U als herboren voelen.

BIOCITIN

POEDER EN TABLETTEN

1305

Lobry HUIZEN

ZEER SOLIEDE — VERHUURD — RENDABEL

prijzen **f 7.000** t/m **f 13.500**

2/3 koopsom hypotheek **6%**

N. V. Bouwkundig Bur. LOBRY

1414 b e

IN DE BERGEN MET VACANTIE

Houdt Uwe Kinderen bezig!

O. B. staat voor U gereed met een schitterende sorteering

Gezelschaps-, Geduld- en **Bezigheidsspelen.**

Bouw-, Constructie-, Leg- en **Mozaikdoozen** w. o.

Gezelschapsspelen:

Sjoelbak, Haast U Langzaam, Belegering, Le Bellodrome, Boerenschroom, Kleurendomino, Kwartetspelen, Tiddledy Winks, Klok en Hamer, Tafeltennis, Eind goed Al goed, Dam en Schaakspelen.

Bouw en **Constructiedoozen:**

Meccano's. Mobacobouwdoozen - Meccano Vliegtuigbouwdoozen. Herma en Hermis Bouw- en Constructiedoozen, Structatordoozen, L'edifice-Architector, Ado- Bouwblokken, Tectonia. De kleine Architect, Hamertje Tik.

Fabrikaat „MECCANO"
Montexdoozen, aardige en leerzame metalen constructie doozen
Per stuk **0.55 1.10**

N. V. Hs. Vg. ONDERLING BELANG

PASAR BESAR SOERABAIA

1403

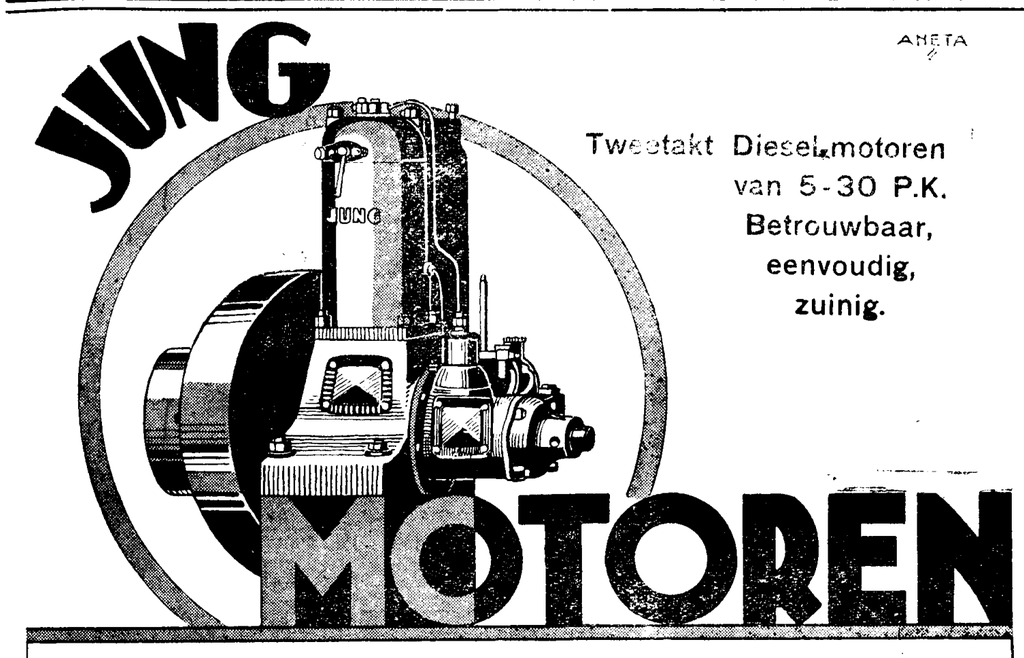

Tweetakt Diesel-motoren van 5-30 P.K. Betrouwbaar, eenvoudig, zuinig.

N. V. AMSTERDAMSCH KANTOOR VOOR INDISCHE ZAKEN

AMSTERDAM - BATAVIA - SOERABAJA - MEDAN
BANDOENG - SOEKABOEMI - SEMARANG - DJOCJA

Akiz.

1402

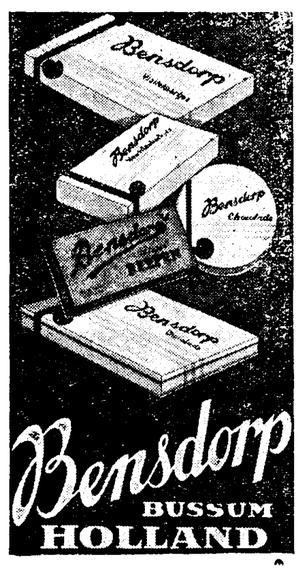

EEN DOOS

BENSDORP'S

BOOMSTAMMEN
PASTILLES
NOGATINES
REEPEN
ENZ.

IS EEN
ALTIJD
WELKOM

CADEAU!

1423

Het **EERSTE RUN** THEATER
met nimmer te Soerabaia vertoonde-films.

SPECIALE TOEGANGSPRIJZEN

welke in verband met de economische tijdsomstandigheden **vrij laag** werden gesteld.

1594

PASSER BESAR

ASTRA THEATER

NAAST OUD HELLENDOORN

Dit **up to date** ingerichte en verbouwde theater, voorzien van de nieuwste **ZEISS - IKON geluidsfilminstallatie** wordt binnenkort geopend.

LET OP DE VERDERE ADVERTENTIES.

Directie: CH. G. HARTMAN.

CENTRAAL - THEATER

Heden voor het laatst: **RAMON NOVARRO** in **„IN GAY MADRID"**

VRIJDAG 28 OCTOBER E. V. A.

„THE SQUAW MAN"

met in de hoofdrollen de twee beroemde filmsterren

WARNER BAXTER en **LUPE VELEZ**

Deze onder regie van den bekenden Meester Regisseur **„C. B. DE MILLE"** vervaardigde film is boeiend van het begin tot het eind en voorzien van Hollandsche teksten.

Kinderen hebben WEL toegang.

(Deze film wordt niet op een kindervoorstelling vertoond**)**

1425

KINDERVOORSTELLINGEN

alle rangen **f 0.40** aanv. 10 u.v.m. en 5 uur n. m. op

Zondag 30 October a.s.

HAROLD LLOYD

in

„FEET FIRST"

De **Koning** der **komieken** verwacht **oud** en **jong** in **Centraal,** waar hij is gearriveerd met wagenladingen **vol lachbagage.** Ouders laat uwe kinderen lachen, het maakt hen gezond en sterk.

Pelgrims en koelie's in den Volksraad.

Het college van gedelegeerden uit den Volksraad heeft Dinsdag voortgezet de bespreking van de wijziging van de pelgrims-ordonnantie.

De heer Thamrin houdt niet langer vast aan zijn visie op de verpleging, aan boord van pelgrimsschepen opgedaan. Spr. wijst op dubieuze reisverslagen en hoopt, dat daaraan geen voedsel zal worden gegeven door gebrek aan toezicht. Spr. hoopt verder, dat als vertrouwensmannen der pelgrims niet de wervingsagenten zullen worden beschouwd. Het protest der regeering tegen de bewering, dat een monopolie zou bestaan, kan spr. niet gegrond achten, aangezien de praktijk bewijst, dat zulk een monopolie bestaat. Spr. laat echter verschillende bezwaren tegen het ontwerp vallen en wil alleen ten aanzien van den eisch inzake het tijdstip, waarop door den pelgrimsagent een waarborgsom moet worden gestort, een amendement indienen. Spr. stelt een compromisvoorstel voor, namelijk om het mogelijk te maken, dat de storting van een waarborgsom kan plaatsvinden tot 3 of 7 dagen voor het vertrek.

De heer Soejono deelt de bezwaren van den heer Thamrin en ondersteunt diens voorstel.

De reg. gemachtigde voor Scheepvaart, de heer Braat, zet uiteen, dat de belangen der pelgrims en van 's lands schatkist niet uit het oog mogen worden verloren. Het denkbeeld van den heer Thamrin zou organisaties in de verleiding brengen om het eens te probeeren met het organiseeren van pelgrimsvervoer. De urgentie van den bepleiten maatregel acht spr. niet aangetoond. Het moet ten zeerste worden ontraden.

Aan de orde is thans de artikelsgewijze behandeling van het ontwerp. Het eerste lid van artikel 1 wordt aangenomen.

Op het tweede lid van artikel 1 is het volgende, zooeven aangekondigde amendement door de heeren Thamrin, Wiranata Koesoema en Soejono ingediend:

Ondergeteekenden hebben de eer voor te stellen, in Ond. 51 aan lid (2) van het voorgestelde artikel 22a van de Pelgrimsordonnantie toe te voegen de woorden: „alsmede van het bepaalde in de leden (3) en (4) van artikel 22".

De toelichting luidt:

De bedoeling van dit amendement is om de mogelijkheid open te laten, dat bij wijze van dispensatie het tijdstip van storting van de waarborgsom, noodig voor het optreden als pelgrimsagent, te verschuiven tot een tijdstip vallende in elk geval vóór het vertrek van het schip uit een Nederlandsch-Indische haven.

De heer Thamrin licht het amendement nader toe en meent, dat voor het gevaar, waarvan de regeeringsgemachtigde sprak, niet behoeft te worden gevreesd, omdat de regeering het altijd in de hand heeft, toestemming voor de werving te verleenen of deze te onthouden. De belangen van 's lands schatkist worden niet benadeeld. De regeering onderschat blijkbaar haar eigen bevoegdheden ten opzichte van de dispensatieverleening.

De heer Roep begrijpt niet goed, waarom de regeering zooveel bezwaar heeft tegen het amendement. Alleen in het geval, dat de opzet geheel verkeerd uitvalt, nadat ten rechte en na zorgvuldige overweging dispensatie is verleend, zou schade worden geleden. Doch daartegen kan tevoren worden gewaakt, door de dispensatie alleen te geven aan bonafide instellingen of personen. De regeering kan zelfs nog speciale voorwaarden stellen en houdt aldus de zaak volkomen in de hand.

De heer Monod de Froideville meent, dat het amendement wel degelijk een risico aan het ontwerp zal toevoegen.

De heer Kan constateert, dat de voorstellers geen enkele beperking aan de regeering in den weg willen leggen bij haar beslissing inzake het verleenen van dispensatie. Wat moet er echter gebeuren, als de waarborgsom niet wordt gestort en het schip niet vertrekt? Wie stelt dan den pelgrim garant, dat hij zijn geld terugziet?

De heer Van Helsdingen vraagt, of propaganda van een vereeniging als „Moehamadijah" voor het vormen van een fonds, om eventueel later pelgrimsschepen uit te zenden, verboden zou zijn op grond van het eerste lid van het eerste artikel van het ontwerp. Zou dit verboden zijn, dan is spr. vóór het amendement, doch daarbij dient dan de gouverneur-generaal volledige vrijheid te hebben om al dan niet dispensatie te verleenen.

De heer Fruin wil zekerheid hebben over de vraag, of de mogelijkheid van dispensatie-verleening bestaat.

De heer Wiranatakoesoema acht elken maatregel der regeering, die den schijn wekt, de pelgrimsvaart te belemmeren, ongewenscht en heeft daarom het amendement mede onderteekend.

De verdere behandeling van het ontwerp wordt geschorst.

Contract-arbeiders.

Aan de orde is thans de tweede termijn der bespreking van de regeling inzake toelating van contract-arbeiders.

De heer Soangkoepon betoogt, dat het bedrag van 75 gulden voor een toelatingskaart geheel los staat van het contract, dat een koelie heeft, die op een onderneming werkt. De tabaksonderneming profiteert ervan, dat de koelie, zoolang hij op de onderneming werkt, de 75 gulden niet behoeft te betalen. De thans voorgestelde wijziging acht spr. een onrecht tegenover 's lands schatkist. In verband hiermede bepleit spr. om het bedrag van 75 gulden niet terug te brengen tot 1,50 gld. Spr. heeft er bezwaar tegen, dat het aan koelies uit China gemakkelijker wordt gemaakt om hier binnen te komen dan aan andere koelies. Mede in verband met de werkloosheid. Spr. meent, dat de regeering beter de belangen der tabaksondernemingen behartigt dan het land zelf.

De heer Fruin heeft een speciale dankbetuiging van de regeering voor zijn steun aan het ontwerp gemist. De heer Van Helsdingen is echter wèl bedankt.

De heer Roep: „Kasian!"

De heer Fruin gaat nog even de geschiedenis van het ontwerp na. Spr. veroordeelt de politiek, waarbij in afwachting van een nieuwe regeling maar zoolang is gewacht met beslissingen nemen over de toelating van koelies. Waarom is het voorgelegde ontwerp niet als spoedordonnantie ingediend? Spr. betoogt, dat overigens het ontwerp der regeering te ver gaat door speciaal differentiatie te maken voor koelies, die voor tabaksondernemingen werken en koelies, die dat niet doen. De schatkist ondervindt daarvan de nadeelen. Bovendien wordt het ronselen van Chineesche arbeiders in Deli thans in de hand gewerkt. Daarom dient een bepaling te worden ingevoegd, waardoor dit wordt voorkomen. Spr. herinnert aan zijn rede van de vorige week en vestigt er nogmaals de aandacht op, dat het beter is het bedrag van 1,50 gld. voor toelating ten laste van de ondernemingen te brengen, waar de koelies werkzaam zijn. De regeering betoogt wel, dat zij geen invloed wil uitoefenen op de loonzetting, doch zij kan dit en doet dit ook geregeld door middel van de arbeidsinspectie.

Spr. heeft een amendement ingediend om de bepalingen per 1 Januari 1933 van toepassing te verklaren. Mocht de regeering liever 15 December 1932 wenschen, dan is dat ook goed.

De heer Mochtar meent, dat tegenover tabaksmaatschappijen plotseling een koerswijziging in de houding der regeering valt waar te nemen. Waarom wordt de aangekondigde redelijkheid niet overal betracht, bij voorbeeld bij de landrente? De tabaksmaatschappijen worden door het ontwerp bizonderlijk bevoorrecht. Spr. wijst op het gevaar van toename der werkloosheid.

De heer Kan sluit zich aan bij het betoog van den heer Van Helsdingen, dat in principe de Volksraad reeds over deze zaak heeft beslist. Het college kan daarop niet terugkomen. Het verdwijnen der poenale sanctie ter Oostkust van Sumatra is, naar spr. meent, te danken aan de geste van Amerika.

De afschaffing der poenale sanctie zou echter een wassen neus worden, indien de arbeider, zoodra hij van de onderneming weggaat, 75 gulden moet betalen.

De heer Fruin: „Ik heb geen gelegenheid meer hierop te antwoorden. Waarom sprak u niet in eersten termijn?"

De heer Kan: „U kunt bij het amendement dit betoog beantwoorden!"

De heer Fruin: „Als u dat goed vindt, tenminste!"

De heer Kan: „Dat ligt niet aan mij."

De heer Van Helsdingen bestrijdt den heer Soangkoepon en betoogt, dat de Volksraad in deze zaak alreeds een beslissing heeft genomen.

De vergadering wordt geschorst.

Pelgrims-ordonnantie.

Na de schorsing wordt de behandeling van het amendement-Thamrin op de pelgrims-ordonnantie voortgezet.

De reg. gemachtigde voor Scheepvaart meent, dat het amendement risico schept voor de pelgrims. Zooveel mogelijk moet dit worden voorkomen. Men kan met de verleening niet willekeurig te werk gaan. Het zal toch voor een vereeniging, die vertrouwen geniet, moeilijk zijn om 600 adspirant-pelgrims bijeen te krijgen. Tegen propaganda voor fondsvorming bestaat geen verbod. De regeling heeft bezwaar om, zonder dat eerst het regeeringsvoorstel is beproefd, al dadelijk zoo ver te gaan als het amendement beoogt.

De heer Thamrin geeft toe, dat er risico's zijn, doch verschuiving van het tijdstip der storting van de waarborgsom vergroot deze risico's niet. Door het stellen van voldoende voorwaarden bij het verleenen van dispensatie kan elk risico worden uitgesloten. Een der voorwaarden zou kunnen zijn, dat voor elk verkocht plaatsbewijs 150 gulden wordt gestort op een bank.

De heer Van Heldsdingen vraagt, of de regeering bij aanvaarding van het amendement het geheele ontwerp zal terugnemen.

De heer Monod de Froideville vraagt een nadere toelichting van de regeering.

De reg. gemachtigde voor Scheepvaart acht het zeer moeilijk, om indien aan vereenigingen de eerste dispensatie is verleend, de tweede dispensatie te weigeren. De heer Thamrin ziet de geheele kwestie te veel als een financiëele onderneming. De belangen der pelgrims leggen zeer veel gewicht in de schaal. Hier is de aangewezen weg om door coöperatie tot kracht te komen en aldus te voldoen aan de voorwaarden; daarvoor behoeft men alleen maar 600 pelgrims te vinden. De zekerheid van den pelgrim zou, bij aanneming van het amendement-Thamrin, verloren gaan.

De heer Thamrin ziet veel meer gevaar in het ontwerp der regeering, veel meer risico dan in zijn eigen voorstel. Als men 600 menschen bij elkaar heeft, dan heeft men 90 mille en wie beschermt dan de pelgrims, als de man er met die 90 mille vandoor gaat? Het gaat voor spreker alleen om de mogelijkheid, dat ook anderen zich met het pelgrimsvervoer kunnen belasten.

De reg. gemachtigde voor Scheepvaart meent, dat de regeering geen bemoeienis heeft met het inzamelen van gelden door een vereeniging. Spreker blijft het amendement ontraden.

De heer De Hoog vraagt zich af, of de regeering wel geheel begrijpt, wat de heer Thamrin bedoelt. Spr. vraagt daarom schorsing der vergadering.

De voorzitter kan aan het verzoek niet voldoen. De regeeringsgemachtigde heeft reeds tevoren met den heer Thamrim geconfereerd en de heeren begrijpen elkander goed.

Aan de orde is de stemming over het amendement. De heeren Van Helsdingen, De Hoog en Kan nemen niet aan de stemming deel. Het amendement wordt aangenomen met 14 tegen 4 stemmen.

Hierna wordt artikel 1, zooals gewijzigd, aangenomen.

Het geamendeerde ontwerp wordt z.h.s. aangenomen.

Toelating arbeiders.

Aan de orde is thans weder het ontwerp der regeling inzake toelating van contractarbeiders.

De reg. gemachtigde voor Justitie, mr. J. J. Schrieke, beantwoordt de sprekers in tweeden termijn en wijst erop, dat geen nieuwe last wordt opgelegd. Het is niet juist te betoogen, dat tabaksmaatschappijen in bevoorrechte positie zouden verkeeren. Waar werd afgezien van het klachtrecht, volgt automatisch, dat het onredelijk zou zijn een heffing te doen, die daarmede niet in overeenstemming zou zijn. De kwijtschelding der 1½ millioen is volkomen redelijk. Er is geen verschil in behandeling van tabaks- en andere maatschappijen: het geldt hier niet anders dan de afwerking van een bepaalde groep.

Spreker gaat nog even na, hoe de rol van Amerika was ten aanzien van de forced indentured labour. Over forced labour is geen misverstand, doch het begrip „indentured" labour staat niet zoo vast. Het begrip is afkomstig uit den tijd, toen contracten in twee getande helften werden verdeeld, gescheurd en op die wijze voor twee partijen bizonder bindend werden geacht. Men dacht echter dadelijk aan de poenale sanctie in dit geval, omdat gedoeld wordt op een bijzonder bindend contract. Spr. meent, dat het onjuist zou zijn, van een koelie 75 gulden te eischen, zoodra hij de onderneming verlaat, waarvoor hij uitkomt. Dit zou het begrip vrije arbeid illusoir en de tabak in Amerika onverkoopbaar maken. Het voorstel-Fruin zou, indien het werd aangenomen, het geheele tabaksbedrijf ter Oostkust van Sumatra torpedeeren.

De heer Fruin: „U heeft dit in eersten termijn blijkbaar over het hoofd gezien."

De reg. gemachtigde voor Justitie: „Als ik mij in eersten termijn algemeener uitdrukte, dan bewijst dit slechts, — waarvoor ik mijne verontschuldigingen aanbied — dat ik het scherpzinnig inzicht van den heer Fruin te hoog heb aangeslagen (gelach). Spr. wijst er nog op, dat het afzien van het klachtrecht door de ondernemers geen eind maakte aan het contract. Dit blijft rustig doorloopen. Het aanhouden der beslissing omtrent personen, die hier zonder immigratiepapieren werden aangetroffen, is niets bijzonders. Achteraf kan worden verklaard, dat deze ordonnantie ook als spoed-ordonnantie had kunnen worden ingediend, doch gehoopt werd aanvankelijk, dat de ordonnantie spoediger in het Staatsblad had kunnen verschijnen.

Hierna pauze.

Amendementen.

Na de pauze wordt de bespreking van de ontwerp-regeling der toelating van contractarbeiders voortgezet.

Ingediend zijn de volgende amendementen:

Het eerste amendement is voorgesteld door de heeren Mochtar, Soangkoepon en Thamrin. Het luidt als volgt:

Onderteekenden hebben de eer voor te stellen, in de ontwerp-ordonnantie tot regeling van de toelating van contractarbeiders, te wier aanzien afstand is gedaan van het klachtrecht, in het in artikel 1 voorgesteld nieuw artikel 3 van Staatsblad 1931 No. 160 lid (2) te lezen als volgt:

(2) Voor deze toelatingskaart is verschuldigd een som van *f* 75.— (vijf en zeventig gulden).

Verder zijn amendementen voorgesteld door de heeren Fruin, Roep en Hamer. Deze luiden als volgt:

A. Ondergeteekenden hebben de eer, in de ontwerp-ordonnantie tot regeling van de toelating van werklieden (Ond. 41) in het bij artikel 1 in te voegen nieuw artikel 3 lid (2) te doen luiden als volgt:

„(2) Voor deze toelatingskaart is door den betrokken ondernemer een som van *f* 1,50 (een gulden vijftig cents) verschuldigd."

B. aan het bij artikel 1 in te voegen nieuw artikel 3 toe te voegen een vierde lid, luidende als volgt:

„(4) De toelatingskaart verliest haar rechtsgeldigheid, zoodra de arbeider niet langer bij een in lid (1) bedoelden ondernemer in dienst is."

C. een nieuw artikel II in te voegen, luidende als volgt:

„Artikel II.

De bepaling van artikel 3 lid (3) blijft buiten werking tot 1 Januari 1933."

D. artikel II (nieuw artikel III) te doen luiden als volgt:

„Artikel III.

Deze ordonnantie treedt in werking met ingang van den dag na dien harer afkondiging en werkt terug tot 22 Juni 1932."

Aan de orde is de behandeling van en stemming over de artikelen afzonderlijk.

De beide eerste leden van artikel I worden z.h.s. aangenomen.

Op dit artikel zijn twee amendementen ingediend, zooals hierboven blijkt, namelijk ten eerste door den heer Mochtar c.s., ten tweede door den heer Fruin c.s.

Het eerst komt het amendement-Mochtar aan de orde.

De heer Kan acht dit onjuist, omdat daarmede wordt teruggekomen op een beslissing, die de Volksraad reeds heeft genomen.

De heer Fruin is tegen het amendement, doch vraagt zich af, of men liever niet tegen het heele ontwerp kan stemmen. Want het amendement-Mochtar wil het geheele beginsel, waarom het ontwerp door de regeering is ingediend, geheel terzijde stellen.

De reg. gemachtigde voor Justitie acht dit juist gezien.

De heer Mochtar beantwoordt de debaters en merkt op, dat de voorstellers meenen, hier den juisten weg te hebben gevolgd. Wordt het amendement aangenomen, dan is het aan de regeering om het ontwerp al of niet in te trekken.

Het amendement wordt verworpen met 15 tegen 6 stemmen.

Hierna wordt het amendement-Fruin (om het bedrag van 1,50 gld. door den ondernemer te doen betalen) in behandeling genomen.

De reg. gemachtigde voor Justitie verklaart, dat de toelatingskaart niet voor een bepaalde groep van ondernemingen wordt uitgereikt. Derhalve dient de koelie haar zelf te betalen.

De heer Monod de Froideville wil het standpunt der regeering volkomen erkennen, doch dat behoeft er niet toe te leiden, dat men tegen het amendement-Fruin stemt.

De heer Fruin erkent, dat in het systeem der regeering dit amendement niet past, doch stelt daarom voor, eerst het volgend amendement te behandelen (tot vervallen verklaring der toelatingskaart, zoodra de arbeider niet meer bij de bepaalde onderneming in dienst is).

De voorzitter gaat hiermede accoord.

De heer Fruin verdedigt thans zijn tweede amendement. Het is spr. niet bekend, wat Amerika eventueel zal doen. Hierop kan spreker geen invloed uitoefenen, doch wel kan gepoogd worden, den heer Kan een anderen kijk op de kwestie te geven. Dat de voorgestelde wijziging eigenlijk zou neerkomen op een soort van verkapte poenale sanctie, kan niet worden erkend. Op grond van welke bepaling zou de politie het recht hebben om koelies, die van de onderneming wegloopen, daarheen weder terug te voeren? Wanneer hij de onderneming verlaat, verbreekt hij de overeenkomst en heeft de onderneming een recht op schade-actie. De positie van zulk een koelie verschilt in geen enkel opzicht van die, welke iedereen kenmerkt, die zonder voldoende papieren in Indië wordt aangetroffen. Het is niet waarschijnlijk, dat Amerika in de door spr. voorgestelde regeling een middel zou zien om op verkapte wijze de poenale sactie weder in te voeren. De bepaling beoogt te voorkomen, dat anderen zouden profiteeren van werkkrachten, die een onderneming met moeite heeft verkregen. Spr. wijst op het nadeel voor het land, dat uit een andere regeling voortvloeit.

De heer Kan meent, dat de heer Fruin de kern der kwestie ontwricht. Het gaat erom, dat na de opheffing der poenale sanctie de koelie de positie van een vrijen arbeider verkrijgt. Thans gooit de heer Fruin het op de kwestie van het profiteeren der andere ondernemingen. Maar volgens het systeem-Fruin moet de koelie òf weg, òf 75 gulden betalen. Dan is er geen keuze meer en dat zal men in Amerika aanstonds begrijpen.

De heer Roep wil er op wijzen, dat alle Chineezen, die hier als vrije arbeider komen, 150 gulden moeten betalen.

De heer Kan: „Dat heeft niets met de zaak te maken."

De heer Roep: „Toch wel, want de hier door den heer Fruin bedoelde koelies betalen slechts 1,50 gld. Wil de heer Kan algeheele vrijheid voor die koelies, dan moeten zij ook 150 gulden betalen, anders zou een zeer groote bevoorrechting van een bijzondere groep van Chineezen plaatsvinden. En deze koelies zullen concurrenten worden van de Indonesische arbeiders."

De heer Van Mook stelt de vraag of, indien de 75 gulden niet worden betaald, terugzending der koelies door de onderneming te allen tijde verzekerd zal zijn. Spr. kan wel degelijk de rechten van ondernemingen erkennen. Willen andere ondernemingen van die koelies, die van ondernemingen weggaan, gebruik maken, dan kunnen zij 75 gulden betalen.

De heer Wiranatakoesoema sluit zich bij den heer Fruin aan.

De heer Kan: „Een Pyrrhusoverwinning!"

De reg. gemachtigde voor Justitie wil waarschuwen om niet met vuur te spelen. Men heeft altijd betwijfeld, of bepaalde tabaksoorten wel in vrijen arbeid zouden kunnen worden geteeld. Men ging echter onder drang van Amerika toch tot afschaffing der poenale sanctie over. De vraag van 75 gulden of 1,50 gulden is niet een vraag over het voordeel der koelies of der ondernemingen, doch een vraag, die beslissend is te achten voor de kwestie: vrije of onvrije arbeid. Spr. betoogt, dat de politie het recht heeft om een koelie, die de onderneming, waarvoor hij een toelatingskaart heeft, af te leiden, hetzij naar China, hetzij terug naar de onderneming.

De heer Fruin: „Tracht u dan mij maar eens te wijzen, waar die bepaling te vinden is."

De reg. gemachtigde voor Justitie wijst op de preventieve taak der politie en waarschuwt er tegen, dat door het amendement-Fruin de arbeider op niet vrije wijze aan een bepaalde onderneming gebonden wordt. De regeering moet ervoor zorgdragen, dat de arbeid voor de tabaksondernemingen ook inderdaad vrije arbeid blijft. De koelies, over wie de heer Roep spreekt en wier positie bevoorrecht wordt geacht, staan eigenlijk volmaakt buiten deze kwestie; die hebben gecontracteerd en wisten niet beter, of zij zouden na 3 jaar kunnen kiezen tusschen terug naar China of reëngagement.

De heer Fruin: „Of 75 gulden betalen, sedert 1 Januari 1931!"

De reg. gemachtigde voor Justitie herhaalt, dat men dit geval niet vanuit het standpunt der koelies moet bezien.

De heer Fruin acht het niet eenvoudig, met dezen gemachtigde der regeering te debatteeren. Thans komt ineens het bezwaar inzake het karakter van den vrijen arbeid. Wat is eigenlijk het hoofdbezwaar, — dit laatste of differentiatie der immigratiebepalingen?

De reg. gemachtigde voor Justitie: „Dat is hetzelfde."

De heer Fruin betoogt, dat de regeering dat verband niet heeft aangetoond. De regeling der regeering beteekent onnoodige kosten van terugzending op gouvernementkosten. Spr. handhaaft zijn amendement.

De reg. gemachtigde voor Justitie acht het niet juist, op derving van inkomsten te wijzen. Deze bedragen ruim één millioen. Dat was bekend.

Doch dan heeft het geen zin, er nog meer getallen bij te halen voor eventueele terugzendingskosten.

De heer Fruin acht dit wel degelijk van belang. Dat extra-winst wordt gederfd, is juist, doch daarbij moet niet worden vergeten, dat het onnoodig is, nieuwe onkosten te veroorzaken.

Bij stemming wordt het amendement (over verlies der rechtsgeldigheid der toelatingskaart) aangenomen met 14 tegen 7 stemmen.

Thans wordt gestemd over het tweede amendement-Fruin, waarover zooeven reeds werd gedebatteerd (betaling van 1,50 gulden door de onderneming).

De voorzitter wijst erop, dat het systeem der regeling van de regeering door de aanneming van het amendement is vervangen door het systeem-Fruin.

Het amendement wordt aangenomen met 14 tegen 7 stemmen.

Het derde amendement-Fruin vervalt, doordat de regeering het desbetreffende artikel laat vervallen.

De termijn van inwerkingtreding, belichaamd in het vierde amendement, wordt bij stemming bepaald op die, welke het ontwerp der regeering voorstelt. Het amendement-Fruin terzake wordt verworpen.

Het geamendeerd ontwerp in zijn geheel wordt vervolgens in stemming gebracht en aangenomen met 12 tegen 8 stemmen.

BINNENLAND.

PONTIANAK.

(Van onzen correspondent.)

De „Rigel" op bezoek.

Verleden Zaterdag kwam onverwacht het fraaie gouvernementsstoomschip „Rigel" te Pontianak binnenvallen. Het schip, dat veel bekijks trok, was echter reeds den volgenden ochtend vroeg vertrokken. Zaterdag-avond speelden de sterke zoeklichten over de dichtbegroeide oevers van de Kapoeas, hetgeen een tooverachtig effect had. Velen maakten Zaterdag van de gelegenheid gebruik, een bezoek aan boord te brengen.

De school te Singkawang.

Schreven wij eenige maanden geleden over de toestanden, met betrekking tot de bezetting van de Europeesche school te Singkawang, alwaar toen voor 7 klassen zegge en schrijve 1 leerkracht aanwezig was, thans heeft dit schoolhoofd assistentie gekregen, in den vorm van de echtgenoote van den controleur. Laatstgenoemde is tevens hoofd der schoolcommissie!

Zwembad-luchtkasteelen.

Nog steeds duiken te Pontianak de geruchten op, dat plannen bestaan tot oprichting van een zwembad. Evenals de telkenmale weder oplevende „on-dits" betreffende den komenden aanleg van een waterleiding, vermoeden wij echter, dat in deze kwestie wederom de wensch de vader der gedachte is. De „Borsumij" kreeg kort geleden een partij hyper-moderne badcostumes uit, doch zal goed doen, alvorens tot verkoop over te gaan, eerst te zorgen voor een gelegenheid, waar men zich in deze „modedroomen" kan vertoonen. Het wil er althans bij ons niet in, dat de Chineesche schoonen, die hun dagelijksch bad langs den openbaren weg in de parits nemen, dit binnen afzienbaren tijd zullen doen, gehuld in Europeesche badpakken, instede van de traditioneele sarong.

OM TE ONTHOUDEN.

Babies en kinderen lijden meer door onwetendheid van ouders en verzorgers dan door verwaarloozing of te weinig verzorging.

Dr. Pritchar in „The Times."

Tariefsverlagingen bij de S. S. en Tr.

(Van een correspondent.)

Op verschillende baanvakken.

Naar wij vernemen, heeft de dienstleiding der S.S. en Tr. besloten om met ingang van 1 December op de baanvakken Tasikmalaja — Bandjar, Tjipeujeum — Tjibeber en Soekaboemi — Buitenzorg sterk verlaagde tarieven, speciaal voor buurtverkeer in te voeren, waarbij tevens de goedkoopste klasse voor reizigers van iederen landaard is opengesteld.

Dit tarief geldt niet voor sneltreinen en personentreinen voor overwegend doorgaand verkeer.

Verder zullen op de trajecten Weltevreden — Soekaboemi en Tjibadak — Tjitjoeroek per 1 December retourkaarten 3e klasse algemeen tarief, welke twee dagen geldig zijn, verkrijgbaar worden gesteld.

Ook is besloten retourkaarten, welke twee dagen geldig zijn, in te voeren in de voornaamste relaties over grootere afstanden op de geheele Preangerlijn.

In studie is een verlaging van reizigerstarieven op enkele S.S.-tramlijnen van de Oosterlijnen, namelijk op de baanvakken Madioen — Ponorogo, Djombang — Babat en Plosso—Krian.

Systemen in West-Java.

De leiding der S.S. en Tr. is sinds geruimen tijd druk doende met de aanpassing van de gewijzigde verkeersomstandigheden en vergrooting van het S.S.-aandeel in het totaal verkeer. Dit is het hoofddoel van de tariefsverlagingen.

Met verschillende factoren wordt inzake de tariefsverlagingen rekening gehouden als de malaise, ligging van stations en stopplaatsen, concurrentie van autobussen, taxi's en andere omstandigheden. Over het algemeen met inachtneming van een logisch tariefsverband.

De reducties zijn geregeld naar de mate van het verkeersverloop op bepaalde trajecten, dus hoe grooter verkeersverloop, hoe grooter reductie. Hiermede wordt in zekeren zin een compensatie gegeven voor een minder gunstige ligging van een stationsgebouw ten opzichte van het plaatselijk centrum.

Op de Tangeranglijn zijn de twee derde klassen vereenigd op de basis van het goedkoopste tarief, op de Bantamlijn is de tariefsverlaging gebaseerd op den wegafstand Serang—Batavia, derhalve op den economischen afstand.

Barrière om Soerabaia.

Rondom Soerabaia en ook op het traject Solo — Modjosragi is een systeem van een groote tariefsverlaging ingevoerd, zoowel wat betreft het 3e klasse reizen voor Inlanders als op de retourkaarten in het 3e klasse verkeer.

Op de trajecten, waar het betalend wegverkeer als autobussen, taxi's, enz. het grootst is, zijn de meeste verlagingen ingevoerd. Het betreft hier dus een soort barrière rondom Soerabaia, wat de verbindingen met het binnenland aangaat.

Zoo is er bijvoorbeeld rekening mee gehouden, dat tusschen Porrong en Soerabaia medio dit jaar ongeveer 200 bussen per dag liepen.

Autobusconcurrentie.

Behalve op bovengenoemd traject kan over het algemeen op Java nog van een groote concurrentie van de zijde der autobusexploitanten worden gesproken, een concurrentie, welke een verloop van het verkeer per trein tot gevolg kan hebben.

Met de tariefsverlagingen bij de S.S. en Tr. is daarom danook rekening gehouden, met de meer of minder gunstige ligging van de trein- en tramhalten, de intensiteit en de tarieven van het autobusverkeer.

Verschillende factoren, als het plotseling invallen der regens, de periode van de bewerking der velden verplichte autobuskeuring en andere, zijn direct merkbare invloeden op de toename van het treinverkeer.

Over het algemeen zijn er in Oost-Java meer de grootere autobusexploitanten, onder andere die 80 tot 100 en meer bussen doen rijden, terwijl West-Java meer de kleinere exploitanten heeft. Betreffende de opbrengsten tengevolge van de tariefsverlagingen kon men ons nog geen mededeelingen doen. Teleurstellend zijn deze echter niet, de verkeerstoename in aantal reizigers is belangrijk.

Bij het nagaan dezer resultaten is tevens rekening te houden met seizoeninvloeden, waardoor een toename van het verkeer niet alleen het gevolg behoeft te zijn van tariefsverlaging, maar van een regelmatig, periodische verkeerstoename.

Postwissels.

Blijkens een bericht van het hoofdbestuur der telegrafie te Bandoeng, wordt met ingang van heden de postwisselkoersen voor zendingen naar en over Groot-Brittannië en Ierland en naar Egypte geacht te zijn: 1 pond = *f* 8,45. Naar en over Australië 1 pond = *f* 6.65; Ver. Staten en Philippijnen 1 dollar = *f* 2.50 Japan 1 yen = *f* 0.60; naar en over Ceylon 1 Rupee = *f* 0.65; Straits en Maleische Statenbond 1 dollar = *f* 1.—.

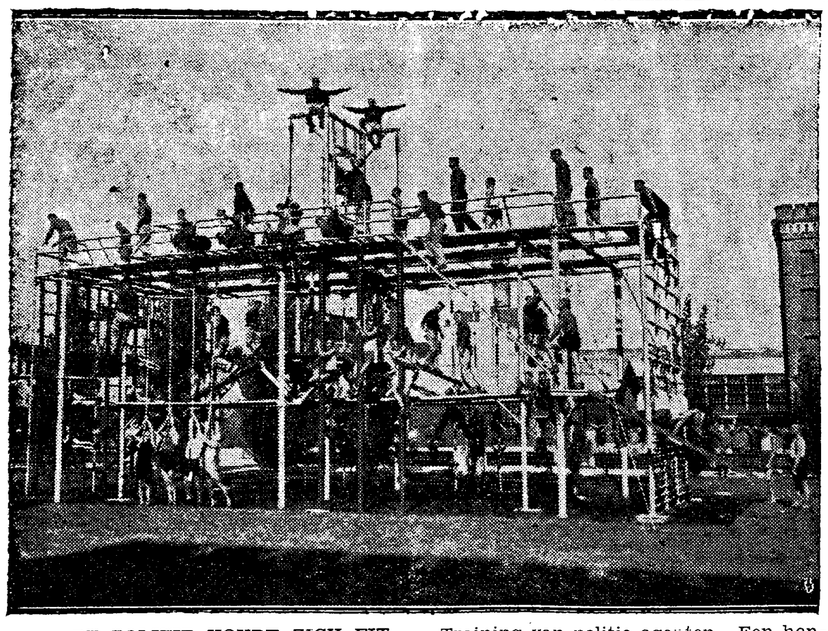

DE POLITIE HOUDT ZICH FIT. — Training van politie-agenten. Een honderdtal Duitsche politie-agenten in training in de politie-gymnastiekschool te Berlijn.

Hôtel des Indes.

Een veerende dansvloer.

Aneta meldt:

Zondagavond was het bizonder druk in het Hôtel des Indes. Gewoonlijk heeft men daar niet over gebrek aan belangstelling te klagen, doch ditmaal was het publiek — en wij mogen wel zeggen: het gedistingeerde publiek — zeer vroeg gekomen.

Aanleiding hiertoe was een nieuwe regeling, welke onder de nieuwe directie is ingevoerd.

Er was een drievoudige aanleiding.

Ten eerste speelde Zondagavond het nieuwe orkest, ten tweede werd een nieuwe dansvloer ingewijd en tenslotte trad in den na-avond mademoiselle Zlata op.

Deze drie bizondere onstandigheden hebben tot het groote succes op Zondagavond zeer veel bijgedragen. Zoowel het groote voor-avondconcert als het diner-dansant hadden een zeer geanimeerd verloop, en het prettige van dezen avond was vooral, dat er een climax aan verbonden was. Een climax, veroorzaakt door de steeds toenemende belangstelling door het feit, dat het orkest zich steeds beter op het publiek begon in te stellen, door de goede organisatie, die vlotter scheen te werken, naarmate het moeilijker werd, door het uitmuntend menu en door de bizondere animo voor het dansen.

De nieuwe inrichting van de eetzaal wordt algemeen bewonderd. Men heeft vroeger wel eens gezegd, dat de zaal een weinig koud aandeed. Nu kan men in Indië koelte nimmer versmaden, doch zooveel te meer behoefte heeft men aan een „warm intérieur". Dit is bereikt door aanwending van houten bewandingen en door een betere indeeling van de zitplaatsen. Men zal de eetzaal van het Hôtel des Indes nauwelijks terug kennen, nu zij eenmaal opnieuw is ingericht.

Werd dus het nieuwe orkest goed ontvangen, een afzonderlijk woord moge nog worden besteed aan het optreden van mademoiselle Zlata.

Deze danseres gaf enkele nummers tijdens het diner, bleek een goede scholing te hebben gehad en had ook zooveel smaak, dat elk harer costuums, waaronder een Poolsch-Volendamsch costuum, de bewondering der aanwezigen opwekte.

Mejuffrouw Zlata zal binnenkort ook in het Hotel Homann in Bandoeng optreden.

Deze eerste avond onder de nieuwe regie hield het publiek tot half drie des nachts bijeen.

Bedrieger bedrogen.

Hadji Aliman, een gewezen loerah, bezat in het Tjampeasche een groot aantal sawahs. Hij werd, vertelt de „Java-Bode", oud, de handelsgeest verflauwde en tenslotte zat de oude man zelfs diep in de schulden, zoo zelfs, dat hij bang was, in een proces gewikkeld te worden met een Europeesche firma, die heel wat van den ouden hadji te vorderen had. Aliman zag zooveel moeilijkheden, ja zelfs een gijzeling voor zich, dat hij een akal zocht om aan alle narigheden te ontkomen.

Een procureur-bamboe, genaamd B., wilde hem wel den weg wijzen om uit de moeilijkheden te geraken en adviseerde tot ontvreemding van alle sawahs, dat wil zeggen tot een schijnverkoop daarvan met geantidateerde akten, om daarna faillissement aan te vragen. Gijzeling zou dan onmogelijk worden en de Weeskamer zou tegen die oude akten niets kunnen doen. Zoo gezegd zoo gedaan.

Doch de Buitenzorgsche politie, van een en ander op de hoogte gekomen, stelde een onderzoek in, met het resultaat, dat alle zoogenaamde koopers hebben bekend, dat er alleen maar schijntransacties waren gesloten en dat alle sawahs in werkelijkheid nog behoorden aan hadji Aliman, die intusschen zijn faillissement had aangevraagd.

De note gaie in deze zaak is, dat de procureur-bamboe, die blijkbaar tevergeefs bij den hadji om belooning voor zijn diensten had aangeklopt, zelf de zaak aan het rollen heeft gebracht. Toen het onderzoek aan het licht bracht, welke rol B. in deze zaak had gespeeld, werd hij als aanstoker van boven vermelde frauduleuze handelingen preventief gezet.

Nader bleek, dat de vordering van de Europeesche firma, waarvoor de hadji zoo beangst was geweest, in hooger beroep was ontzegd, zoodat alle gepleegde knoeierijen, welke nu zeer onaangename gevolgen voor betrokkenen zullen hebben, feitelijk voor niets zijn gepleegd.

NEDERLAND.

Aanslag op een vrouw.

De dader gevat.

Het Vad. dd. 5 Oct. meldt:

Vannacht is in een pand in de Doelstraat te Rotterdam een aanslag gepleegd op een vrouw, welke aanslag herinneringen oproept aan die, welke zijn gepleegd op een vrouw in de Prinsestraat, in September van het vorige jaar, en op een vrouw op den Schiedamschen dijk, nu een maand geleden. Ditmaal heeft de vrouw evenwel zich los weten te rukken, zij heeft assistentie gekregen, waardoor de dader op de vlucht is geslagen, en zoo heeft zij het leven er af gebracht. De man is later aangehouden en opgesloten. De bizonderheden van het gebeurde zijn de volgende:

Omstreeks half één vannacht heeft de vrouw — de 52-jarige H. S. — een jongeman op straat ontmoet en hem meegenomen naar haar kamer, welke op de eerste verdieping ligt van een pand aan de Doelstraat. Toen zij daar eenigen tijd waren, heeft de man haar plotseling bij het strottenhoofd gegrepen en tegelijk trachtte hij haar neus dicht te knijpen. Er ontstond een hevige worsteling. Het gelukte de vrouw zich los te rukken. Zij riep luidkeels om hulp, waarop een buurman toesnelde. De aanrander rende de kamer uit en de trap af, met achterlating van zijn hoed. De buurman, zekere J. H., wist den man te grijpen, maar hij rukte zich los en vluchtte de straat op. Op het geschreeuw kwam een agent toesnellen, maar de vluchteling wist in de duisternis te ontkomen.

Terstond werd op het politiebureau aan de Lange Torenstraat aangifte van een en ander gedaan. Van den dader kon een zeer nauwkeurig signalement worden gegeven, welk signalement zoo snel mogelijk werd verspreid, met een verzoek om opsporing en aanhouding van den verdachte.

Omstreeks 4 uur vannacht vonden 2 surveilleerende agenten in het tramhuisje aan den Langen Hilleweg, bij het eindpunt van lijn 9, een man die daar lag te slapen en die aan het signalement beantwoordde. De man was blootshoofds. Het bleek de 26-jarige schoenmaker A. W. te zijn. Hij is naar het bureau aan de Lange Torenstraat gebracht en daar werd hij door de getuigen pertinent herkend. Aanvankelijk ontkende hij. Het bleek evenwel, dat in den in de kamer van de vrouw achtergelaten hoed de initialen A. W. stonden en W. gaf toe, dat dit zijn hoed was. Hij is daarop door de mand gevallen en opgesloten.

De vrouw heeft slechts een paar schrammen aan haar keel opgeloopen.

Het Godslasterings-ontwerp.

Memorie van antwoord.

Verschenen is de memorie van antwoord aan de Eerste Kamer op het voorloopig verslag der Kamer over het Godslasterings-ontwerp. Tegenover de leden, die liever een anderen vorm van het ontwerp hadden gezien, betoogt de minister, dat iedere andere redactie onhoudbaar is gebleken. De minister zegt, dat door eenige leden de fout gemaakt wordt, dat elk in de strafbepaling voorkomend woord op zichzelf wordt beschouwd, terwijl men toch die woorden in onderling verband en samenhang moet zien.

De minister ontkent voorts, dat hier strijd zou zijn met de vrijheid op godsdienstig gebied en zet uiteen, dat het niet wenschelijk is, de Godslastering op zichzelf strafbaar te stellen. Onder meer zou dan door de wet zelve een godsbegrip moeten worden gesteld en niet in de concrete geloofsvoorstellingen van de onderdanen het uitgangspunt kunnen worden genomen.

De minister handhaaft met kracht zijn uitspraak, in de Tweede Kamer gedaan, dat het persoonlijk geloofsstandpunt van den rechter hier buiten geding is. Er is immers juist gezocht naar een zakelijke omschrijving, die de aangelegenheid in de objectieve sfeer hield. De rechter krijgt hier met gegevens te werken, die, geheel los van zijn persoonlijk inzicht, moeten en kunnen worden vastgesteld. Dit neemt niet weg, dat de minister niet blind is voor de onverkwikkelijkheden, die een procedure zou kunnen opleveren. Maar dit is een bezwaar, dat bij de toepassing van allerlei strafbepalingen dreigt. Men denke bijvoorbeeld aan majesteitsschennis, niet minder ook aan de zedelijkheidsdelicten. Onthouding van de overheid schijnt den minister een nog ernstiger kwaad.

Van de dagbladen, waarin de in de memorie van toelichting gesignaleerde uitingen zijn opgenomen, heeft de minister een exemplaar overgelegd.

„La Vie Parisienne".

En de minister van justitie.

Het „Vad." maakt melding van het volgende geval:

Eenigen tijd geleden ontvingen wij van een lezer de mededeeling, dat op last van den minister van Justitie uit zijn leesportefeuille La Vie Parisienne was verdwenen. Aldus berichtte hem de uitgever der portefeuille. Het betrof de portefeuille Intipo te Amsterdam, welke door de N. V. van Ditmars Couranten Import van tijdschriften wordt voorzien.

Daar ons de mededeeling in dien vorm zeer onwaarschijnlijk voorkwam, hebben wij op het departement van Justitie inlichting gevraagd. De minister is daarop zoo vriendelijk geweest, ons het volgende mee te deelen:

„In verband met uw vraag heb ik de eer u mede te deelen, dat door of van mijnentwege geen verbod of waarschuwing gegeven is, La Vie Parisienne in een portefeuille op te nemen.

Wel is van de zijde der gemeentepolitie te Amsterdam onder andere aan de N. V. van Ditmars Couranten Import bericht, dat in den vervolge de verspreiding van bepaalde pornografische geschriften zou worden tegengegaan. La Vie Parisienne was daaronder niet. De directeur der genoemde N. V. heeft echter daarop eigener beweging, aan den veiligen kant willende blijven, besloten, ook Fransche, mondaine bladen als bijvoorbeeld La Vie Parisienne niet meer te importeeren. Dit heeft zij haar afnemers medegedeeld, onder andere ook aan den uitgever der leesportefeuille Intipo. Deze laatste heeft daarna op navraag aan haar lezers niet overeenkomstig de feiten medegedeeld, dat het bedoelde tijdschrift, in verband met een verbod van mij, niet meer geïmporteerd wordt.

Uiteraard sluit het feit, dat door Van Ditmar niet op een directe aanwijzing mijnerzijds is gehandeld, allerminst in, dat ik de gestie van Van Ditmar niet zou toejuichen."

Een boycott.

Tegen den Ned.-Bioscoopbond.

De correspondent der „N. R. C." te Amsterdam schrijft dd. 3 October:

Van de zijde van de vereeniging van vrienden van de Sovjet-Unie bereikt ons de mededeeling, dat deze organisatie in een brief aan de directies van het Royal-theater, theater Tuschinski en het Rembrandt-theater alhier te kennen heeft gegeven, dat de kortgeleden gehouden vergadering van de V. V. S. U. in het besluit van de afdeeling Amsterdam van den Nederlandschen Bioscoopbond, om geen zalen te verhuren aan genoemde vereeniging of aan andere arbeidersorganisaties, een reactionnaire poging ziet om vooral het optreden van de V. V. S. U. te bemoeilijken en tegen te gaan, waarbij het initiatief uitgaat van de directies van genoemde theaters. Tegen deze theaters zal als gevolg daarvan onder andere een systematische boycott-actie en agitatie worden gevoerd op de basis van een eenheidsfront van breede arbeidsmassa's van diverse richting.

Van de zijde van den Nederlandschen Bioscoopbond, tot welk lichaam wij ons om nadere inlichtingen hebben gewend, werd ons medegedeeld, dat, uit een oogpunt van interne exploitatie, besloten is, de bioscopen op Zondagmorgen niet meer te verhuren aan organisaties en andere gegadigden. Elke gedachte om een bepaalde politieke richting dwars te zitten, is aan dit besluit vreemd.

Oranje-hulde in het Westland.

Telegram aan de Koningin.

De „Haagsche Crt." meldt:

Te Naaldwijk zijn besprekingen gehouden door besturen van Oranjevereenigingen in het Westland, n. l. uit Naaldwijk, Monster, 's-Gravenzande, Honselersdijk, Poeldijk, de Lier, Maasland, Schipluiden, Wateringen, Maasdijk en Kwintsheul.

Het doel dezer besprekingen was om te komen tot een groote huldebetuiging aan de Koningin, naar aanleiding van het gebeurde op den dag van de Kamer-opening in de residentie.

Algemeen ging men in de vergadering met het voornemen accoord, om zoo mogelijk deze week, of anders in de volgende, in iedere plaats van het Westland een Oranje-avond te organiseeren, waar enkele sprekers het woord zullen voeren.

Deze plannen zullen nader nog door de besturen der diverse Oranjevereenigingen worden besproken en uitgewerkt.

Deze week reeds zullen waarschijnlijk enkele vergaderingen worden gehouden.

Besloten werd nog, het volgende telegram aan de Koningin te zenden:

„De besturen der Westlandsche Oranjevereenigingen, in vergadering bijeen, besprekend de belangen van vorstenhuis en vaderland, hebben er behoefte aan, hun onvergankelijke trouw en liefde voor Uw huis uit te drukken, en bidden Uwe Majesteit Gods Zegen in deze moeilijke tijden toe."

Zoekt gij een Uwer vrinden?
EEN
„TREKKERTJE"
zal hem vinden

GEMENGD NIEUWS.

Een millioenenverduistering.

De vervolging der gebroeders Insull.

Wij lezen in de „Haagsche Crt." dd. 7 Oct.:

De gebroeders Martin en Samuel Insull, leiders van de Public Utilities Company te Chicago, een maatschappij met een reusachtig kapitaal, hebben onlangs de vlucht genomen, toen hun zaken in de war liepen en een groote krach ontstond. Gemeld wordt, dat een bedrag van 400 millioen dollars hierbij betrokken is.

De Insulls werden beschuldigd van verduistering en diefstal en zij vertrokken met de Noorderzon uit Chicago. Martin Insull werd te Toronto (Canada) gearresteerd. De voormalige millionnair, die jarenlang als een geldmagnaat te Chicago had geheerscht, werd Vrijdag jongstleden opgesloten in een oncomfortabele cel in een kleine gevangenis op 50 mijlen van Toronto. Hij werd gearresteerd op verzoek van de Amerikaansche justitie en opgesloten, omdat hij weigerde, vrijwillig naar Amerika terug te keeren.

Martin Insull was een verwoed pijprooker, maar ook zijn pijp werd hem afgenomen, toen hij de gevangenis inging. Hij verklaarde, zich niet gewonnen te geven. „Zij, die mij kennen, zoo zei hij, „weten, dat ik niet oneerlijk ben." Martin Insull heeft zijn advocaten opgedragen, zijn belangen te verdedigen, en zich te verzetten tegen zijn uitlevering naar Amerika.

Uit het onderzoek naar de knoeierijen bleek, tot dusver, dat de Insulls talrijke geheimzinnige transacties uitvoerden. Zij zouden ook geld besteed hebben aan politieke propaganda. Martin Insull verklaarde „zich niet te herinneren", waaraan het geld besteed is, onder andere een som van 44.000 dollars van de Middle West Utilities Company, waarvan hij in 1926 president was.

Samuel Insull, die eveneens wegens verduistering en diefstal op groote schaal door de justitie wordt gezocht, is, zooals gemeld, gisteren te Athene gearresteerd. Hij was op zijn vlucht uit Amerika eerst naar Parijs gegaan, daarna naar Italië, waar hij in verschillende steden, onder andere te Milaan, Turijn en Florence, vertoefde en was tenslotte in Griekenland terechtgekomen, in de hoop, dat dit land hem niet zou uitleveren. De vrouw van Insull, die te Parijs achterbleef, zond hem 25.000 dollars, toen hij in Athene was aangekomen. Insull werd tot Milaan vergezeld door zijn zoon, Samuel jr., die bij zijn terugkeer te Parijs natuurlijk niets losliet over de vlucht van zijn vader. Hij gaf aan de nieuwsgierige reporters een getype verklaring, waarin stond, dat hij geen enkele mededeeling zou doen inzake de Insull-affaire. De vrouw van Samuel Insull is in het Lincoln-hotel te Parijs, waar zij vertoeft, ziek geworden.

De officier van justitie te Chicago, John A. Swanson, heeft verklaard, dat hij zijn ambtenaren naar Europa zou zenden, om Samuel Insull te arresteeren, waar deze zich ook zou ophouden.

De uitleveringskwestie.

De Amerikaansche legatie te Athene heeft opdracht gekregen, den Griekschen autoriteiten om arrestatie en uitlevering te verzoeken van Samuel Insull, niettegenstaande het uitleveringsverdrag tusschen Amerika en Griekenland nog niet geratificeerd is.

De Iersche Sweepstake.

Prijswinnaars in alle rangen en standen.

Veertien van de Sweepstake-loten op de Cesarewitchfavorieten Sandwich en Gainslaw zijn te Londen en in de omgeving gevallen, meldt de „Haagsche Crt." dd. 11 Oct., namelijk acht op de Sandwich en zes op Gainslaw. Met de meeste andere paarden is het evenzoo. Van een paard, Air Pocket, vielen niet minder dan 14 loten te Londen. Het geluk begunstigde menschen van allerlei kringen; een vrouw van een parlementslid, een caféhouder, verschillende huisvrouwen, twee dienstmeisjes, een oude grootmoeder, de zoon van een dominee, een 70-jarige landarbeider, de bestuurder van een muziekuitgeverij en een bediende van een tennisclub.

Laatstgenoemde verklaarde, toen hem het gelukkige nieuws werd medegedeeld: „Ik heb het veel te druk om erover te spreken". En hij ging voort met zijn werk of er niets gebeurd was.

Een 17-jarig meisje, June Lawrence, die in een lingeriebedrijf werkte, barstte in tranen uit toen zij van haar geluk hoorde. Een andere vrouw, aan wie het goede nieuws werd medegedeeld, wist niet eens, dat er vandaag een trekking was en bleek nimmer van het paard te hebben gehoord.

Er zijn twee gelukkige kleine Londenaars, het acht-jarige dochtertje en het drie-jarig zoontje van zekere Sam Walters, die het paard „Prince Oxedon" hadden getrokken. S. Hammers uit Cardiff verklaarde, toen hij vernam, dat hij 't paard „Mandritsana" had getrokken, vreugdestralend, dat hij een reis om de wereld zou gaan maken, indien zijn paard zich onder de drie eerste zou bevinden.

Zaterdag zijn alle paarden getrokken en ieder wiens naam uit de trommel gekomen is, is er zeker van een bedrag van 1458 pond 6 sh. 8 d. te ontvangen, zelfs indien het paard, dat hij of zij heeft getrokken, Woensdag als laatste eindigt of indien de race heelemaal niet plaats vindt.

Van de loten, waarop tot dusver prijzen zijn gevallen, bevinden zich 75 procent in Engelsche handen en 20 procent in handen van Londenaren. De Iersche Vrijstaat kreeg slechts op 16 loten prijzen. In Engeland vielen 382 prijzen (waarvan 124 in Londen) en in Nederland 8.

In het geheel zal ongeveer een bedrag van 2.600.000 pond sterling aan prijzen worden uitgekeerd.

Greta Garbo vlucht.

Stockholm, 25 Oct. (Aneta-Transocean). Tot wanhoop gedreven door de publieke belangstelling waarmede Greta Garbo wordt overstelpt, maakt de groote filmdiva, naar verluidt, plannen om de menigte te ontvluchten en haar toevlucht te zoeken op en klein eilandje in de Middellandsche Zee, waarschijnlijk deel uitmakend van de Balearen. Dit eilandje is verstoken van alle comfort, en telt slechts 150 inwoners, die vermoedelijk nooit van haar hebben gehoord.

Volgens de Zweedsche dagbladen, die met bovenstaand nieuws voor den dag zijn gekomen, heeft de filmster een oud kasteel met ommuurden tuin op dit eiland gekocht, en zij zal daar in volkomen eenzaamheid haar tijd doorbrengen, tenzij speurders, die achter den naam van het eilandje trachten te komen, in hun pogingen slagen, in welk geval zij waarschijnlijk haar plannen zal wijzigen en een ander toevluchtsoord opzoeken.

Alain Gerbault.

Marseille, 25 Oct. (Aneta-Havas). Het s.s. „Marechal Lyautey" meldt, dat het 23 October j.l. bij Kaap Sabinal (Spanje) Alain Gerbault is gepasseerd, en vlaggeseinen met hem heeft gewisseld.

De eenzame zeiler meldde, dat alles wel was aan boord.

Een Etruskisch graf.

Rome, 25 October (Aneta-Havas). Volgens de bladen hebben eenige boeren in de nabijheid van Perugia, een Etruskisch graf ontdekt uit hetzelfde tijdperk, als het eerder gevondene. Het graf bevatte 5 urnen.

Deze vondst wordt zeer belangrijk geacht.

Officiëele berichten.

B. B.

Ontheven, met ingang van 31 Mei 1933, wegens overtolligheid eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent (hoofdrechercheur) 2de klasse bij de stadspolitie te Soerabaja (residentie van dien naam, provincie Oost-Java) J. C. Schalker.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent (hoofdrechercheur) 2de klasse bij de stadspolitie te Soerabaja (residentie van dien naam, provincie Oost-Java) G. J. M. Hawinkels.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overcompleet, eervol uit zijn betrekking de hoofdagent 2de klasse bij de veldpolitie in de residentie Bangka en onderhoorigheden J. de Wilde.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent 2de klasse bij de veldpolitie te Blitar (residentie Kediri, provincie Oost-Java) J. van Geldere.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid, eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent 2de klasse bij de veldpolitie in de residentie Sumatra's Westkust W. J. Thenoe.

Ontheven, met ingang van 31 Januari 1933, wegens overtolligheid, eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent (hoofdrechercheur) 2de klasse bij de algemeene politie in de residentie Soerabaja (provincie Oost-Java) Mas Samsoehadi.

Ontslagen, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid eervol uit zijn betrekking de politieopziener bij de algemeene politie te Palembang (residentie Palembang) G. J. C. van de Laak.

Ontslagen, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid eervol uit zijn betrekking de politieopziener bij de veldpolitie in de residentie Tapanoeli C. C. Barhorst.

Ontslagen, wegens lichamelijke ongeschiktheid voor allen verderen landsdienst, op verzoek eervol en met aanspraak op pensioen uit 's lands dienst de gewezen hoofdagent 2de klasse bij de algemeene politie te Soerabaja (residentie van dien naam, provincie Oost-Java) J. Bruinsma, met bepaling, dat dit ontslag moet worden geacht te zijn ingegaan op 10 Augustus 1932.

Ontheven, met ingang van 31 Januari 1933, wegens overtolligheid eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent 2de klasse bij de stadspolitie te Soerabaja (residentie van dien naam, provincie Oost-Java) A. Roquas.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid, eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent 2de klasse b/d algemeene politie in het gouvernement Soerakarta J. G. Gath.

Met ingang van den dag in de maand November 1932, waarop hij de betrekking zal aanvaarden, benoemd tot gediplomeerd gezaghebber bij het binnenlandsch bestuur A. C. van der Vlugt, thans met rang en titel van gediplomeerd gezaghebber bij het binnenl. bestuur tijdelijk ter beschikking gesteld van den directeur van binnenlandsch bestuur, met bepaling, dat hij wordt geplaatst in de residentie Lampongsche Districten.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, wegens overtolligheid eervol van de waarneming der betrekking van hoofdagent 1ste kl. bij de algemeene politie in de residentie Sumatra's Westkust, H. F. Schultz.

Ontheven, met ingang van 31 December 1932, op verzoek eervol en met recht op pensioen uit 's lands dienst, de hoofdagent 2de klasse bij de algemeene politie te Soerakarta, F. J. Pootjes.

Ontslagen, met ingang van ultimo Januari 1932, wegens volbrachten diensttijd, op verzoek eervol uit 's lands dienst, de 1ste commies bij het departement van binnenlandsch bestuur, F. B. Snijders.

Ontslagen, met ingang van ultimo December 1932, wegens volbrachten diensttijd, op verzoek eervol uit 's lands dienst, de hoofdtypisten bij het departement van binnenlandsch bestuur, G. A. de Wilde en A. A. E. de Wandre.

Bepaald, dat het aan den hoofdagent 2de kl. bij de algemeene politie te Cheribon (residentie Cheribon, provincie West-Java) J. F. L. Ingram verleend ontslag uit zijn betrekking, moet worden geacht te zijn ingegaan op 19 September 1932.

Bepaald, dat de benoemde controleur 1ste kl. bij het binnenlandsch bestuur, W. E. A. Bish, wordt geplaatst in de residentie Menado.

Met ingang van 30 Juni 1933 is, op verzoek, wegens volbrachten diensttijd, eervol uit 's lands dienst ontslagen de heer J. de Boer, hoofdcommissaris bij de algemeene politie te Batavia-Centrum.

S. S.

Overgeplaatst van: Bandoeng goederenstation naar den stationsdienst te Tjikampek en te belasten met het beheer van dat station en dat van Tjikampek-tram de stationscommies 1e klasse E. B. G. van Maanen;

het kantoor van den chef van exploitatie der Westerlijnen naar Bandoeng goederenstation en te belasten met het beheer van dat station de stationscommies 1e klasse J. M. Rühülessin;

van het locomotiefdepot te Bandoeng naar het kantoor van den eerstaanwezend ingenieur van tractie te Poerwokerto de opzichter-machinist H. K. Gray;

van het locomotief-depôt te Rangkasbitoeng naar dat te Bandoeng en te belasten met het beheer van laatstgenoemd locomotief-depôt de opzichter-machinist, M. Tak;

van het electrisch locomotief-depôt te Meester-Cornelis-passar naar het locomotief depôt te Tanahhabang de onderopzichter-machinist L. A. A. Sweeris Sigrist;

van het locomotief-depôt te Cheribon naar het electrisch locomotief-depôt te Meester-Cornelis-passar de tijd. waarnemend onderopzichter-machinist J. P. Schooleman;

van het locomotief-depôt te Rangkasbitoeng naar dat te Cheribon de onderopzichter-machinist W. A. Davis;

van het locomotief-depôt te Tanahabang naar dat te Rangkasbitoeng en te belasten met het beheer van laatstgenoemd locomotief-depôt de machinist 1e klasse C. J. M. L. Schröder;

van den stationsdienst te Djokjakarta naar het bureau van den inspecteur van vervoer te Poerwokerto de stationscommies 3e klasse G. J. L. Rosier;

van het kantoor van den inspecteur van vervoer 1 te Batavia naar Passar-Senen en te belasten met het beheer van de goederenloods aldaar de stationscommies 2e klasse K. H. A. de Lavaletta;

van Buitenzorg naar Bandoeng en te belasten met het beheer v/d Sign. sectie M 1 de opz. I (Signaalwezen) E. K. A. Manongko;

van Bandoeng naar Buitenzorg en te belasten met het beheer van Sign. sectie W 6. de tijd. wd. opz. 1 (Signaalwezen) R. Ardesch;

van het magazijnen te Kertapati naar dat te Lahat de 2e klerk op daggeld Achmad Denan.

Werkzaamgesteld:

als stationscommies 3e klasse en geplaatst bij de exploitatie der Westerlijnen stationsdienst te Tandjongpriok C. J. Haarnack, thans adjunct-stationcommies op maandgeld.

Belastingen.

Geplaatst: te Weltevreden F. Captain. adjunct-controleur voor de belastingen te Poerwakarta.

Geplaatst: te Rembang M. A. D. du Pui, wd. commies voor de belastingen te Tegal.

Geplaatst: te Poerwakarta Abdoelmoekti, commies voor de belastingen te Weltevreden.

Geplaatst: te Poerworedjo Raden Soepardi Pawirodiredjo, belastingambtenaar 4e klasse te Semarang.

Geplaatst: te Padang W. J. Beringer, adjunct-controleur voor de belastingen te Weltevreden.

Pandhuisdienst.

Ontslagen op verzoek, wegens volbrachten diensttijd, met ingang van 25 Mei 1933 eervol en met recht op pensioen uit 's lands dienst J. C. Tadema Wielandt, controleur 1e klasse bij den Pandhuisdienst te Garoet.

Financiën.

Ontslagen met ingang van ultimo October 1932 wegens overtolligheid eervol uit hare betrekking de commiezen mevr. M. Bullock geboren Van Abkoude en mejuffrouw G. Gantche.

Oorlog.

Wegens zevenjarigen onafgebroken dienst in Nederlandsch-Indië is, ingaande 12 Juli 1933, verleend 9 maanden verlof naar Europa aan den militair-apotheker 2de kl. J. D. B. Hubers van Assenraad, in garnizoen te Malang.

Scheepsberichten.

De scheepsbeweging in onze haven.

Aangekomen d.d. 26 Oct. '32: de s.s. Panama Maru, Sawahloento, Haparanau, Banhoguan.

Teverwachten d.d. 27 Oct. '32: de s.s. Tjisadane, Valentijn, Van der Wijck.

Vertrokken d.d. 26 Oct. '32: de s.s. Kohinohr, Banhoguan.

Ter reede: de s.s. Panama-Mura, Petronella.

Dok: de s.s. Saleier, Van Imhoff.

Dokkade: het s.s. Patras.

Boeien: het s.s. Haparanau.

Genuakade: de s.s. Sawahloento, Tjisondari.

Amsterdamkade: de s.s. Sipirok, Parigi, Ophir.

Rotterdamkade: de s.s. Marnix van St. Aldegonde, Clytoneus.

Galante tijden, galante zeden!

De tijd staat niet stil; zakelijk en jachtend is het leven voor ons. In de kleine dingen van alledag vinden wij graag een herinnering aan rustiger, eleganter tijden. Een fijn, bros VICTORIA biscuitje, juist de zachte smaak, juist de teere kleur, het aroma, het sierlijke model, waarnaar wij verlangden. VICTORIA biscuits!

„De blikken met het Jongetje".

Victoria

1386

GOEDE RADIO ONTVANGST — IS VERZEKERD met een

PHILIPS K.G. TOESTEL

GEINSTALLEERD DOOR ONZEN TECHNISCHEN DIENST

WIJ GEVEN STEEDS **100% SERVICE** zonder extra te berekenen. daarom!

KOOPT **RADIO bij J. H. GOLDBERG**

MALANG — — SOERABAIA
KAJOETANGAN 6 — — TOENDJOENGAN 24

1226

Eierenhandel „VOORWAARTS"
Scheepsleverancier.
STADHOUDERSLAAN 14 TELEF. Z. 1564
UITSLUITEND à CONTANT:
Prima Kippeneieren 20 stuks f 0.65
Gezouten Eendeneieren 10 stuks „ 0.45
1521 d **BEZORGING GRATIS.**

Zij werd spierwit door ***ondragelijke lendenpijnen***

"Telkens als 't opkwam, dacht ik van pijn te bezwijken. Ik werd spierwit en draaide weg van de pijn. Ik kreeg een gevoel of ik met nijptangen werd geknepen en ook of groote spelden in mijn lichaam prikten. Mijn werk moest ik laten liggen. Van alles heb ik geprobeerd, genezing zocht ik tevergeefs. Ik werd oud voor mijn tijd en maakte mij ongerust over de toekomst. Mijn zuster zei: waarom probeer je nu toch ook niet eens dien Kloosterbalsem, waarvan je overal zooveel goeds hoort. Kort en goed, ik begon met Kloosterbalsem en ook voor mij is het een wondermiddel geweest. Hoe meer ik mij met Kloosterbalsem inwreef, hoe minder de pijnen werden en hoe beter ik mij voelde. Mijn vrienden zeggen, dat ik nu weer de Vroolijke Frans van vroeger ben."
S. L. te A.
(Origineel ter inzage)

Kloosterbalsem is steeds onschadelijk en is het onovertroffen wrijfmiddel bij rheumatiek, rheumatische zenuwpijnen, jicht, spit, stramheid, spierverrekkingen, enz. Ook echter ongeëvenaard bij brandwonden, uitslag, oude- en nieuwe wonden, zweren, puisten, muskietenbeten enz.

Neemt dus ook bij: wonden en zweren, huidaandoeningen, brandblaren, enz.

AKKER'S
Kloosterbalsem
verdrijft alle pijn

Verkrijgbaar bij Apothekers en Tokohouders.
Voor engros: Jacobson van den Berg en Co.

Thans **80** cent f 1.75 en f 3.25 p. tube

362

BLUE BAND

EVEN GOED ALS BESTE BOTER
MAAR .... VEEL GOEDKOOPER!

Importeurs: JACOBSON VAN DEN BERG & Co. 140

DRAAGT SCHOENEN!

Bata

BESCHERMT UW GEZONDHEID DOOR HET DRAGEN VAN GOED PASSENDE MODELLEN

1560

f 3.90

Art. 2927 - 71
Het meest gewenschte tropenmodel voor heeren.
Zeer licht en zeer soepele zolen.

f 3.30

Art. 8965 - 50
Een gevlochten model.
Zeer luchtig en behagelijk.
Speciaal voor de wandeling.

f 3.90

Art. 0655 - 52
De extra lage, gemakkelijke hak van dit model maakt Uwe wandeling een genot.

Maat 19 - 26
f 2.30

Art. 2051 - 00
Het beste model voor kinderen.
Gemakkelijk zittend, licht en soepel

FILIALEN OVER GEHEEL JAVA. BATA STAAT VOOR U KLAAR

„TREKKERTJES"

Plaatsingsdagen: DINSDAG en DONDERDAG.
Aanbieding UITERLIJK DAAGS TE VOREN 3 uur n. m.
Grootte: minimum 4 regels, maximum 6 regels over 1 kolom.
Blijkt een tekst te lang voor de opgegeven grootte, dan wordt deze door de administratie bekort.

Plaatsing UITSLUITEND à CONTANT
Prijs: f 1.— voor 4 regels (minimum)
f 1.50 voor 6 regels (maximum)
Binnenkomende brieven kunnen worden afgehaald; bij toezending wordt f 0.25 per advertentie in rekening gebracht.

TE KOOP AANGEBODEN

WOODSTOCK SCHRIJFMACHINE aangeboden. Prijs *f* 175.— Brieven T. 6179 I.C.

Goede, weinig besp. tr. **PIANO** (Rich. Lipp. v. Naessens) t. e. a. b., te bez. bij O. F. Kerger. Det. Comm. veldpol. Pasoeroean, Kebonagoeng. T. 5975.

COMPLEET, MODERN MEUBILAIR met servies, glaswerk, keukengerei, 5 kamers, geheel over te nemen, wegens vertrek. Prijs *f* 600.— cash. Telef. Z. 4850. T. 6191.

PIANO, wegens omstandigh. tegen elk aann. bod. Te bevr.: v.d. Boschlaan 31, Paviljoen. T. 6188.

SCHRIJFMACHINE (Corona portable) Prijs *f* 40.- Speelmanstraat No. 15. T. 6172.

BABY-AUSTIN TOURING, keurig onderhouden. Prijs. *f* 700.— contant. Br. T. 6169 I. C.

TWEE SCHIJFS WALKER KOFFIE-PULPER KLEINE RAPIDO-KOFFIE WASCHMACHINE RIEMBEDRIJF. Br. T. 5935 I. C.

PANHARD LEVASSOR, CHEVROLET, AUTOLET. Inlichtingen: Telef. Z. 3396, Blaoeran 41. T. 6125.

CHEVROLET, MODEL '27 goed onderhouden tegen e. a. bod. Brieven T. 6173 I.C.

DAMES WINTERMANTEL m. bontkraag, 3 wintermantels leeft. 8, 10, 12 j. Te bevr. Borneostr. 1 T. 6177.

4 TIP-TOP TOKO'S, compl. met 8 toestellen, wegens ziekte direct over te geven. Willemsplein No. 119. T. 6178.

1 **VASTE WASCHTAFEL,** geh. compl. spiegel, glasplaat enz. afm. 68 × 50 c. M. v. *f* 25.—. Adres: Opakstraat 37. T. 6180.

TE KOOP GEVRAAGD

2eH. AUTO'S TOURING of **SEDAN** type '31/32 geen taxi of huurw. Pr. ca. *f* 800.— cash. Off. schr. Moesistr. 22, S'baia T. 6164.

BABY AUSTIN-AUTO, touring of Sedan. Cont. bet. Uit. prijs Brieven, KIJVO, Kertosono. T. 6105.

Gevr. **GEREEDSCHAPPEN** en **WERKTUIGEN** voor **AUTO-REPARATIE ATELIER.** Brieven T. 6166 I.C.

2eH. KANT. SCHRIJFM. prima cond. Pr. ca. *f* 60.— **CASH.** Schrift. off. Moesistr. 22, S'baia T. 6165.

TE HUUR AANGEBODEN

GOEDKOOP GEDEELTE HUIS, geheel vrij, centrum stad, rustige buurt voor nette familie. Brieven T. 6139 I.C.

RUIME VOORKAMER m. terras, str. w. en vrijen uitg. m. vol pens. *f* 100.— p. p. en *f* 150.— 2 pers. Embong Woengoe 22. T. 5929.

Aangeboden, Pesapen Kali no. 11, kamers vanaf *f* 25.— per maand met kost. Brieven onder T. 5955 Ind. Crt.

Een **RUIM HUIS, ROZENDOORNLAAN 10,** 3 slaapkamers, voor-, midden- en achtergalerij, compl. bijgeb. en ruime garage. Te bevr. Regentesselaan 41. T. 6193.

KEURIG GEM. VOORKAMER m. vrijen uitg., vrij w. en l. *f* 30.— p. m. Signaalstraat 1, nabij Goebeng-viaduct. T. 6189.

KALIASIN 97, S'BAIA, HUIS MET VERDIEPING. Huurpr. *f* 100.— p. m. Te bevr.: Tel. N. 2787, Kapasan 150 of Kepoetran 21. T. 6121.

GEMEUBILEERDE PAVILJOENKAMER m. VOORGAL., vol pens. voor 1 of 2 pers. Sumatrastraat 29. T. 5818.

Per 1 Nov. een vrije **SLAAP-ZITKAMER** m. vaste wascht. incl. w. en l. *f* 20.— 's maands. Br. T. 6190 I. C.

KAMERS MET VOL PENSION en vaste waschtafel vanaf *f* 80.— p. m. **DJOGODOLLOK 3.** T. 5897.

HUIS m. compl. bijgeb. en vaste wascht. Prijs. *f* 35.—. Patjarkling 51. Te bevr. Patjarkling 47. T. 6181.

Per 1 Nov. in rustige buurt, net inger. **PAV. KAMER,** geheel apart (m. volle kost). Inl. Regentesselaan 18 (Telf. Z 2646). T. 6175.

TE HUUR GEVRAAGD

JONGEMAN ZOEKT GEM. KAMER bij Europ. fam. met avondeten. Brieven met prijsopgave T. 6195 I. C.

KOSTHUIS GEZOCHT per 1 Nov. a.s. bij eenv. Chin. fam. liefst kl. gezin. Omtrek Ketabang. Br. T. 6182 I.C.

BETREKKINGEN VACANT

JONGEDAME (Hollandsche) met eenige kantoorroutine voor typen en lichte kantoorwerkzaamheden. Br. T. 6170 I.C.

HOTELS EN PENSIONS

DISP. RUIME GEM. KAMERS, voorz. v. str. water vanaf *f* 75.— Levert eten buitensh. Lunch of Diner *f* 30.—. **FAM. PENSION HUIZE WOLF, EMB. MALANG 15 — 17, Tel. Z. 2427** T. 6192.

LESSEN EN ONDERWIJS

PIANO-LESSEN voor beginn. en meergevorderden. **M. GROBE, Hotel Pension Centraal, Van Deventerl.** Tel. Z. 2282. T. 6085.

GELEGENH. t. **BIJW.** v. **LEERL.** v. toel. ex. H. B. S., Mulo. Ook t. lesnemen in Stenografie Gr. en Typen. Citadelweg 1. T. 6176.

HANDELSARTIKELEN ENZ.

Voor **GEWEVEN DIVAN-, TAFELKL. & KENDARISCHE ZILVER-** en **GOUDW.** De Alg. Ind. Ag.- en C.- handel. Baliwerti 3. T 6187.

DIVERSEN

PENSION. 10 kamers en garage benedenstad. Ben. cash *f* 500.— inclusief linnen, servies, enz. enz. Br. T. 6150 I. C.

Koopt **„HIS MASTER'S VOICE"** bij **THE GRAMOPHONE PALACE,** Toendjoengan 22, Telefoon Z. 1540. T. 5833.

HEERLIJKE RIJSTAFEL of **EUROP. MENU** ..... *f* 20.— **BEIDE Gecombineerd** .... „ 35.— voor 2 **PERSONEN NOG LAGER VOORUITBET.** en **AFHALEN. ROZENDOORNLAAN No. 6.** T. 6186.

GOED TEHUIS GEZOCHT VOOR UITSTEKENDEN WAAKHOND. (Bastaard Tengerees). Te bvr. van Swollstraat 21. T. 6171.

MEDEBEWONERS GEVRAAGD. 2 Gr. kamers, voorg. en keuken, geheel vrij. Huurprijs *f* 40.— of *f* 35.— Een kind geen bezwaar. Liefst K. M. Adres: Priokplein 12. T. 6168.

Gerout. Pianiste **VRAAGT** v. Part. gebr. **PIANO** of vleugel in **BRUIKL.** ged. Eur. verlof of anderszins van eigenaar. Goed onderh. verz. Event. t. kl. verg. Brieven T. 6194 I. C.

MALANG EN OMSTREKEN

TE HUUR.
HUIS, GESCHIKT VOOR PENSION DJODIPAN 14 — MALANG Brieven T. 6130 I. C.

TE KOOP: PERCEEL R. v. O. gelegen te **BATOE. Kweekerij** m. groot st. huis en loodsen. 33600 M². Br. T. 6124 I. C.

TE KOOP: ALUMINIUM ZIJSPAN in zeer goeden staat. *f* 165.— cash. Klodjèn Lor 15, Malang. T. 6167.

Per. dir. te huur: **KEURIG GEM. PAV.** ap. gem. tevens gr. zitslaapk. Mevr. R. Bok-Schrunder, Lowokwaroestr. 11. T. 6174.

ZONDER BATERIJ!
Prijs: f. 27.50 Uitsluitend bij:
Hvg. ZELDENRUST - SOERABAIA
Paradestr. 7 — Tel. Nrd. 3349
T 326

AUTO-ACCU'S
6/8 Volt 80 Ampère uur, gevuld en geladen, met 15 maand-n garantie
slechts **f 17.50**
E. ten Cate.
KALIASIN 22 - TEL. Z. 3409 - SOERABAIA.
T 347 bd

Naar boven.

Pokakstroop	f 0.50	p. flesch
Djamboe monjet pitten	„ 0.50	„ katti
Emping Blindjoe	„ 0.50	„ „
Katjang Tana	„ 0.20	„ „
Dend ng	„ 1.25	„ „
Gezouten Tong	„ 0.80	„ stuk
Gezouten Eieren	„ 0.04	„ „

Gratis thuisbezorging
Toko Tan Ting Gan
Djagalanstraat 24. Telf. Z. 446.
T 360 d

Hotel „BIJENKORF"
Boeboetan 63 Soerabaia Tel. 2953 Z.
Logies 1 pers. p. d. f 2.—
„ 2 „ „ „ „ 3.—
Steeds verkrijgbaar koele dranken en spijzen à la Carte.
T 302

Boekbinderij en Lijstenmakerij
en tweedehandsch boekhandel
A. MOEKRI
v/h
M. I. M. CHAN.
Kawatan 11
GEOPEND
van 7.30 u. v. m. t/m 7 u. n. m.
T 475

AUTO-ACCU'S
6/8 Volt, 120 Ampère uur, gevuld en geladen, met 15 maanden garantie
slechts f 22.50
E. ten Cate.
KALIASIN 22 - TEL. Z. 3409 - SOERABAIA
T 347 bd

Vijfvoudige Capaciteit!
„STYLOMINE"
VULPENHOUDERS!
Hvg. ZELDENRUST-SOERABAIA
Paradestr. 7 — Tel. Nrd. 3349.
T 326

Hotel Jansen
Embong Malang 27-29-31
SPECIAAL FAMILIE HOTEL
BILLIJKE PRIJZEN
UITSTEKENDE TAFEL
Een persoon per dag . . . F 4.—
Twee personen „ „ . . . „ 7,50
Maandkamers, grootte 5x5 vanaf 75.—
T 496bd Telefoon 3395 Z.

DISPONIBEL
per 1 November:
een groote gemeubileerde
ZIT-SLAAPKAMER
voor 2 personen of echtpaar.
EEN KLEINE KAMER.
Garage beschikbaar.
Mevr. LOBRY
Kroesenpark 7
Telef. Z. 3895.
T 521

Bezoekt
het CAFÉ-BILJART
„HOLLANDIA"
eindpunt tram Tandjong Perak
Tel. N. 2405
Steeds Radio- of Piano-muziek
Prima consumptie. Billijke prijzen.
Steeds verkrijgbaar: electrische lampen 225 Volt en „Demon" petroleumgas-kooktoestellen (Geen rook, geen reuk.)
T 534 bd

ER LIGT EEN BOEK
voor U klaar, dat gij reeds lang wenscht te bezitten. Het kost veel en veel minder dan een nieuw en is even goed. Vraagt het bij:
S. LEZER
In- en Verkoop Tweedeh. Boeken
Pasar Besar 53 - Telf. Z. 794.
T 541bd

Voor prima
HUURAUTO'S 424 Zuid
Veilig — Comfortabel.
T 562d

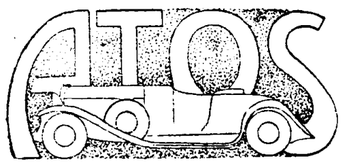

Auto Technisch Onderhoud Station
N. I. S.-Laan 65 — Telf. 242 Z.
Westmoesson
Auto-bezitters. Is de kap van Uw auto waterdicht? Reeds nu kunt ge door een regen overvallen worden. Wat aarzelt U nog.
ATOS levert U de beste, sterkste en keurigste autokappen en . . . . tegen zeer billijken prijs.
Auto smeren. Verder verkrijgbaar onderdeelen en accessoires.
T 538

WEDEROM ONTVANGEN
WIELTREKKERS

Voor diverse Automobielen
Bij bestelling het merk, type en jaartal op te geven.
Importeurs:
TOKO MASCOTTE
Kaliasin 7 Soerabaia.
Verder nog een groote partij kroonwielen en pinions voor diverse merken ontvangen.
T 550

TARIEFSVERLAGING
ingegaan sedert 1 JULI j. l.
Maison Henriëtte
COIFFEUR
GEMBLONGAN 24
naast Kleedingmag.
Stemmerik.
Dames haarknippen f 0.80
Heeren haarknippen „ 0.60
Jongens haarknippen „ 0.50
T 529 d

Crisisprijs.
Onze prijzen en maakloon van verschillende pakken zijn sedert begin 1932 verlaagd. Prijs voor 3 stel witte drill vanaf f 27.— Bestellingen buiten de stad onder rembours. Slechts een stel goed passende kleeren op te zenden. Vlug en net werk gegarandeerd. Concurreerende prijzen.
Beleefd aanbevelend,
Kleermaker D. ASMOREDJO
Ex-coupeur Europ. firma
Boeboetan Gang 6 No. 7
T 487 SOERABAIA.

PRIVAATLES.
Engelsch, Nederlandsch, Fransch en Duitsch door leeraar. 8 lessen f 10.-. Boekhouden en Wiskunde. Opl. pract. ex. en bijw. scholieren.
Brieven onder No. T 319 Indische Courant.

Uw **CYNISME** is ongemotiveerd, want HET OCCULTISME kent geen schipperen tusschen goed en kwaad.
DE OCCULTE GENEESWIJZE door mij toegepast helpt U ONGETWIJFELD PROBAAT. Spreekuren te Kebraon 255 (bij Soerabaia) SEPANDJANG.
Elken werkdag: 7-8 v.m. & 6-8 n.m.
Zon- & Feestdag: 8u. v.m.-8u. n.m.
EN EVENTUEEL NA AFSPRAAK.
T 537

Mevr: L. WAROUW
DAMES MODES
Aanmaken van Ochtend-Middag - AvonD japonnen En BruidstoilEtten compl: Steeds naar maat & Smaak.
v. Deventerlaan 8 naast Boekh. Sluyter. T 519

WEET U DAT
het GOEDKOOPSTE ADRES met de uitgebreidste collectie 2e-handsche boeken
ECONOMY BOOK STORE
is
Kramat Gantoeng 102- Soerabaia
T 146

TAMARINDE STROOP
echte, per flesch f 0.50
Een heerlijke drank in den warmen tijd. Gratis thuisbezorging
Toko Tan Ting Gan.
Djagalanstr. 24 — Telef. Z. 446
T. 360 d

ACCOUNTANCY
en
BELASTINGZAKEN
Th. G. A. DÖDERLEIN de WIN
Societeitstraat 2
Tel. N. 4260. T 520

Djamoe Bertoen
SOERABAIA.
De beste Kruiden-medicijn voor Impotentie - Gonorrhoe - Syphilistische aandoeningen-Suikerziekte-Maandstoringen Aambeien.
Djamoe Adjiba voor Mannen en Vrouwen, een bloedzuiverend en versterkingsmiddel bij uitnemendheid.
Parem - Katoe - Bedak- Permisoeri - Tapel Poetrie - Sebatthee - Adjiba Balsem.
ADJIBIN
Het Oostersche geheimmiddel.
AKAK BAKAR ARMBANDEN
tegen RHEUMATIEK.
L. LECLUSE Ardjoeno Boulevard 3
SOERABAIA. T 440

Zuivere Fransche Wijnen
De wijnen, door ons verkocht, zijn door ONS ZELF geïmporteerd en daarom durven wij de zuivere kwaliteit te garandeeren zelfs tegen „KURKENSMAAK"
Ziet onze prijzen in de „Trekkertjes" van elken Dinsdag (complete prijslijst wordt U op verzoek gratis toegezonden).
Om onze wijnen te laten beproeven leveren wij
een PROEFKIST van 12 versch. flesschen
(ook Champagne, Mous. wijn, Vermouth, Porto . . . . .)
voor F 17.50 Rembours, FRANCO overal op Java.
L. G. MAMET
(PARIS JAVA)
Simpang 14 — Soerabaia — Telf. Z. 2224
T 467 d

Permanent Wave
„GALLIA"
oliebehandeling
compleet F 20.—
„TRIOMPHE"
oliebehandeling
compleet F 25.—
LET OP KWALITEIT niet alleen op prijs!
Maison A. Squillari
Simpang 10
Telefoon Zuid 2593
T 527

Indien U deze week nog een
FOTO
laat maken in ons atelier, komt die nog
BIJTIJDS
in Europa aan voor
ST. NICOLAAS
FOTAX
SOERABAIA
T 1359

NEDERLANDSCHE COSTUUMSCHOOL
tot opleiding voor
COUPEUSE en LEERARES,
EMBONG TANDJONG 27
Telefoon Z. 1969 — Soerabaia
Club- en PRIVÉ-LESSEN ter vervaardiging van eigen kleeding.
VOLLEDIGE KNIPCURSUSSEN in 24 PRIVÉ-LESSEN; met DIPLOMA.
T 506 bd

Auto-Accu's 6 Volt	f	15.—
Motorfiets-Accu's 6 Volt	f	10.—
Accu-platen per stuk	f	0.25
Houten Separatoren per 10 St.	f	0.25
Zwavelzuur per flesch	f	0.25
Gedistilleerd Water per fl.	f	0.10

Wederverkoopers genieten een ruim rabat.
Toko KWEE YAUW TJONG
Soerabaia.
Baliwerti 18 Tel. Zuid 814 & 719.
Wij nemen nu al bestellingen aan voor de a.s. Geldloterij.
T 544

FIREZONE OIL
voor bovensmering is
EEN KAPITAALSBESPARING
verlenging van den levensduur van de motor)
en
EEN MAANDEL. BESPARING
(op Uw reparatierekening)
en
EEN DAGEL. BESPARING
(op het be zine- en smeerolieverbruik)
NEEMT HEDEN EEN PROEF
het is Uw voordeel.
Vraagt inlichtingen bij:
P. TENT, Panggoeng 150.
Telefoon N. 2424.
T 531bd

STEVENS-AUTOLETTES.
DE BETERE DRIEWIELERS
DE EERSTE AUTOLETTES met Watergekoelde Motor
Vraagt nadere inlichtingen en brochures aan
Importeurs:
Toko MASCOTTE
Kaliasin 7 — Soerabaia.
Exploiteert Stevens - driewielers.
Ruime winsten verzekerd.
T 550

Algeheele Liquidatie
wegens opheffing der zaak
Dames - Modemagazijn
MAISON WEDEMEIJER
Kaliasin 67 — Soerabaia.
ALLES MOET WEG!
tegen elk aannemelijk bod.
Dames profiteert!!!
T 485

LOTEN
v. d. loterij t/b v. Protestantsche Weeshuis te Semarang c. s.
1/1 lot F 11.50; 1/2 lot F 6.—
1/4 lot F 3.—
BESTELT HEDEN
Toko TJOA KHING DJIEN
Kramat Gantoeng 85 L., Soerabaia
T 564 d

Drinkt:
„ISLE OF SKYE WHISKY"
T 540

TOKO AMERIKA
Pasar Besar 48
Tel. Z. 1423 - Soerabaia
is steeds het bekendste adres voor auto-onderdeelen, banden, smeerolie, vetten, enz.
Geopend van 7.30 u.v.m. tot 8 u.n.m.
OOK OP ZONDAGEN.
T 472

De verhuurderij met betere auto's
„ADELAAR"
385 ZUID
Kedonganjar 68.
T 562d

ELKE WEEK WORDT MET BELANGSTELLING UITGEZIEN NAAR DE VERSCHIJNING VAN ACTUEEL FILMNIEUWS
T 511

ZOEKT GIJ EEN BETREKKING?
Abonneert U dan op
„ONZE VACATURE"
Verschijnt dagelijks.
Bevat alle advertenties voorkomende in de geheele Ned.-Indische en Hollandsche pers. Wij raadplegen meer dan 200 dagbladen en periodieken.
Abonnementsprijs slechts F 4.—
(vier gulden) per maand, bij vooruitbetaling.
Uitgave van de: N. V. „N. I. P. A."
Batavia-C., Tel. Welt. 3801—3804.
T 321

VADER
lacht en
MOEDER lacht en
BROERTJE lacht en
ZUSJE lacht, zelfs
de kleine BABY lacht,
WAAROM?
Ze genieten zoo, want zij hebben een RADIO van RADINOVA
Altijd muziek en nooit verdriet.
Geniet mede, U kunt het ook, door dadelijk zoo'n mooie soliede RADIO te bestellen bij:
RADINOVA
Sumatrastraat 6, — Soerabaia.
Telefoon Z. 205.
T 560

I.E.V. ARMENZORG
te SOERABAIA
verleent bemiddeling
voor plaatsing van werkzoekende dames voor de huishouding, huisnaaisters en kinderjuff.
Spoedige hulp is goede hulp.
Mevr. J. Werleman - Kanariestraat 11 — Tel. 5008 Z.
T 552 d

WEDEROM
VERKRIJGBAAR
FRAMBOZEN CRUSH
VAN DRONGELEN
T 471

DESA
Aangezichtsmeersel
Onschadelijk en radicaal schoonheidsmiddel.
Speciaal aanbevolen voor alle dames en meisjes, die last hebben van:
VETWORMPJES en UITSLAG
in het gelaat.
Dankbetuigingen liggen ter inzage
N. V. De Soerabaiasche APOTHEEK Tel. 305 Z.
T 478

MEUBELHANDEL
„Het Binnenhuis"
Simpang 76 — Tel. Z. 539
offreert LUXE zoowel EENVOUDIGE meubels tegen uiterst gemakkelijke afbet. Zeer scherp concurreerende prijzen. T 510

Muziekhandel „BOJANUS"
Kaliasin 41 — Tel. Z. 2148
Soerabaia.
Specialist op het gebied van klassieke muziek.
Steeds in voorraad:
een ruime keuze van
His Master's Voice
-gramofoonplaten-
ook van de allernieuwste Talkies.
T 481

Levenslust
is het teeken van
Gezondheid
verkregen door het gebruik van
Cocomalt
Imp. SCHNITZLER & CO.
Java — Sumatra.
T. 551

KLEEDINGFONDS te SOERABAIA
Het comité voor verstrekking van kleeding aan werkloozen, kinderen, on- en minvermogenden te Soerabaia, houdt zich aanbevolen voor kleeding, geld enz., enz.
De nood is hoog. Zendingen kunnen geschieden aan den voorzitter van het comité, J. A. Wasterval, DINOJO 82, Tel. Z. 313.
Op verzoek wordt de kleeding enz. ten huize afgehaald. T102bd

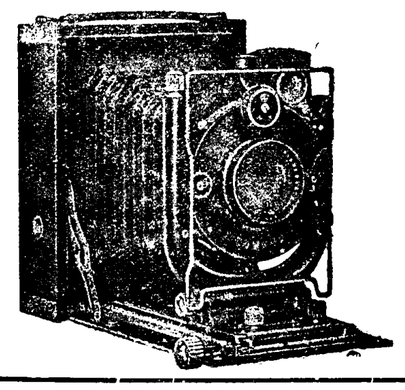
CAMERA
6 x 9 cM.
voor platen en filmpack, met ANASTIGMAAT 4,5
voor SLECHTS
F 35.-
Chem. en Fotohandel
TAN SIK HIE
Kedong Doro 12, Soerabaia,
Telefoon 162 Z.
T 89

NIEUWE CRISIS KORTING.
Sedert 1 Augustus 1932, wordt aan Buiten-betrekking zijnde Personen en hun gezin, op onderstaande pensionprijzen, 20% reductie verleend.
Kamer met ontbijt per persoon f 2.50 per dag.

PENSION COMPLEET	MAANDABONNEMENTEN
1 pers. v. f 5.- t/m f 7.- per dag	1 pers. v. f 75.— t/m f 150.—
2 pers v. f 8.- t/m f 10.- per dag	2 pers. v. f 135.— t/m f 200.—

HOTEL „JENTINK" KALIASIN 86.
T 41 Zegt het voort!

AANBEVOLEN ADRESSEN
IN
MALANG EN OMSTREKEN

Hotel Bergmeer
Sarangan.
Telefoon 20 Sarangan.
GELEGEN AAN HET MEER.
MODERN INGERICHT.
T 479 Eigenaar G. BRENDLE

DE EERSTE NEDERLANDSCHE MODE ACADEMIE
E. van LUYKEN -- Smit
Opleiding voor Leerares, Coupeuse en Costumière.
Nieuwste systeem.
Prospectus op aanvrage.
TJELAKET 45 -- TELF. 432
T 460 d

T. B. O. Kali - Poetjang
Poedjon-Malang
levert
Groenten; manden van
f 0.75, f 1.—, f 1.25 en f 1.50
franco Malang S. S.
Prima aardappelen, bruine boonen, uien, aardbeien, bloemen, Brusselsch lof.
Hotels speciale tarieven.
Keurig landhuis te huur.
T 513

LAWANG
TE HUUR EN TE KOOP
gemeubileerde of ongemeubileerde huizen
(geen paviljoens)
Te bevragen bij:
P. SCHELL - Soemberwaras - Lawang
T 175 bd

MALAISE? BEZUINIGING!
Koopt bij ons goedkoope goederen van prima kwaliteit.
ACCU'S compleet slechts F 17.50
Reparaties aan accu's met garantie.
Opladen en bijvullen.
Vraagt inlichtingen bij:
Banden- en Oliemagazijn
Toko „LIE"
KAJOETANGAN - TELF. No. 386 - MALANG
T 463 d

GOUD.
Gouden artikelen (geen edelsteenen) die U niet meer gebruikt, koopen we gaarne à contant tegen den hoogsten prijs in, of ruilen desgewenscht tegen gelijksoortige van moderner ontwerp.
LOTERIJ.
Loten van de eerstvolgende loterij kunt U reeds heden bestellen. Heel lot F 11.— ; Kwartlot F 3.— Porto rembours 75 ct. Aangeteekend 35 ct.
Toko P.L.A.T.I.N.A.
Malang — Dept. III
T 504 bd

FEUILLETON.

Het politie-raadsel.

door

EDGAR WALLACE.

VERTALING.

G. J. WERUMEUS BUNING-ENSINK.

——o——

11)

HOOFDSTUK X.

„Ik zal het in een kist onder mijn bed stoppen" zei hij, „de volgende week krijg je ze terug." Snel liep hij weg langs Mary, die hij in 't voorbijgaan groette. Hij had een voldaan gevoel over zich, nu hij in 't bezit was van de parelen waar hij zooveel voor gewaagd had.

Toen hij door Flanders Lane liep, kwam er een man uit een der smalle zijsteegjes te voorschijn en volgde hem.

Terwijl Johnny Lenley naar Tanner's Hill liep, was de man nog steeds achter hem en de politieagent die daar op post stond, had niet het flauwste vermoeden, dat de man waar de politie van heel Engeland naar zocht, onder het bereik van zijn gehandschoende hand was. Het was Henry Arthur Milton, bijgenaamd de Onvindbare.

HOOFDSTUK XI.

Lang nadat Lenley hem verlaten had, liep Maurice Meister heen en weer in zijn klein heiligdom. Twee dingen waren er, die hem bezig hielden, twee gedachten die zich vereenigden, scheidden, en weer bij elkaar kwamen, Johnny en diens zuster.

Er was geen vergissing mogelijk. Meister was te dikwijls bedreigd om niet te weten wat de heftigheid waarmee Lenley hem sommige dingen had toegevoegd, beteekende. Johnny stond hem in den weg. Er was een tijd geweest, dat hij pleizier in hem had en dat hij voor hem van groot nut was geweest, maar dat was voorbij. Hij begon vervelend te worden, niet alleen vervelend maar ook hinderlijk. Behoedzaam opende hij de deur en keek door een kier naar Mary. De morgenzon scheen de kamer binnen en deed heur haar glinsteren als goud. Een oogenblik wendde ze het hoofd naar de richting van Maurice alsof ze instinctief voelde, dat ze bespied werd. Geboeid keek de man bij de deur naar het blanke gezichtje en het jeugdige profiel. In gedachten wreef hij zich over de kin. Er was een nieuwe hartstocht in zijn leven gekomen, een nieuwe jacht was begonnen. Plotseling gingen zijn gedachten weer terug naar Johnny. Er was een veilige en afdoende manier om van Johnny af te komen, van zijn bedreigingen, zijn voorstellen en zijn opgeblazenheid. Wanneer Johnny van de baan was, zou de grootste moeilijkheid uit den weg zijn geruimd. Mary kon onmogelijk nog onhandelbaarder en onvermurwbaarder zijn dan Gwenda Milton in den eersten tijd van hun vriendschap!

Een hinderpaal was er misschien nog. Inspecteur Wembury!

Maurice fronste de wenkbrauwen. Die was moeilijker dan Lenley! Wembury was een scherpzinnig man en niet makkelijk om den tuin te leiden. Maurice haalde zijn schouders op. Wat kon die man hem eigenlijk schelen? Mary was zijn beschermeling. Toen hij eenige oogenblikken later langs haar liep, scheen ze geheel verdiept te zijn in haar werk. Zacht liep hij de trap op naar de kamers, die eens van Gwenda Milton waren geweest. Toen hij de deur opende, beefde zijn hand even. De herinnering aan haar en alles wat daarna gebeurd was, was verre van aangenaam.

De kamer zou grondig onderhanden moeten worden genomen en eenige dingen moesten noodzakelijk vernieuwd, om alles er weer even mooi als vroeger te doen uitzien. Zou het Mary dan naar genoegen zijn..... als Johnny uit den weg was?

Dat zou moeten blijken. Zijn eerste werk zou zijn Johnn Lenley onschadelijk te maken door hem naar een plaats te zenden waar hij niet te gauw van terug kon komen.

Maurice Meister was een verstandig man. Hij begreep, dat het meisje na de gebeurtenis van dezen morgen eenigen tijd noodig had om weer tot zich zelf te komen. De lunch, die haar gebracht was, stond nog onaangeroerd naast haar. Toen hij binnenkwam stond ze voor het raam en staarde naar buiten. Bij het hooren van haar naam schrok ze op.

„Wat is er, beste meid?" Maurice kon als hij wilde heel teeder en vaderlijk doen.

Ze schudde treurig het hoofd.

„Ik weet 't niet, Maurice" zei ze zacht. „Ik maak me ongerust over Johnny ..... en die parelen."

„Die parelen?" vroeg hij en deed alsof hij heel verwonderd was. „Bedoel je Lady Darnleigh's parelen?"

Ze knikte.

„Waarom heeft Johnny gelogen?" vroeg ze. „Het was het eerste wat hij me vertelde toen hij dien avond thuis kwam."

„Kom" antwoordde Maurice sussend, „Johnny heeft zich misschien vergist en weet het zelf niet goed meer."

Mary was nog niet overtuigd.

„Hij wist vanmorgen nog heel goed, dat hij mij dat verteld had, Maurice." Angstig keek ze hem aan, „Je denkt toch niet..... dat....." Ze kon den zin niet afmaken.

„Dat Johnny iets van dien diefstal afweet? Onzin, kind! De jongen is een beetje in de war en dat is heel begrijpelijk. 't Is geen plezierige gewaarwording om plotseling zonder een cent op de wereld te zijn, daarbij mist hij jouw moed."

Mary zuchtte diep en ging terug naar haar lessenaar, opzij van de type-writer lag een hooge stapel correspondentie. Ze begon de papieren door te zien en bleef staren op een der brieven.

„Wie is de Onvindbare, Maurice?" vroeg ze toen.

Meister schrok plotseling alsof hem iets gestoken had en vroeg haperend: „De..... de Onvindbare.....?"

„Ja, hier is een telegram. Je hebt vergeten het te openen, ik heb het gevonden tusschen oude brieven van je."

Hij greep haar het papier uit de handen. Het droeg een datum van drie maanden geleden met het poststempel Sydney. De onderteekening was van een advocaat uit Australië die optrad als zijn agent, de brief was kort en zakelijk gesteld.

„De man, die uit de haven van Sydney is opgehaald en herkend. Is niet de Onvindbare, deze heeft Australië verlaten".

(Wordt vervolgd.)

Wat de dag brengt.

Weygand is boos.

Dat beteekent, dat Herriot eens een paar lange halen aan zijn eeuwige pijp doet en zijn mannetjes in de Kamer begint te tellen. Het schijnt het noodlot van den burgemeester van Lyon te zijn, dat hij als minister-president altijd tusschen twee vuren moet zitten: rechts ligt Tardieu op de loer om hem een beentje te lichten over het ontwapeningsvraagstuk en links is Blum steeds in de weer tegen zijn financiëele maatregelen. Straks gaat het belletje voor het begrootingsdebat, waarbij over zijn lot beslist wordt.

Fransche kabinetten zijn steeds met handen en voeten aan de vaak wispelturige Kamer gebonden, waar niet altijd even verlichte denkbeelden heerschen, wanneer de buitenlandsche politiek ter sprake komt. Dat komt, omdat het overgroote deel der brave gedeputeerden uit de provincie komt en ook in Parijs zijn landelijk karakter weet te bewaren. De zuiging van de hoofdstad is niet zoo sterk, of steden als Lyon, Bordeaux en Rijssel oefenen een sterken invloed uit op het politieke leven. Vandaar ook het strikt provinciale karakter van de buitenlandsche politiek van Frankrijk, dat nooit verder heeft kunnen zien dan de Rijn.

De massa van de Fransche kiezers bestaat uit kleine bezitters of menschen, die sparen om het te worden. Het zijn rustig levende burgers, die niet twijfelen aan de juistheid van de maatschappelijke inrichtingen. Zij hebben al op school een zekeren eerbied geleerd voor de beginselen van hun groote revolutie en daarbij staat ieders persoonlijke vrijheid voorop. Het zou onbegonnen werk zijn om van deze aarts-individualisten een gedrilde massa te maken, zooals bij hun Duitsche buren altijd weer geprobeerd wordt en toch is de partijstrijd in Frankrijk veel minder scherp dan in Duitschland. De wezenlijke verschillen in het buitenlandsch beleid zijn, als het er op aan komt, werkelijk zoo groot niet. Dat is nu reeds eenige malen bij een kabinetswisseling bewezen.

Wat de kleine Fransche burger voor zijn privé bezit wenscht, dat wil tenslotte ook het groote Frankrijk als het tegenover de andere naties staat: Zijn bezit consolideeren. Het heeft in de laatste eeuw drie maal de Duitsche troepen over zijn akkers zien trekken; het heeft een groote overwinning behaald en Elzas-Lotharingen terug gewonnen; wat nu rest, is de zorg, dat „la douce France" een rustigen tijd tegemoet gaat.

Weygand is de man, die met het militaire gedeelte van dat programma belast is.

Hij heeft onder de liefelijke wijngaarden van Maas en Marne een reeks betonnen versterkingen laten bouwen, die Frankrijk volgens geruchten een bijna absolute beveiliging geven tegen Duitsche invallen. Het belang van de nieuwe fortificaties is in elk geval wel zóó groot, dat de pers bij de laatste manoeuvres zorgvuldig geweerd werd.

Weygand is echter ook een politieke figuur, die met name in de militaire bondgenootschappen met Polen en België altijd de hand gehad heeft. Hij oefent een belangrijken invloed achter de schermen uit en als Herriot met zijn allernieuwste veiligheidsplan concessies wil doen aan Engeland en de Vereenigde Staten, kan de generalissimus het hem nog lastig genoeg maken.

Ook de politiek, die Frankrijk sinds jaar en dag in Genève gevolgd heeft, wordt door dezelfde beginselen gedicteerd. Het zijn steeds weer dezelfde slagwoorden als veiligheid, verzekering van den vrede, handhaving der verdragen en dergelijke, waarmee zijn vertegenwoordigers voor den dag komen, zonder dat zij zich steeds bewust zijn, hoe de rest van de wereld daardoor geïrriteerd wordt. Het is of Frankrijk altijd uitsluitend aan zichzelf denkt en het monopolie van den werkelijken vredeswil meent te bezitten.

Wie zou durven beweren, dat het oorlogszuchtig is, wordt met verontwaardiging afgewezen. Het sterkste leger van Europa wordt alleen op de been gehouden met vredelievende bedoelingen en om de zucht naar revanche van den geslagen vijand in toom te houden.

Er is namelijk iets in den geest van het jonge Duitschland, wat Frankrijk geweldig enerveert. Het wantrouwt daarom internationale ontwapening, het wantrouwt de exercities van zijn buren en het zou alleen zijn eigen militaire bondgenootschappen willen prijs geven voor een Pan-Europa, wanneer het daarin de eerste viool kon spelen.

Frankrijk voelt elke wijziging in de internationale verhoudingen als een aantasting van zijn machtspositie. Het meent slechts te kunnen verliezen, wanneer anderen sterker worden.

Op die wijze hangt het nu al jaren aan de jaspanden van een Europa, dat vooruit wil komen, want alles, wat in den laatsten tijd werd opgezet, om de oude wereld uit het moeras te halen, is door zijn staatslieden stelselmatig in duistere nota's getorpedeerd. Dat er een nieuwe tijd aanbreekt, die meer samenwerking eischt, waarbij ook Frankrijks mindere welvaart uiteindelijk gebaat zal zijn, schijnt men in Parijs nog steeds niet te willen inzien.

OOST - JAVA.

MALANG.

(Van onzen redacteur.)

Nieuw College van Gecommitteerden.

Gisteren hield de Malangsche Regentschapsraad een buitengewone vergadering ter verkiezing van nieuwe leden voor den Provincialen Raad van Oost-Java. Omstreeks half twaalf was deze geëindigd en werd in de „gewone" vergadering overgegaan.

Op de agenda paraisseerde slechts het punt „Verkiezing van leden voor het College van Gecommitteerden."

Alvorens dit punt in behandeling te nemen, herdacht de regent met eenige gevoelvolle woorden het verscheiden van den regentschaps-secretaris, den heer Mas Joedjono, welke woorden staande door den raad werden aangehoord. Een minuut stilte werd betracht, waarna de regent, overgaande tot de behandeling der agenda, de opinie vroeg van den raad, of de beraadslagingen en stemmingen in het openbaar dan wel in besloten vergadering zouden plaatshebben.

De raad besloot met 24 tegen 5 stemmen, een en ander in openbare vergadering te behandelen.

Nadat de regent nog het noodige omtrent het reglement van orde inzake stemmingen over personen had toegelicht, vroeg de heer Rijkens het woord, om naar voren te brengen, dat het afgetreden College van Gecommitteerden in de afgeloopen periode zeer goed werk had verricht en het hem daarom gewenscht leek, de afgetreden leden, mede uit hoofde van hun ervaring te herkiezen. Hij stelde daarna candidaat de heeren W. J. L. de Lange, Raden Mohamad Saleh en M. P. de Vries, en als vierde candidaat den heer M. Danoesastro.

Deze candidaatstelling werd ondersteund door den heer F. de Ruyter de Wildt. Voorts werden door verschillende leden nog candidaat gesteld de heeren Raden Poerwosoedirdjo, Raden Akoep Goelanggé, Raden Mas Pandji Dirosoegondo, Tan Sik Hie en Raden Mas Moestedjo.

Niettegenstaande de uitingen van waardeering over het werk van het oude college, wisten de door den heer Rijkens voorgedragen heeren niet meer dan enkele stemmen op zich te vereenigen en werden gekozen als 1e lid de heer Akoep Goelanggé, als 2e lid de heer J. D. A. Lindhout, als 3e lid de heer Poerwosoedirdjo en als 4e lid de heer Raden Moh. Saleh.

Tot plaatsvervangende leden werden gekozen de heeren M. P. de Vries en Raden Koesnadi.

Doodelijk ongeval.

Gistermorgen omstreeks half twaalf zou de keukenmeid van een der geëmployeerden der suikeronderneming „Krebet" kleeren gaan drogen op een drooglijn van telefoondraad, welke was bevestigd aan een ijzeren electrische geleiding-mast van de fabriek.

Plotseling gaf de vrouw een gil, viel rollend over den grond en was dood. De drooglijn bleek namelijk, doordat er iets niet in orde was met de electrische stroomleiding, electrisch geladen.

Agenda.

Heden: Alhambra-theater: Willy Fritsch en Brigitte Helm in „In geheimen dienst".

Heden: Asta-theater: Renate Müller en Luis Frenker in „Het geheim van Zermatt".

Morgen: idem.

Morgen: 7½ u. n. m. Theosofische Loge: lezing van mr. dr. A. Jansen voor de Volksuniversiteit te Malang over „De landvoogdij".

TOELOENGAGOENG.

(Van onzen correspondent.)

Het I. E. V.

In den avond van 24 dezer vergaderde de afdeeling van het I. E. V. alhier, allereerst voor de verkiezing van een nieuw bestuur, aangezien onder meer de voorzitter en de secretaris persoonlijke redenen tot aftreden hadden. De voorzitter dankte in het bizonder den secretaris den heer Logeman voor diens groote activiteit in het belang van afdeeling en leden, zoodat hij zéér moeilijk te vervangen is. De nieuw-gekozen voorzitter dankte, aan het einde der vergadering, den afgetreden voorzitter.

Het nieuwe bestuur is als volgt samengesteld: Voorzitter: M. van Hardeveld; secretaris: J. E. Wesselman, penningmeester: J. B. Sloesen (had reeds zitting); commissaris voor Toeloengagoeng: E. E. Halewijn, allen bij enkele candidaatstelling verkozen. Voor Trenggalek en sf. Modjopanggoeng blijven dezelfde commissarissen: B. E. Lentze en W. J. Lemon zitting houden.

Als gebruikelijk, werd een bedrag van *f* 25,—toegestaan aan het Comité voor het Sint-Nicolaasfeest, mede ten behoeve van de kinderen van on- en minvermogenden.

De actie tegen de komende salarisverslechtering en wat daar meer aan vastzit, werd reeds ingeleid, doch zal op een volgende vergadering, te houden aanstaanden Zondagavond 6 uur, verder worden behandeld.

Vervalscht handelsmerk.

De veldpolitie alhier nam ongeveer 3000 reeds gereed zijnde pakjes en losse etiketten in beslag bij een Chineeschen strootjes-fabrikant, die het gedeponeerd merk van een collega te Kediri onrechtmatig gebruikte en daarmede, na waarschuwing door den rechthebbende, toch bleef doorgaan. Het cliché werd bij een drukker te Kediri in beslag genomen.

LAWANG.

(Van onzen correspondent.)

Opiumaanhaling.

Door de veldpolitie alhier werd een inval gedaan ten huize van een Chineeschen varkensslachter. Genoemde Chinees, die voorheen diverse berichten bracht aan de veldpolitie betreffende zaken van hetzelfde slag, werd echter door den commandant niet vertrouwd, waarom deze besloot ook eens een kijkje te gaan nemen bij zijn berichtgever. Inderdaad werd in diens woning aangetroffen een complete bereidplaats van het heulsap. Diverse bereidingsproducten werden in beslag genomen en verzegeld.

Daarop werd meneertje aan den tand gevoeld, die daarop bekende en voor verder onderzoek werd medegenomen naar de veldpolitiekazerne, waar hij over zijn zonden kan nadenken.

Overgeplaatst.

Wij vernemen, dat de beheerder van de Provinciale Waterleiding, de heer Davidsz, overgeplaatst wordt naar Sidoardjo. In zijn plaats werd benoemd de heer Bastiaans, voorheen beheerder Waterleiding te Bangil. De heer D. heeft in zijn kort verblijf te Lawang veel goeds gedaan. In nog geen twee jaren tijds heeft hij het aantal aansluitingen met ongeveer 60% weten op te voeren, hetgeen te danken is aan zijn goeden omgang met het publiek en zijn tactvol optreden, alhoewel Lawang geen gemakkelijke standplaats is. Het publiek ziet hem dan ook noode vertrekken. De heer D. is bovendien bestuurslid van de afdeeling I. E. V. te Lawang en was voor eenigen tijd lid van den regentschapsraad. Verschillende misstanden heeft hij onder de aandacht van den raad gebracht. Wij wenschen hem en zijn gezin danook een prettig verblijf toe in zijn nieuwe standplaats.

Ongewenschte toestanden.

Het is hier voorgekomen, dat een inwoner van Lawang, de heer v. O., iemand, die in den Atjehoorlog had medegestreden en beide beenen kwijt is, zijn waterleidingrekening wilde betalen aan het Waterleidingkantoor te Lawang, liggende op den passar. Hij begaf zich met een dogcart daarheen en wilde den passar oprijden tot voor het kantoor. Hem werd echter door het passarpersoneel belet binnen te rijden. Gelukkig zag iemand van het waterleidingpersoneel zulks en droeg den heer v. O. naar het kantoor, waar hij zijn rekening kon voldoen!

Muur ingestort.

Op Simping was men bezig een nogal groot platje te bouwen, waartoe men groote kalisteenen gebruikte. Door de sterke regens is de muur ingestort en de zaak naar beneden gekomen. Gelukkig waren er geen menschen aan het werk, anders waren zeer zeker zwaar gewonden of dooden te betreuren geweest. Ook is bij een bewoner van Simping, de heer D., het plafond in zijn geheel naar beneden gestort. Ook hier was gelukkig geen mensch thuis, behalve de katjong, die van angst onder de tafel gekropen was. Het wordt langzamerhand tijd, dat de rooimeester zich eens te Lawang laat zien, teneinde de noodige inspecties te houden over de bouwerijen, hetgeen dikwijls op een koopje gaat. De rooimeester, die te Bangil woont, laat zich zelden zien, terwijl op Bangil weinig of niets te doen is voor hem.

SITOEBONDO.

(Van onzen correspondent.)

De verhoogde zoutprijzen.

Zooals bekend, is bij gouvernementsbesluit met ingang van 21 dezer de prijs van het briketzout met 2 cents per briket verhoogd. Een Chineesche handelaar van Besoeki had waarschijnlijk even te voren daarvan de lucht gekregen, althans hij sprak van „kabar angin" en kwam op den 20sten dezer bij den beheerder van 's Lands verkoopplaats te Panaroekan om een voorraad op te nemen. Indien het eenigszins mogelijk ware geweest, had hij een paar duizend briketten afgenomen, doch het ontbrak hem op het moment aan transportmiddelen en zoo moest hij het beperken tot slechts duizend stuks. Dat was echter geen bezwaar, want morgen was weer een dag en een opslagplaats had hij bereids te Sitoebondo gevonden, zoodat hij den volgenden dag een grooter kwantum zou komen weg halen. De man bleek namelijk niet op de hoogte te zijn van den datum van in werking treding van de verhooging der zoutbriketten. Den volgenden dag reeds heel vroeg was de handelaar present bij het zoutpakhuis met de noodige vrachtauto's en koelies, waarschijnlijk van plan zijnde, den heelen resteerenden voorraad maar weg te halen om zoodoende voorloopig de zoutmarkt in het regentschap Panaroekan te kunnen beheerschen. Bij aankomst van den beheerder moest de handelaar echter ontwaren, dat hij net een dagje te laat was en de verhoogde zoutprijs juist in werking was getreden. De business-man mompelde nog iets van „sajang sekali" en „banjak roegi", doch de koop ging niet door en de vrachtauto's konden ledig huiswaarts keeren.

Een noodlottige val.

Zaterdagmiddag waren eenige koelies bezig aan den grooten postweg Sitoebondo—Asembagoes even naast de woning van den assistent-wedana van Pandji een asemboom te kappen. Plotseling viel een der werklieden, die op een vijftien meters hoogte in den boom zat en kwam al zeer ongelukkig terecht, namelijk met het hoofd op een ander stuk hout, waardoor de schedel totaal werd ingedrukt. Het slachtoffer is met spoed naar de ziekeninrichting te Sitoebondo vervoerd, doch bleek bij aankomst aldaar reeds aan de bekomen verwondingen te zijn overleden.

MODJOKERTO.

(Van onzen correspondent.)

Gemeenteraadsvergadering.

Gisteravond kwam de raad onzer gemeente in openbare vergadering bijeen.

Als de voorzitter de vergadering opent, zijn allen aanwezig, behalve de heeren A. E. Klay, Soeroso en Abdoel Azis.

De heeren De Rochemont en Reksoamiprodjo vormen met den burgemeester het stembureau, waarna de raadsleden achtereenvolgens hun stem uitbrengen voor de verkiezing van den provincialen raad. De verkiezing verloopt uiterst vlot en om kwart voor acht wordt deze vergadering gesloten. De voorzitter brengt in zijn slotwoord dank aan den heer Reksoamiprodjo, die niet op de volgende vergadering aanwezig kon zijn, voor al hetgeen hij voor de gemeente heeft verricht.

Onmiddellijk daarop wordt de volgende vergadering geopend, waarop eenig kleingoed wordt afgehandeld, wat eveneens uitermate vlot verloopt. Het nieuw lid Rijkee, door den voorzitter met eenige hartelijke woorden verwelkomd, kreeg dus meteen een goeden indruk over de vlotheid der vergaderingen.

Bij de ingekomen stukken, welke voor kennisgeving werden aangenomen, brengt de heer H. P. Klay, naar aanleiding van zijn benoeming tot loco-burgemeester, aan den voorzitter en de gemeenteraadsleden zijn dank voor het in hem gestelde vertrouwen. De voorzitter acht hem die functie best toevertrouwd en heeft de overtuiging, dat de heer Klay die zeer nauwgezet zal vervullen.

Dr. Van der Hor merkt bij de rondvraag op, dat het thans reeds 25 October is, en dat de burgemeester 2 November met Europeesch verlof vertrekt, terwijl de raad nu nog niets weet van den waarnemend burgemeester.

De heer Wildeboer informeert naar het antwoord op het op de vorige raadsvergadering namens den gemeenteraad gezonden telegram, waarin werd aangedrongen op tijdige vervanging. De voorzitter antwoordt, dat daar nooit antwoord op is gekomen, wat allerwege bevreemding wekt. Overigens zou spreker wel eenige nadere bizonderheden kunnen mededeelen, maar dan zou men in geheime vergadering moeten overgaan, wat de heer De Rochemont danook voorstelt. Dr. Van der Hor is van oordeel, dat in een openbare vergadering besloten is een telegram te zenden, dus dat de voorzitter ook in de gelegenheid moet zijn in het openbaar te antwoorden. Als de voorzitter daarna de vragen van den heer De Rochemont, of de aangevoerde redenen hem aannemelijk lijken en of in een spoedige vervanging zal worden voorzien, bevestigend beantwoordt, wordt deze kwestie als afgedaan beschouwd.

Een zwembad?

De voorzitter deelt mede reeds meermalen stemmen te hebben hooren opgaan van ingezetenen, waarom de gemeente niet in het bezit was van een zwembad.

Hij zou deze aangelegenheid gaarne door een commissie ad hoc willen laten onderzoeken, om de mogelijkheid daarvan onder de oogen te zien. Genoemde commissie zou dan bestaan kunnen uit enkele raadsleden en enkele buitenstaanders. Over de wenschelijkheid en noodzakelijkheid van een zwembad wordt dan nog een en ander gezegd, waarbij mr. Rijkee wijst op de ervaringen op dat gebied van de gemeente Blitar.

Afscheid.

Als oudste lid van den raad en fractieleider van het I. E. V. neemt daarna de heer H. P. Klay afscheid van den burgemeester. Spr. dankt hem voor de aangename wijze van samenwerking, wenscht hem met zijn gezin een aangename reis en prettig verblijf in Nederland toe. De heeren Van der Hor en Wildeboer sluiten zich namens hun fractie bij deze woorden aan. De directeur van gemeentewerken, mede aanwezig, is de tolk van het gemeente-personeel en spreekt namens hen een woord van afscheid.

De voorzitter dankt de sprekers voor hun waardeerende woorden en memoreert ook de prettige verstandhouding en aangename samenwerking, welke er vooral gedurende de laatste jaren heeft geheerscht, waardoor zooveel voor de gemeente kon worden verricht, voor welke medewerking spreker den raad dankbaar is. Hij spreekt den wensch uit, dat hij na ommekomst van zijn verlof weer dezelfde prettige geest en samenwerking zal vinden als thans. Ook het gemeentepersoneel bracht spreker dank voor hun ijver en toewijding.

Op de gebruikelijke wijze werd daarna de vergadering gesloten.

DJEMBER.

Nieuwe treindienstregeling.

Het hoofd van de exploitatie van S. S.-tramlijnen deelt ons mede, dat met ingang van 1 November a.s. op de lijnen Klakah- Loemadjang- Rambipoedji, Loemadjang — Pasiran en Baloeng — Amboeloe een nieuwe treindienstregeling wordt ingevoerd.

Met ingang van dien datum vervalt de eerste trein uit Kasijamlor en worden de ondervolgende stoplaatsen opgeheven:

Tempoeran, Wonoredjo, Kampoenggrati, Wonokerto, Nogosari, Wadaän, Keting, Krebet, Djambearoem, Goemelar-kidoel, Dam Tjoerahmalang, Baloengkidoel en Dempok.

Tevens wordt het aantal treinen verminderd.

GEESTELIJK LEVEN.

Protestantsche gemeente van Bondowoso c. a.

(Godsdienstoefeningen van 28 October tot 27 November 1932.)

Sitoebondo. Vrijdag, 28 October 7 uur 's avonds Hollandsche dienst ten huize van de fam. Fangidej.

Bondowoso: Zondag 30 October, half negen 's ochtends Maleische dienst in de Zendingskerk. Herdenking Kerkhervorming.

Bondowoso. Zondag 30 October, zeven uur 's avonds Hollandsche dienst tezelfder plaats. Herdenking Kerkhervorming.

Kalianget. Dinsdagavond, 1 November, op nader overeen te komen aanvangsuur in de Club te Kalianget. Bevestiging nieuwe lidmaten.

Banjoewangi. Donderdag, 3 November, 's avonds op nader af te spreken uur en plaats.

Mataram. Hollandsche en Maleische diensten op nader af te spreken dag en uur in het Landraadgebouw.

Den Pasar. Hollandsche en Maleische diensten op nader af te spreken dag en uur in de zaal v. d. Raad van Kerta.

Singaradja. Hollandsche en Maleische diensten op nader af te spreken dag, uur en plaats.

Bondowoso. Zondag, 13 November, 's avonds zeven uur Hollandsche dienst in de Zendingskerk, de heer H. J. van den Blink.

Glenmore. Zondag, 20 November op nader af te spreken dag, uur en Maleische dienst.

Glenmore. Zondag, 20 November op nader af te spreken dag en uur en plaats Hollandsche dienst.

Djember. Zondag, 27 November 8 uur 's ochtends Doopbediening in het Loge-gebouw „De Driehoek".

Djember. Zondag, 27 November, 9 uur 's ochtends, Hollandsche dienst tezelfder plaats.

Djember. Zondag, 27 November, half elf precies, Maleische dienst tezelfder plaats.

Bondowoso. Zondag, 27 November, zeven uur 's avonds, Hollandsche dienst in de Zendingskerk.

Sitoebondo. Zondag, 27 November, 's avonds zeven uur Hollandsche dienst ten huize van de fam. Egter van Wissekerke. Zr. Nagtegaal.

Eventueele andere diensten boven de genoemde nader af te spreken met belanghebbenden.

LEGER EN VLOOT.

Het garnizoen te Malang.

(Van onzen redacteur.)

De 2de luitenants der infanterie E. A. Feytes en L. E. Hinrichs, die per m.s. „Baloeran" binnenkort in Indië zullen arriveeren, werden respectievelijk bij het 13de en 19de bataljon infanterie alhier ingedeeld.

Afgelaste oefeningen.

(Van een correspondent.)

Op advies van den medischen dienst zijn in verband met de vele voorkomende typhus-gevallen voorloopig alle zware oefeningen voor het garnizoen Magelang afgelast.

RADIO - RUBRIEK.

Telefunken-platen.

Radio en gramofoon hebben langen tijd als rivalen tegenover elkaar gestaan, een verbitterden strijd voerend om de gunst van het publiek. De gramofoonplaat, welke gedurende ongeveer een kwart eeuw een schier onaantastbare machtspositie in de huismuziek wist te handhaven, scheen door de uitvinding van den radio-omroep op den achtergrond te zullen worden gedrongen.

Weldra echter bleek, dat de concurrentie van de radio een krachtige stimulans vormde voor de gramofoonmuziek, met als resultaat, dat radio en gramofoonplaat sinds eenigen tijd als gelijkberechtigde concurrentie naast elkaar optreden.

In dezen gang van zaken is nu een nieuwe phase aangebroken: radio en gramofoonplaat, thans nog concurrenten, zullen morgen elkanders medestanders zijn en niet meer tegen elkaar strijden, maar met elkaar dienen.

In dit licht moet danook het bericht beschouwd worden, dat Telefunken, de bekende industriefirma op radiogebied, als organische ontwikkeling harer electro-acoustische belangen thans zelfs als gramofoonplatenproducente optreedt.

Deze nieuwe Telefunkenplaten zijn een overtuigd voorbeeld van hetgeen de moderne opnametechniek bereiken kan en overtreffen eigenlijk de verwachtingen, zelfs als men in aanmerking neemt, dat zij zijn uitgebracht door een firma, welke op het gebied der electro-acoustiek over een zoo rijke ervaring beschikt. Niet slechts dat deze platen een natuurgetrouwe weergave over het geheele toonbereik mogelijk maken, maar het klankbeeld is van zoo doorzichtige klaarheid, dat in het orkest elk instrument „vrij" staat. De soms ondefiniëerbare vermenging van klanken is volkomen vermeden; er zit diepte en perspectief in, zoodat een evenwichtig en harmonisch geheel van groote bekoring en natuurgetrouwheid verkregen wordt.

SPORT.

VOETBAL.

De Nederlandsche competities.

In de Westelijke afdeeling A hebben de beide leiders Feyenoord en D. H. C. elkaar ontmoet en het resultaat was een gelijk spel. Beide clubs hebben precies hetzelfde aantal punten en de strijd om de leiding kan zeer interessant worden.

Blauw - Wit behaalde het eerste puntje in dit seizoen door een gelijk spel tegen H. B. S.

In de afdeeling B, behield Stormvogels de eerste plaats voorloopig onbedreigd en bleef Ajax in de running. Mooie overwinningen vielen hier te boeken van D. F. C. op Hilversum en V. U. C. op Xerxes. D. F. C. klom hierdoor 3 plaatsen naar boven.

Haarlem werd het kind van de rekening en staat voorloopig op de onderste plaats.

In het Oosten is Vitesse komen opzetten en heeft zich door een 3—0-overwinning op Heracles op de tweede plaats weten te nestelen. P. E. C. behield hier de leiding, terwijl ook overigens in den competitiestand weinig verandering kwam, behalve dan Tubantia, dat 3 plaatsen naar boven wist te verhuizen.

In het Zuiden behield Philips ongeslagen de leiding. Door een nederlaag tegen M. V. V. zakte Eindhoven liefst 3 plaatsen. Overigens kwam hier in den stand weinig verandering.

Het Noorden tenslotte gaf een verrassende 10 — 0-overwinning van Velocitas op Friesland. Veendam speelde gelijk tegen G. V. A. V., waardoor Be-Quick, dat van Leeuwarden won, weer op de tweede plaats kwam.

Hieronder geven wij den stand der verschillende competities, zooals die momenteel is.

	Gesp.	Gew.	gelijk	Verl.	punten	voor	tegen
Westelijke afdeeling A.							
Feyenoord	5	4	1	-	9	16	8
D. H. C.	5	4	1	-	9	21	12
H. D. V. S.	4	2	1	1	5	7	6
Z. F. C.	5	2	1	2	5	13	10
A. D. O.	5	2	1	2	5	9	8
't Gooi	4	1	1	2	3	3	8
R. C. H.	5	1	1	3	3	13	16
H. B. S.	5	1	1	3	3	7	12
V. S. V.	5	1	1	3	3	5	11
Blauw-Wit	3	-	1	2	1	6	9
Westelijke afdeeling B.							
Stormvogels	5	5	-	-	10	24	5
Ajax	5	2	3	-	7	19	10
Sparta	5	3	1	1	7	16	13
Hilversum	5	2	1	2	5	14	20
D. F. C.	5	1	2	2	4	17	14
Xerxes	5	1	2	2	4	15	19
K. F. C.	5	2	-	3	4	11	14
West-Frisia	5	2	-	3	4	14	20
V. U. C.	5	1	1	3	3	11	19
Haarlem	5	1	-	4	2	14	21
Oostelijke afdeeling							
P. E. C.	5	4	1	-	9	13	7
Vitesse	5	3	1	1	7	11	7
Ensch. Boys	5	2	2	1	6	11	11
Enschedé	5	2	1	2	5	9	8
Tubantia	5	2	1	2	5	13	12
A. G. O. V. V.	5	2	1	2	5	12	12
Go Ahead	5	2	1	2	5	7	7
Wageningen	5	1	2	2	4	10	10
Robur et Vel.	5	2	-	3	4	11	16
Heracles	5	-	-	5	-	5	12
Zuiderlijke afdeeling							
Philips	5	5	-	-	10	16	4
Longa	5	4	-	1	8	15	6
Bleyerheide	5	3	-	2	6	14	11
M. V. V.	5	3	-	2	6	12	13
N. A. C.	5	2	1	2	5	14	11
Eindhoven	4	1	2	1	4	8	6
N. O. A. D.	5	1	2	2	4	7	10
Willem II	5	1	1	3	3	13	15
Middelburg	5	1	-	4	2	9	21
B. V. V.	4	-	-	4	-	8	19
Noordelijke afdeeling							
Velocitas	5	5	-	-	10	25	5
Be Quick	5	3	2	-	8	24	10
Veendam	5	3	1	1	7	16	7
Frisia	5	2	1	2	5	8	11
Friesland	5	2	1	2	5	7	24
G. V. A. V.	5	1	2	2	4	17	17
Alcides	5	2	-	3	4	10	11
Leeuwarden	5	2	-	3	4	10	12
Achilles	5	1	-	4	2	10	21
Sneek	5	-	1	4	1	8	17

Avondwedstrijd T. H. O. R. I — Zeemacht I 7 — 0.

Als oefenwedstrijd bedoeld, en tevens als krachtproef, tegen de kampioenen der tweede klasse, speelde gisteravond T. H. O. R. een wedstrijd tegen Zeemacht. De éclatante overwinning, die de gastheeren hebben weten te behalen, zal den supporters een gerust gevoel gegeven hebben voor het geval degradatiewedstrijden zouden moeten worden gespeeld.

Toch mag deze wedstrijd niet als maatstaf worden aangenomen. Zeemacht toch kon niet met zijn sterkste ploeg uitkomen, zoodat meer dan de helft der spelers invallers waren. T. H. O. R. daarentegen verscheen vrijwel compleet.

Het is een vrij aardige wedstrijd geworden, waarin Zeemacht vooral voor de rust behoorlijk partij gaf. Van de voorhoede ging, ondanks dikwijls goed individueel spel, weinig kracht uit. De vleugels, vooral de snelle Yoesoep, werden veel te veel verwaarloosd.

Bij T. H. O. R. was de voorhoede juist op dreef en vooral Smeets liet dikwijls „ouderwetsch" spel zien. Op zeldzaam handige wijze wist hij na de rust een serie goals in het vijandelijke doel te werken.

In de Zeemacht-achterhoede kloppte het niet altijd en keer op keer wisten de Thorianen tot voor het doel der gasten te komen, waarbij de puntjes niet uitbleven.

Wel is de 7 — 0-uitslag iets te geflatteerd. Een tegenpunt had Zeemacht minstens verdiend. Deze ploeg beschikt overigens over een elftal hardwerkende spelers en met belangstelling zien wij den revanche-wedstrijd op Woensdagavond aanstaande tegemoet, bij welke gelegenheid Zeemacht volledig zal uitkomen.

TELEGRAFISCHE BERICHTEN.

NEDERLAND.

Berechting burgerlijke handelszaken.

Den Haag, 25 Oct. (A n e t a). Door de Tweede Kamer werden de wetsontwerpen ter verdere ontwikkeling van de berechting van burgelijke handelszaken door de enkelvoudige rechtbankkamer, zonder hoofdelijke stemming aangenomen. Verworpen werd het amendement-Tilanus om de leeftijdsgrens der rechterlijke ambtenaren te stellen op 65 jaar, instede van op 70 jaar, zooals was voorgesteld, waarna het ontwerp zonder stemming werd aangenomen, evenals de wijziging der voorschriften betreffende het openbaar ministerie in burgerlijke zaken.

Van Leeuwenhoek-herdenking.

Delft, 25 October (A n e t a). In verband met de herdenking van de geboorte van Van Leeuwenhoek, voor driehonderd jaar, werd een plechtige herdenkingszitting gehouden door het nationaal Leeuwenhoekcomité. Een plechtige bedevaart werd gehouden naar Van Leeuwenhoeks graf in de Oude Kerk, waar het gemeentebestuur het comité ontving

Wageningen, 25 October (A n e t a). Ook te Wageningen werd Van Leeuwenhoek herdacht.

Goedgekeurde verdragen.

Den Haag, 27 Oct. (A n e t a). De Tweede Kamer heeft haar goedkeuring gehecht aan het op 25 Augustus 1931 te Angora tusschen Nederland en Turkije gesloten handels- en scheepvaartverdrag. Voorts werd goedgekeurd het op 26 Mei 1930 in Den Haag gesloten handelsverdrag tusschen Nederland en Zwitserland. Deze goedkeuringen hadden zonder voorafgaande besprekingen en zonder hoofdelijke stemming plaats.

Salariskorting aangenomen.

Zaandam, 26 October (A n e t a.) De gemeenteraad van Zaandam heeft de voorgestelde salariskorting aangenomen. Slechts een communist en een vertegenwoordiger der Onafhankelijke Socialistische Partij stemden tegen. De socialisten stemden voor, teneinde te voorkomen, dat straks een regeerings-commissaris de gemeente zou besturen.

Record-regenval.

Den Bilt, 26 Oct. (A n e t a). De regenval gedurende de maand October heeft alle tot dusver sedert den aanvang der waarnemingen van het meteorologisch instituut geregistreerde maand-records overtroffen, welke waarnemingen dateeren van 1887.

Sedert 30 September jongstleden zijn er slechts twee regenvrije dagen geweest.

Belangrijk kastekort.

Rotterdam, 26 October (A n e t a). De penningmeester van den Roomsch-Katholieken bond van bouwvakarbeiders te Rotterdam heeft een kastekort van *f* 14.000, hetgeen vermoedelijk is ontstaan door ongewettigde extra-uitkeeringen aan werkloozen gedurende de laatste jaren.

De Zuiderzeedijk.

V e r t r a a g d e o p e n s t e l l i n g.

Amsterdam, 26 Oct. (A n e t a). De Zuiderzeedijk zal eerst in het voorjaar van 1933 worden opengesteld in verband met het feit, dat de toegangswegen nog niet gereed zijn.

De Bedrijfsradenwet.

Den Haag, 25 October (A n e t a). De Tweede Kamer nam met 67 stemmen voor en 19 stemmen tegen, de Bedrijfsradenwet aan. Tegen stemden onder andere de liberalen en de communisten.

Aangenomen slotafrekening.

Den Haag, 27 Oct. (A n e t a). De Tweede Kamer heeft het wetsontwerp aangenomen tot definitieve vaststelling van de slotrekening van ontvangsten en uitgaven van Ned.-Indië over 1927.

De Kamer-vacature.

Den Haag, 26 Oct. (A n e t a). Wegens bedanken van den heer Steinmetz is thans mevrouw A. Steenhoff-Smulders te Baarn benoemd verklaard als lid van de Tweede Kamer in de vacature-Guit.

VRIJSTAD - DANTZIG.

Duitschers beschuldigd.

Warschau, 24 October (A n e t a - H a v a s). Pappe, de commissaris-generaal van Polen in Danzig, vestigde de aandacht van den nieuwen Volkenbondscommissaris Rosting op de omstandigheid, dat Duitschers zich dikwijls speciaal als burgers van de Vrijstad laten inschrijven, teneinde er openbare functies te kunnen bekleeden.

De Poolsche regeering heeft den Volkenbondscommissaris verzocht, de kwestie zoodanig op te lossen, dat het voor Duitschers onmogelijk wordt, om in Danzig openbare functies te bekleeden.

Deze oplossing zou ertoe bijdragen, de heerschende spanning in de bestaande verhoudingen te verminderen en de werkloosheid in Danzig voor een deel te elimineeren.

TSECHO-SLOVAKIJE.

Kabinets-crisis.

Praag, 25 Oct. (A n e t a-H a v a s). President Masaryk heeft de demissie van het kabinet-Urdzal aanvaard en Malypetr belast met het formeeren van een nieuw kabinet.

DUITSCHLAND.

De financiëele toestand.

Berlijn, 25 October (A n e t a - H a v a s). „De toestand is op het oogenblik zoodanig voor het Duitsche Rijk, dat men niet weet, hoe einde October aan de verplichtingen zal moeten worden voldaan, — afgezien nog van de buitenlandsche leeningen", schrijft de „Bayerische Kurier", het orgaan van de Beiersche Volkspartij.

Von Papen blijmoedig.

Berlijn, 25 October (A n e t a - H a v a s). „Het is wel een optimistische redevoering, die Von Papen heden voor een vergadering van handwerkers in Brandenburg heeft gehouden. Nadat hij had verzekerd, dat de berichten de aanwijzing bevatten, dat men op verbetering van den toestand zou kunnen rekenen, kondigde hij aan, dat 750 millioen mark in de eerstvolgende maanden aan openbare werken zullen kunnen worden besteed. Nog belangwekkender is hetgeen in den loop van de redevoering werd gezegd over de geruchten omtrent het herstel der monarchie. Verre van deze te ontkennen bepaalde hij zich ertoe te verklaren, dat de staatsvorm een binnenlandsch vraagstuk is, waarover men zich in het buitenland niet druk behoeft te maken. „Wij zijn voor zooveel vraagstukken geplaatst, die wij moeten oplossen, dat wij ons gelukkig achten niet genoodzaakt te zijn daarenboven ons nog met deze kwestie ook te bemoeien."

De redevoering liet den totaal-indruk na, dat de regeering zich in een moeilijk parket voelt gedrongen. De regeering heeft in theorie bewezen, dat de partijen niet in staat zijn de openbare zaak te behartigen en daaraan leiding te geven. Hierop antwoordt de oppositie, dat de staatsgreep van den 20sten Juli zich er toe bepaalde om de regeering, die toen de macht in handen had, te vervangen door een dictatuur, die tegen de grondwet indruischte en onder invloed stond van ongeveer vijf groote partijen, die tezamen de Duitsch nationale partij vormden. Deze stelling schijnt in het algemeen wel gedeeld te worden door conservatieve kringen. Zoo betoogt een blad, als de Tägliche Rundschau, dat ook iemand als Schacht, die een groot financier is en president der rijksbank is geweest, het onmogelijk acht om lang te regeeren zonder contact met de natie te onderhouden. Het aanzien van het kabinet schijnt dan ook nog gedaald te zijn, sedert de verkiezingen van 31 Juli en reeds toen was de uitslag dier verkiezingen ongunstig.

Berlijn, 25 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). Een nauwkeurige bestudeering van de politieke rede, welke gisteren door rijkskanselier Von Papen is gehouden, heeft tot eenige commentaren aanleiding gegeven. De aandacht wordt gevestigd op een interessante passage in dat gedeelte der redevoering waar Von Papen het over een constitutioneele hervorming heeft.

Hij zeide daar namelijk, dat de bevolking de macht moet krijgen, haar wil niet alleen door middel van den rijksdag kenbaar te maken, doch ook door middel van andere vertegenwoordigende lichamen. Onder deze laatsten worden verstaan vertegenwoordigende organen van vakgroepen en organisaties van economisch zelfbestuur, welke door de bevolking zelf zijn tot stand gebracht. Wat betreft de gebeurtenissen, welke oogenblikkelijk met de verkiezingen in verband staan, kunnen twee feiten worden genoemd, namelijk de besluiten van twee kleine politieke partijen om zich achter het Von Papen-kabinet te scharen. De eene is de Beiersche plattelandersbond met een stemmensterkte varieerend van 200 tot 300.000 en de andere is de zoogenaamde Zaken-partij, die nagenoeg bij iedere gebeurtenis haar stemmenaantal zag slinken, en welker ledental bij de laatste verkiezing dan ook nog slechts een fractie was van wat het geweest was. Zij zijn thans, zooals gezegd, naar het Von Papen-kamp overgeloopen en zullen thans strijden aan de zijde van de Duitsch nationalen en de volkspartij, hopend hierbij te profiteeren van de verwachte toeneming van publieken steun aan de huidige regeeringspolitiek.

Berlijn, 25 Oct. (A n e t a - T r a n s o c e a n). Rijkskanselier Von Papen's rede, welke hij gisteren heeft gehouden, heeft over het algemeen in de pers een gunstig onthaal gevonden met uitzondering van de linksche en rechtsche oppositieorganen, waarin de rijkskanselier wordt beschuldigd van vaagheid en tegenstrijdigheden.

In de meerderheid der commentaren wordt den rijkskanselier evenwel lof toegezwaaid voor zijn geargumenteerde redevoering en voor het nieuwe blijk van durf, waarmede hij en zijn collega's met steun van president Von Hindenburg de moeilijkste problemen, waarmede het huidige Duitschland heeft te kampen, weet aan te pakken en te overwinnen. Von Papen's verklaring, dat de kwestie van het herstel der monarchie niet wordt overwogen en dat de regeering daarmede niets had uit te staan, heeft ook algemeene voldoening gewekt.

Graaf Posadowski †.

Berlijn, 24 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). In den ouderdom van 88 jaar is hier ter stede overleden graaf Posadowski, die voor den oorlog minister van financiën is geweest en die als pionier kan worden beschouwd van Duitschlands instellingen voor maatschappelijk hulpbetoon.

Tot kort voor zijn dood nam hij actief aan de politiek deel.

Het proces van Leipzig.

Leipzig, 25 Oct. (A n e t a). De hooge raad gaf Dinsdagmorgen een uitspraak over de kwestie tusschen het rijk en Pruisen ten aanzien van het besluit van den president, dd. 20 Juli, waarbij aan de Pruisische regeering haar autoriteit werd ontnomen en een generaal-commissariaat werd ingesteld. In de uitspraak wordt opgemerkt, dat het besluit met de grondwet in overeenstemming is, in zooverre daarbij de rijkskanselier wordt gemachtigd om tijdelijk en ten behoeve van het herstel van rust en orde alle bevoegdheden der Pruisische regeering tot zich te trekken en eventueel deze bevoegdheden aan anderen over te dragen. Daarentegen wordt in de uitspraak verder opgemerkt, dat de kanselier of zij, die door hem worden gedelegeerd, geen macht hebben om de Pruisische regeering in den landdag of den federalen raad te vertegenwoordigen, dan wel in de besluiten daarvan zich te mengen, hetgeen overigens, zooals in officieele kringen wordt betoogd, nimmer door den kanselier is geprobeerd.

Berlijn, 25 October (A n e t a - R e u t e r). De uitspraak van den hoogen raad in Leipzig terzake van de constitutioneele kwestie tusschen Pruisen, gesteund door de Zuidelijke Staten en de federale regeering, heeft hier levendige belangstelling gewekt. De beslissing kan als volgt worden samengevat:

Eenerzijds blijven de besluiten, die de federale regeering op den 20sten Juli nam en waarbij een gemachtigde voor Pruisen werd aangewezen, ten volle gehandhaafd, doch aan den anderen kant zullen de Pruisische ministers, die op dien dag werden ontzet uit hun ambt, hun portefeuille behouden. Beide uitspraken worden gemotiveerd. Zoo meent de hooge raad, dat de federale regeering er niet in is geslaagd om vol te houden, dat haar daad volgens paragraaf 1 art. 48 van de grondwet van Weimar gerechtvaardigd was op grond van het feit, dat gemeend werd, dat Pruisen er niet in geslaagd was de orde te handhaven, doch de raad acht het initiatief der federale regeering gerechtvaardigd op grond van paragraaf 2 van hetzelfde artikel, waarin den president van het Rijk het recht wordt gegeven om in tijden van uiterste nationale nooddrift maatregelen te nemen, waardoor enkele bepalingen van de grondwet buiten werking worden gesteld. De hooge raad is dan verder van meening, dat de federale regeering er in is geslaagd om aan te toonen, dat zoodanige conditie op dat tijdstip bestond. De raad legt nadruk op het tijdelijk karakter der buiten werkingstelling van de artikelen en hierin ligt dus besloten, dat het kabinet Braun-Severing nog altijd volgens de wet bestaat en in feite bevoegd is, Pruisen te vertegenwoordigen, zoowel voor den federalen raad als in haar kwaliteit van het Pruisisch ministerie voor den landdag. De premier van Pruisen, Braun, heeft onmiddellijk na het bekend worden van de uitspraak voor Woensdagmorgen een vergadering van het Pruisisch kabinet in het ministerie voor publieke welvaart bijeengeroepen, teneinde den nieuwen toestand, die thans is geschapen, in bespreking te nemen. Sedert 20 Juli werd geen poging ondernomen om een kabinetsraad in Pruisen te houden.

In de pers, waarbij de uitspraak te eenre of te andere zijde wordt aangehaald al naar het in de richting der bladen het best uitkomt, wordt over het algemeen aangenomen, dat de beslissing, hoe prachtig zij ook juridisch moge zijn gevonden, het gevolg zal kunnen hebben, dat verwijdering en verwarring er het gevolg van kunnen zijn en het dualisme in de Pruisische regeering zal bevorderen.

Berlijn, 25 Oct. (A n e t a - R e u t e r). De hoop wordt uitgesproken, dat de beide partijen, die in het vonnis van den hoogen raad van Leipzig zijn genoemd en hun positie afgebakend zagen, de rechten, welke zij bezitten, met zoodanige terughoudendheid en tact zullen uitoefenen, dat daardoor verwarring en erger wordt voorkomen.

De democratische „Vossische Zeitung" vangt een hoofdartikel aan door vast te stellen, dat de uitspraak van Leipzig een geheel nieuw hoofdstuk opent in de verhouding tusschen Pruisen en het Rijk.

De sociaal-democratische „Vorwärts" verklaart, dat de uitspraak twee soorten van regeering instelt, onderling echter sterk verschillend. De eerste soort heeft een overgangskarakter, doch is met zeer uitgebreide macht bekleed, de tweede is van blijvend karakter doch beschikt over slechts beperkte bevoegdheden. Het blad voegt hieraan toe, dat slechts de goden in staat zijn om te voorspellen, hoe dit in de praktijk zal blijken te gaan.

Het democratische „Berliner Tageblatt" schrijft, dat het dispuut noch voor het rijk, noch voor Pruisen op een volledige overwinning is uitgeloopen, maar aan beide regeeringen juridische en moreele voldoening brengt.

Het orgaan van de landbouwersgroep, de „Deutsche Tageszeitung", legt nadruk op het feit, dat de uitspraak de actie van president Von Hindenburg volkomen rechtvaardigt.

De monarchistische „Kreus-Zeitung" vraagt of „deze tegenstrijdige nonsens nu weer moet worden gebezigd om het heele land aan moeilijkheden bloot te stellen."

De Duitsch-nationale „Nachtausgabe" is van meening, dat de uitspraak niet bijdraagt tot het gezag van den staat en vragen open laat op het gebied van de grondwet van het rijk, die spoedig dienen te worden opgelost.

De „Deutsche Allgemeine Zeitung" betreurt, dat de uitspraak een moeilijke politieke situatie schept. Want hoe gering ook de macht is, die aan Braun en Severing is gelaten, zij is voldoende om hen in staat te stellen moeilijkheden te veroorzaken, indien zij dat wenschen. Het blad zet uiteen, dat er een goede zijde is aan deze geheele kwestie, namelijk, dat zij heeft aangetoond hoezeer de Duitsche rechters vrij en onafhankelijk in hun oordeel zijn.

Verzoening?

Berlijn, 26 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). Het Pruisisch kabinet heeft na de zitting van heden een verzoenende verklaring uitgevaardigd, waarin wordt verklaard, dat het kabinet de uitspraak van het Hof aanvaardt, welke uitspraak als leidraad zal dienen bij de door Pruisen in het conflict met de Rijksregeering in de toekomst te volgen politiek. Tenslotte deelt het kabinet mede, dat het, conform de uitspraak, zijn functies weer zal aanvaarden, doch dat het die functies zal uitoefenen in samenwerking met „andere autoriteiten" en dat het daarbij slechts gedreven wordt door den wensch om de belangen van het rijk en van Pruisen te bevorderen. In de verklaring wordt niet gerept over een aanstaand onderhoud tusschen den premier Braun en Rijkspresident Von Hindenburg, doch men vermoedt, dat de weg daartoe door deze verklaring wordt geëffend.

De persoordeelen.

Berlijn, 26 October (A n e t a - R e u t e r). De nationalistische pers neemt den door het Hof aan het gezag der Rijksregeering toegebrachten slag tebaat om te eischen, dat de regeering haar afwachtende houding verder laat varen en zich aan een energieke consolidatie van haar arbeid zal zetten.

Von Winterfeld, de vice-president van de Duitsch-nationale partij en een zwager van den minister van buitenlandsche zaken Von Neurath, heeft openlijk verklaard, dat de Rijkshervormingen tot de instelling van een monarchie der Hohenzollern moeten leiden.

De linksche pers interpreteert deze campagne als een staatsgreep en een gewelddadige hervorming van de Duitsche constitutie.

Het standpunt der Pruisische regeering.

Berlijn, 26 October (S p e c. A n e t a - R e u t e r). Bij de besprekingen over de gevolgen, welke zullen voortvloeien uit het vonnis van het Hof, heeft de Pruisische regeering zich op het standpunt gesteld, dat deze beslissing een geschikte basis vormt voor het doen opklaren der situatie en dat het oude Pruisische Kabinet niet alleen het recht heeft, doch ook verplicht is, dan arbeid voort te zetten binnen de grenzen van het vonnis van het Hof.

De Pruisische premier Braun heeft verklaard, bereid te zijn onderhandelingen met Von Papen te voeren, teneinde de grenzen van de bevoegdheid van den kanselier vast te stellen.

Berlijn, 26 October (A n e t a - T r a n s o c e a n.) De Pruisische minister van binnenlandsche zaken Bracht heeft een circulaire gezonden aan alle Pruisische ambtenaren, waarin hen wordt medegedeeld, dat het plicht is, zijn orders onder alle omstandigheden, waarin niet in het vonnis van liet Hooggerechtshof is voorzien, op te volgen.

De groote werken.

Berlijn, 25 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). Met de openbare werken, welke volgens het welvaartsprogramma door den staat zullen worden gefinancierd, is een aanvang gemaakt.

De minister van Verkeerswezen heeft gelast, dat de construetie van het Mittelland-kanaal voor één derde door Pruisen zal worden gefinancierd. Verder werd de Reichsbahn gelast om in overeenstemming met de wet voor steun aan de Oostelijke provincies een aanvang te maken met de constructie van een spoorlijn tusschen Turkismühle en Küsel.

De a. s. verkiezingen.

Berlijn, 25 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). Bij de herziening van de candidatenlijsten voor de aanstaande Rijksdagsverkiezingen, werd het aantal lijsten verminderd tot 21, hetgeen een belangrijke vermindering is.

Nieuwe partijen zijn onder andere „Vrijheidsbeweging Zwart-Wit-Rood", welke blijkbaar gesticht werd door het vroegere nationalistische vrijcorps, de „Kaiserpartei" en de „Duitsche Presidentieele partij". Een andere partij noemt zich „Partij voor zaken zonder crisis".

ROEMENIE.

Carol en Helena.

Boekarest, 25 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). De welbekende geleerde, professor Fortu, werd gearresteerd in verband met een manifest, dat hij had geteekend en verspreid door de radio, waarbij de natie werd opgewekt om zich te verzamelen tot het verleenen van steun aan prinses Helena. De politie nam het manifest onmiddellijk in beslag. Het incident werpt intusschen een nieuw licht op het conflict tusschen koning Carol en zijn vroegere gemalin, terwijl aangenomen wordt, dat het een bewijs geeft van de mislukking der pogingen om een verzoening tot stand te brengen.

BOLIVIA.

In den Gran Chaco.

Buenos Aires, 24 October (A n e t a - H a v a s). De gevechten in den Gran Chaco duren nog steeds voort. Melding kan worden gemaakt van de volgende tegenstrijdige berichten, afkomstig uit La Paz en Asuncion.

Volgens de Bolivianen zijn deze erin geslaagd de vijandelijke troepen door een bajonet-aanval terug te slaan.

Van Paraguayaansche zijde emaneert het bericht, dat de vesting Acre in hun handen is gevallen. De ontruiming van dit fort wordt in latere berichten door de Bolivianen inderdaad toegegeven.

Groot-Brittannië.

De ontwapening.

Londen, 25 October (A n e t a - H a v a s). Er heerschte heden in diplomatieke kringen groote bedrijvigheid in verband met de ontwapeningskwestie. De aandacht is in het bizonder geconcentreerd op de persoon van Norman Davis.

Men is geenzins verwonderd over de verklaring van Simon, dat het parlement het denkbeeld van een vier-mogendheden-conferentie nog niet had laten varen. Dit beteekent, dat de uitnoodigingen, welke door Londen werden gezonden, nog van kracht blijven en dat het Britsche kabinet nog steeds de hoop koestert, dat Duitschland zal besluiten deel te nemen aan de besprekingen met de andere belanghebbende mogendheden, teneinde de bestaande moeilijkheden uit den weg te ruimen.

De toestand blijft dus in principe onveranderd, hetgeen echter niet beteekent, dat Londen niet de onmogelijkheid beseft, het oorspronkelijke plan van MacDonald te verwezenlijken.

Londen, 25 October (A n e t a - R e u t e r). Pogingen om de volkeren te ontlasten van de zware bewapening, die zij hebben te betalen, worden achter de schermen gedaan en daaruit is de optimistische toon te verklaren, welke door sir John Simon werd aangeslagen, toen hij gisteren in het Lagerhuis het woord voerde over de conferentie met de vier mogendheden.

Norman Davis, de voornaamste afgevaardigde van Amerika ter ontwapeningsconferentie, vertrekt morgen uit Londen naar Genève en zal Donderdag aanstaande een ontmoeting hebben met Herriot, wanneer hij op zijn reis Parijs aandoet. Nog altijd vraagt men zich af, wat hij precies heeft besproken met MacDonald en sir John Simon over de ontwapening, doch men neemt algemeen aan, dat het er om ging de verschilpunten tusschen de Engelsche en Amerikaansche voorstellen met elkander in overeenstemming te brengen. President Hoover stelde voor om alle bewapening met een derde te verminderen, terwijl Engeland daarentegen meer op de details inging en de vermindering van het aantal onderzeeërs en de vermindering van grootte en bewapening der slagschepen buiten de voorstellen liet. Tot nu toe heeft Tokio de Amerikaansche en Engelsche voorstellen niet verworpen of aangenomen. Thans wordt echter vernomen, dat een geheel afzonderlijk schema van vermindering den 3den November van die zijde zal worden ingediend. Op dien dag komt namelijk het bureau voor de ontwapening bijeen. De Fransche regeeringscommissie stelde gisteravond een formule op voor de ontwapening, welke aan Genève zou worden aangeboden, doch er liepen berichten, dat de chef van den generalen staf, Weygand, over bepaalde clausules niet tevreden was en zelfs zijn ontslag had willen indienen. Elke poging echter, om de regeering te saboteeren, wordt door den generalen staf ontkend.

De buitenlandsche politiek.

Londen, 25 Oct. (A n e t a - H a v a s). Verschillende interpellaties werden in het Lagerhuis gehouden met betrekking tot het voorstel tot uitnoodiging van de vertegenwoordigers der vier groote mogendheden tot bestudeering van het vraagstuk der gelijkheid van rechten voor Duitschland. Minister sir John Simon herinnerde er aan, dat de moeilijkheden voortvloeiden uit het feit, dat Duitschland weigerde om naar Genève te gaan, terwijl Frankrijk en Italië het compromis wilden aanvaarden. In Londen wordt intusschen het denkbeeld nog niet opgegeven, ook al dreigt van Duitsche zijde de herbewapening, welk onderwerp, naar minister Simon verklaarde, van alle zijden zal worden beschouwd.

Londen, 25 Oct. (A n e t a - T r a n s o c e a n). Naar aanleiding van vragen in het Lagerhuis over de ontwapening en de vier-mogendheden-conferentie, deelde sir John Simon mede, dat overeenstemming nog niet was bereikt, doch dat het denkbeeld van een vier-mogendheden-conferentie nog steeds gehandhaafd bleef. De Britsche regeering wijdt aan deze beide onderwerpen nog steeds haar grootste aandacht.

Een der redenen, waarom men hoopt, dat een geanimeerde gedachtenwisseling zal plaatshebben, is dat men hoopt de situatie te verduidelijken, teneinde een tusschentijdsche bewapening te voorkomen.

Ongelukkigerwijze is Simon nog steeds van meening, „dat Duitschland dreigt zijn bewapening uit te breiden, hetgeen absoluut onjuist is." „De Duitsche regeering," schrijft de K ö l n i s c h e Z e i t u n g," heeft het der Britsche regeering immer duidelijk gemaakt, dat zij met haar eisch om pariteit gestreefd heeft naar ontwapening en niet naar meerdere bewapening. Wij zouden het hebben geprefereerd, dat Simon in het parlement iets duidelijker had gesproken over de Britsche plannen."

De Engelsche pers wacht met ongeduld het resultaat van de besprekingen tusschen MacDonald en Norman Davis, die te Chequers werden aangevangen en hier zullen worden voortgezet.

Londen, 25 Oct. (A n e t a - H a v a s). Minister Simon deelde in het Lagerhuis mede, dat de Labourpartij vertegenwoordigd zal zijn in Genève in de technische commissie ter bestudeering van de uitgaven voor de nationale defensie, welke heden haar studie van de algemeene zijde van het vraagstuk aanving. De commissie in pleno zal deze taak overnemen. Zij zal speciaal de kwestie in oogenschouw nemen van het vermogen tot aankoop in zooverre dit betrekking heeft op de beperking der uitgaven voor de nationale defensie. Hierbij wordt vanzelfsprekend ook het feit in bespreking gebracht, dat verschillende landen den gouden standaard hebben verlaten.

Engeland — Denemarken.

Londen, 24 October (A n e t a - R u g b y). Colonel Colville, secretaris van het departement van handel, deelde in het Lagerhuis mede, dat de orders, welke op de jongste expositie te Kopenhagen voor Britsche rekening werden afgesloten, een bedrag van ongeveer een millioen pond sterling vertegenwoordigen.

Afkeuringsmotie verworpen.

Londen, 26 October (A n e t a - H a v a s). Het Lagerhuis heeft met 462 tegen 55 stemmen de door de Labour-oppositie ingediende motie van afkeuring verworpen.

RUSLAND.

Vreemd geld geëischt.

Moskou, 25 Oct. (A n e t a - T r a n s o c e a n). De vertegenwoordigers van de buitenlandsche pers en van het diplomatieke corps, die in de hoofdstad wonen, zijn bij besluit genoodzaakt om hun voorrecht, te betalen voor voedsel en andere levensbehoeften in roebels, prijs te geven. Voortaan moeten alle inkoopen worden gedaan met gebruikmaking van buitenlandsche munt, bij voorkeur Amerikaansche dollars. Op deze manier willen de autoriteiten aan de beurs een klap toebrengen en alle vreemd geld, dat Rusland binnenkomt, binnenhalen.

Succesvolle expeditie.

Moskou, 26 Oct. (A n e t a). Een Sovjet-expeditie heeft het 21.000 voet boven de zee gelegen beroemde Pamirplateau bereikt, dat bekend staat als „het dak der wereld."

De expeditie blijft verder klimmen en wil trachten, den 23.163 voet hoogen Harmontop te bereiken.

SPANJE.

De kerkbrand te Sevilla.

Sevilla, 24 October (A n e t a - H a v a s). De kerk van San Sebastian, waarin zich vele kunstwerken van groote waarde bevonden, is, ondanks de heldhaftige blusschingspogingen van bevolking en brandweer, afgebrand.

De bevolking begaf zich in optocht naar het stadhuis om bestraffing van de brandstichters te eischen.

Ook uit een ander deel van het land kwam een verzoek om hulp. Daar had men een kerk en een klooster in brand gestoken en de nonnen van hare kleeren beroofd.

Men is de schuldigen nog niet op het spoor. Vermoed wordt, dat men te doen heeft met bandieten, die het land in auto's doorkruisen, met het doel zoo mogelijk den brand te steken in alle kerkelijke gebouwen.

Bommen.

Saragossa, 25 October (A n e t a - H a v a s). Twee krachtige bommen vernielden gedeeltelijk een in aanbouw zijnd huis.

De bewoners der aangrenzende huizen geraakten in een paniek, doch niemand werd gewond.

MANTSJOERIJE.

De eerste stap?

Moskou, 26 October (A n e t a - R e u t e r). N a a r v e r l u i d t, h e e f t d e S o v j e t - r e g e e r i n g z i c h b e r e i d v e r k l a a r d. d e n M a n t s j o e k w o s c h e n c o n s u l t e M o s k o u t e o n t v a n g e n.

Tegengesproken geruchten.

Washington, 26 October (A n e t a - R e u t e r). Van Duitsche zijde wordt het gerucht, dat Duitschland de Mantsjoekwo-regeering binnenkort officiëel zal erkennen, tegengesproken.

Dit gerucht is waarschijnlijk gebaseerd op een recent onderhoud tusschen den leider van een bekende particuliere Amerikaansche onderneming en een vooraanstaande autoriteit te Berlijn, die, naar beweerd wordt, moet hebben verklaard, dat Duitschland de Mantsjoekwo-regeering zal erkennen, indien een dergelijke zet de Duitsche belangen het best zou blijken te dienen.

Tsitsihar bedreigd.

Moekden, 26 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). De loyale Chineesche strijdmachten concentreeren zich rondom Tsitsihar, waardoor de positie van het Japansche garnizoen aldaar précair wordt. De aanvallers zijn goed uitgerust met zware artillerie en mijnwerpers.

Volgens Japansche berichten houden de Japansche en Mantsjoekwosche troepen nog steeds de Nonnirivier bezet.

Sucessen von Ma.

De troepen van generaal Ma hebben Koshan en Pelanchen weer bezet.

CHINA.

Staat van beleg te Peiping.

Shanghai, 26 October (A n e t a - T r a n s o c e a n). Naar verluidt, is in verband met de dreigende situatie in Noord-China de staat van beleg te Peiping afgekondigd.

Korte berichten.

Shanghai, 26 October (S p e c. A n e t a - S i n K u o M i n). De centrale regeering heeft Chu Kia-hwa benoemd tot minister van verkeer, en Ken Ha tot minister van onderwijs.

Er worden middelen beraamd om een eind te maken aan het conflict in Sechuan.

In de Chungting-straat te Foochow is brand uitgebroken, waardoor 1000 winkels werden vernield. De schade loopt in de millioenen.

Tien Amerikaansche torpedojagers zijn uit Shanghai naar de Philippijnen vertrokken.

VOLKENBOND.

Het Fransche plan.

Genève, 25 October (Aneta-Havas). Het accoord, dat in den loop van den nacht door den oppersten raad voor nationale defensie te Parijs werd bereikt t.a.v. het Fransche constructieve ontwapenings- en veiligheidsplan, stemde de Volkenbondskringen te Genève met voldoening.

Dit accoord is tegelijkertijd een dementi van de geruchten, die den laatsten tijd de ronde deden en die de buitenlandsche pers tegen Frankrijk begon te gebruiken. Men ziet er een verzekering in, dat de ontwapeningsconferentie een nieuw tijdperk zal intreden.

Het ter tafel brengen van het Fransche plan en het aannemen ervan door de Fransche regeering, hetgeen zeker is, doen de belangstelling in de vergadering van het bureau van de ontwapeningsconferentie op 3 November a.s. toenemen. De Fransche regeering schijnt bovendien vastbesloten te zijn, haar plan op dien datum voor te leggen. Dit zal de groote gebeurtenis zijn van de zitting, welke 27 October a.s. te Genève aanvangt.

Het bureau zal eveneens de rapporten bestudeeren van de verschillende commissies, welke naar aanleiding van de resolutie van 23 Juli j.l. door haar werden ingesteld. Het is zeker, dat deze rapporten vele punten gemeen zullen hebben met de nieuwe Fransche voorstellen. Dit zal onder andere waarschijnlijk het geval zijn met het rapport van den Belgischen gedelegeerde Bourquin over de instelling van een permanent lichaam ter regeling van de ontwapening en het functionneeren van de internationale contrôle. Men meent, dat dit rapport een internationale contrôle zal adviseeren, waarbij in bepaalde gevallen zelfs een onderzoek ter plaatse kan plaatsvinden.

Het bureau van de ontwapeningsconferentie zal eveneens kennisnemen van het rapport van den Italiaanschen gedelegeerde Pilotti over den chemischen oorlog en de middelen om de voorbereiding daarvan te voorkomen. Verder het rapport van den Uruguayaanschen gedelegeerde Buero over het kaliber der kanonnen en de grootte van tanks en vervolgens het rapport van den Poolschen afgevaardigde Comarnicki over de regeling van de fabricatie van wapenen en ander oorlogsmateriaal. Het laatste rapport zal overigens een zuiver informatorisch karakter dragen, daar de commissie haar werkzaamheden nog niet heeft beëindigd.

Men zal zich naar aanleiding hiervan herinneren, dat de Vereenigde Staten, Groot-Brittannië, Italië en Japan geen andere verplichtingen op zich willen nemen dan die, welke in de conventie van 1925 werden vastgelegd ten aanzien van de particuliere fabricatie van wapenen en die van het voor-ontwerp van 1929 over den handel in wapenen.

Daarentegen scharen andere naties zich achter Frankrijk en vragen de meest radicale maatregelen voor de algeheele onderdrukking van de particuliere fabricatie en de internationalisatie van de staatsfabricatie. Hierbij heeft China zich onder anderen ook aangesloten.

Wat het effectieven-probleem aangaat, zal de plenaire vergadering, die 2 November a.s. bijeenkomt, waarschijnlijk een mondeling rapport van zuiver informatorischen aard uitbrengen over de kwesties, die het thans bestudeert, namelijk de militaire waarde van de politie en de berekening van de effectieven in overzeesche landen.

Naar aanleiding hiervan werd door den Franschen gedelegeerde Massigli het veelbesproken geheime dossier bijeengebracht, waarin de militaire waarde van de Duitsche Schupo wordt besproken.

De vertegenwoordiger van Havas bij den Volkenbond is gemachtigd te verklaren, dat de door Massigli verstrekte inlichtingen niets te maken hebben met het dossier in kwestie, dat nog niet geopend werd. Deze inlichtingen zijn ontleend aan Duitsche dagbladen en documenten.

Parijs, 25 Oct. (Aneta-Transocean). De kloof, welke tusschen het Fransche kabinet en zijn militaire adviseurs was ontstaan tengevolge van het meeningsverschil over het nieuwe constructieve veiligheids- en ontwapeningsplan, is volgens een officiëel communiqué tijdens een vergadering van den oppersten raad van nationale defensie, welke tot Dinsdagsochtends vroeg duurde, overbrugd.

Genoemd communiqué verklaart verder, dat de meeningsverschillen tot een oplossing zijn gebracht, en dat het eindontwerp in een kabinetsvergadering, welke Vrijdag a. s. zal worden gehouden, in behandeling zal worden genomen, waarna het bij de ontwapeningsconferentie zal worden ingediend.

Uit betrouwbare bron wordt evenwel vernomen, dat de generaals onder leiding van Weygand en maarschalk Pétain in werkelijkheid niet hebben toegegeven, doch slechts zijn gezwicht voor Herriot's bedreigingen, terwijl zij hun bezwaren in verschillende reserves hebben belichaamd. Het is dan ook nog zeer wel mogelijk, dat Weygand zijn ontslag zal indienen. Naar verluidt, concentreeren zich de militaire tegenwerpingen op de voorgestelde vermindering van den militairen diensttijd.

Vereenigde Staten.

Beperking invoer stearinezuur.

Washington, 26 October (Aneta-Reuter). Binnenkort zal door de Amerikaansche douane een beperkende bepaling in het leven worden geroepen met betrekking tot den invoer van stearinezuur uit Nederland.

FRANKRIJK.

De begrooting.

Parijs, 25 Oct. (Aneta-Transocean). De Fransche Kamer vangt vandaag de buitengewone herfstzitting aan, in een uiterst gespannen atmosfeer en met een geweldigen dosis arbeid.

De besprekingen zullen beginnen met een belangrijk debat over de buitenlandsche politiek en onder de dertig ingediende interpellaties zijn er niet minder dan 12, welke op dit zoo belangrijke onderwerp betrekking hebben.

Men gelooft echter niet, dat de besprekingen over de buitenlandsche politiek het kabinet in gevaar zullen brengen.

De meeste interpellanten hierover zijn „oldtimers", zooals Franklin Bouillon en Leon Blum, die iederen keer weer hun aanvallen lanceeren, welke echter niet „au serieux" worden genomen.

In regeeringskringen wordt evenwel veel meer aandacht geschonken aan het voornemen der socialisten om het bekende luchtvaartschandaal in bespreking te brengen, hetgeen ernstige botsingen en verdere consequenties met zich zou kunnen brengen. Het voornaamste, waarmede de Kamer zich heeft bezig te houden, is de behandeling der begrooting, welke besprekingen zullen plaats hebben, zoodra de financiëele commissie gereed is met haar onderzoek en omtrent het begrootingsontwerp rapport heeft uitgebracht.

Het zou wel eens kunnen gebeuren, dat deze begrooting het struikelblok voor Herriot wordt, en er wordt dan ook druk op gespeculeerd of Herriot erin zal slagen het schip van staat veilig door de woelige parlementaire wateren heen te sturen.

Rede van Dalimier.

Madrid, 24 October (Aneta-Havas). De Fransche minister van arbeid, Dalimier, hield in een vergadering van het internationaal bureau voor den arbeid eene redevoering, waarin hij zijn toehoorders de verzekering gaf, dat Frankrijk haar tot nog toe gehuldigde principes niet prijs zal geven. Frankrijk zal er naar streven, dat de vraagstukken, die op de komende economische wereldconferentie ter sprake zullen worden gebracht, niet zullen blijven beperkt tot die van zuiver technischen aard, doch dat ook terdege rekening zal worden gehouden met den deerniswaardigen toestand, waarin thans vele arbeiders verkeeren. Frankrijk zal daarbij niet nalaten te wijzen op den plicht van de regeeringen om deze menschen te steunen en hen wederom met werk te verblijden.

Het luchtvaart-schandaal.

Parijs, 25 October (Aneta-Havas). Het luchtvaart-schandaal is een nieuw stadium ingetreden, toen Bouilloux Lafont, die een klacht wegens corruptie had uitgebracht tegen de ambtenaren Chaumie en Weiller, er zelf van werd beschuldigd, gebruik te hebben gemaakt van vervalschte documenten.

IERLAND.

De eedsafschaffing.

Dublin, 26 October (Spec. Aneta-Reuter). De Senaat heeft diverse wetsonderwerpen in behandeling genomen, echter niet de wet tot afschaffing van den eed van trouw aan den Engelschen koning, ofschoon de Dail deze kwestie verleden week heeft behandeld.

Deze wet zal dus volgens de grondwet gedurende anderhalf jaar, te rekenen vanaf de aanname ervan door de Dail in Mei van dit jaar, onder het loodje moeten blijven, waarna zij automatisch van kracht zal worden, tenzij in dien tusschentijd de politiek van De Valera door een algemeene verkiezing wordt goedgekeurd.

CURAçAO.

Inkomsten en uitgaven.

Willemstad, 26 October (Spec. Aneta). De inkomsten van Curaçao over de eerste negen maanden van 1932 bedragen in totaal 4.571.000 gulden, zoodat volgens een optimistische schatting de totale inkomsten over 1932 zullen bedragen 7.071.000 gulden, tegenover ƒ 6.526.000 aan uitgaven.

De loonsverordening is aangenomen, terwijl de benzinebelasting zeer waarschijnlijk ook begin November in werking zal treden.

Beide maatregelen zijn getroffen om een aflossing van de kasvoorschotten in 1933 mogelijk te maken.

LUCHTVAART.

De „Graf Zeppelin".

Friedrichshafen, 21 Oct. (Aneta-Transocean). In verband met het reeds gemelde feit, dat de „Graf Zeppelin" thans haar dertigste vlucht over den Oceaan heeft volbracht, kunnen nog de volgende statistische gegevens worden vastgelegd:

Het totaal aantal vluchten bedraagt	284
Vlieguren	4.961
Aantal afgelegde kilometers	500.000
Vervoerde passagiers	7.500

Zoekt gij een tweedehandsch wagen?
Een
„TREKKERTJE"
zal er zorg voor dragen.

Scheepsberichten.

De „Rex" verovert den blauwen wimpel.

Gibraltar, 25 Oct. (Aneta-Reuter). Het nieuwe Italiaansche s.s. „Rex", dat op zijn eerste uitreis met zooveel tegenslag had te kampen, vestigde een nieuw transatlantisch record, door de reis New-York-Gibraltar in 5 dagen en 7 uren af te leggen.

***

Dit schip, gebouwd voor de vereenigde reederijen „Italia" (oorspronkelijk voor de „Navigazione Generale Italiana", doch deze heeft zich verleden jaar met de „Lloyd Sabaudo" en de „Cosulich" vereenigd tot de onder regeeringstoezicht staande „Italia") is het grootste en meest weelderig ingerichte der Italiaansche vloot, en tevens een der grootste drijvende hotels ter wereld. Het schip is 51.075 registertons groot, van voor- tot achtersteven 268,25 M. lang, terwijl de grootste breedte 31 meters bedraagt.

Zij, die het schip kort voor de afvaart in de haven van Genua bezochten, constateerden, dat men van de commandobrug een uitzicht had over de daken der toch zeer hooge Genueesche huizen. Inderdaad is de hoogte van de kiel tot de commandobrug 36½ M. De diepgang van het schip, 9,83 m. bij volle lading, is naar verhouding niet groot. Als stookmiddel dient nafta, geen steenkool.

De inrichting van de „Rex" is wel het laatste woord op het gebied van scheepsbouw. Er is niet alleen voldaan aan alle eischen, die Lloyds' Register voor schepen van de allereerste klasse stelt, doch op vrijwel alle punten ging men verder. Vijftien waterdichte compartimenten zullen het schip, ook bij een onverhoopte aanvaring of ander onheil, voor zinken behoeden. De breede flanken van het schip zullen het „rollen" tot een minimum terugbrengen. Aan boord bevinden zich 24 groote reddingssloepen, waarvan er 22 eigenlijk motorschepen zijn, die zelf wel een transatlantische reis zouden kunnen ondernemen; de andere twee moeten geroeid worden. Deze 24 booten, type Burmester, bieden tezamen plaats aan 3154 personen, dat is 100 meer, dan het totaal-aantal passagiers en bemanning ooit bedragen kan; vier er van zijn voorzien van uiterst moderne Marconi-installaties. Daarenboven zijn er nog 84 kleinere sloepen, type De Bonis, plaats biedend aan 760 personen. Reddinggordels van ultramodern type (lichtgevend) bevinden zich in alle hutten.

Ook het voor de passagiers meestal meer belangwekkende deel der inrichting voldoet aan de hoogste eischen. Er bevinden zich aan boord een compleet ingericht theater, een bioscoop met „Western Electric Sound"-toestel, een marionettentheater in de kinderkamers van eerste en tweede klas, gymnastiekzalen, een grandioos zwembassin met strand en „strandbrug" voor toeschouwers; voorts is er veel ruimte voor sport, in de eerste plaats tennis; alle appartementen der eerste klasse beschikken over open veranda's, die uitzicht geven op zee of op de sportdekken; de tweede, touristen- en derde klassen hebben ieder een ruime veranda voor alle passagiers der desbetreffende klasse. De eetzalen voor iedere klasse geven plaats aan ruim 400 personen, zoodat 1680 personen tegelijkertijd de maaltijden kunnen gebruiken. De keuken is daarmee in evenredigheid. Er zijn 36 koks aan boord, 5 banketbakkers, 6 bakkers, die allen werken onder toezicht van twee chefs de cuisine; verder 140 kellners, 12 assistentkellners en 21 schenkkellners.

In totaal, van den kapitein tot den laagsten glazenspoeler, telt men aan boord 619 man personeel.

Voor alle klassen zijn bibliotheken ingericht; er is een „winkelstraat" op een der dekken; men kan onder leiding van een bekend arts in de eerste klasse een physiotherapische kuur ondergaan, daarbij profiteerend van de bekende therapeutische qualiteiten der oceaanlucht. Een solarium voor infraroode en ultraviolette stralen ontbreekt niet.

In iedere hut is een electrische chronometer, doch wat belangrijker is: elke ruimte van het schip, dus ook die waar men zelden komt, is voorzien van een electrisch toestel, dat onmiddellijk alarm maakt, wanneer de temperatuur boven een bepaald aantal graden stijgt en tevens wanneer zich rook ontwikkelt. In de officierskamer zal men dit alarm kunnen aflezen; op deze wijze is het brandgevaar vrijwel onderdrukt.

De bekende „blue ribbon" is thans van de „Bremen" op de „Rex" overgegaan. Nog dezen winter zal een even groot zusterschip de „Conte di Savoia", in de vaart worden gebracht. Dit laatste schip is voorzien van een giroscopische installatie, waardoor het rollen van het schip wordt opgeheven en dus zeeziekte onmogelijk gemaakt.

Hij is op 't nippertje! Zoo dadelijk gaat de tabaksaccijns in en dan zijn Uwe Victor Hugo sigaren meer dan 20% duurder dan nu. De Fiscus denkt aan zijn beurs: denkt gij aan de Uwe. Koop vóór het te laat is. Koop vóór de
TABAKSACCIJNS
Victor Hugo Sigaren
in luchtdicht gesoldeerde blikken.
Verkrijgbaar te Soerabaia o.a. bij:
Toko Piet, Toko Nam, Toko Jan, Toko Tong, Toko Sun,
1386

De Engeland — Australië-vlucht.

Het Britsche consulaat-generaal deelde ons mede, dat de vlieger J. R. Hebert voornemens is, in een D. H. Moth-vliegtuig van Engeland naar Australië te vliegen.

Het vliegtuig draagt de registratieteekens CF. ADC en is voorzien van een 85 P. K. Gipsy-motor.

De heer Hebert dacht ongeveer 8 October jongstleden van Engeland te vertrekken en hoopt op de navolgende data respectievelijk de hieronder genoemde plaatsen aan te doen:

Palembang	12 November.
Batavia	12 „
Semarang	15 „
Soerabaia	15 „
Rembang	16 „
Bima	16 „
Larantoeka	17 „
Koepang	17 „

Een mail-vliegtuig.

Londen, 25 Oct. (Aneta-Rugby). De voltooiing van een snelle mail-vliegmachine, die besteld werd door de firma Boroan en Paul Ltd., nadert. Deze machine zal een maximum-snelheid kunnen halen van 195 mijlen per uur. De kruissnelheid bedraagt 172 mijlen, de vlieg-radius 1.000 mijlen.

Het geldt hier een tweedekker, voorzien van twee Bristol-Pegasusmotoren, die in staat zal zijn om 1.000 pond aan mail mee te voeren. De machine wordt uitgerust met een apparaat om gedurende de vlucht mails te laten vallen en op te pikken.

CULTURES.

De rijst.

Ziekten en plagen.

Als No. I van de „Bibliotheek de Indische Landbouw", onder redactie van de afdeeling Landbouwonderwijs bij het departement van Landbouw, Nijverheid en Handel, verscheen bij de firma J. B. Wolters een boekje, getiteld: „Ziekten en plagen van de rijst op Java en Madoera", door J. Reijnvaan jr.

Het boekje is bedoeld als lees- en leerboekje voor inrichtingen van landbouwonderwijs, doch het is ook van waarde voor ambtenaren bij de Landbouwvoorlichting, B. B., Volkscredietwezen en voor klein-landbouwers en leiders van ondernemingen enz.

De inhoud is geïllustreerd met duidelijke afbeeldingen van schadelijke zoogdieren, vogels en insecten en bevat daarnaast beschrijvingen van de levenswijze dezer dieren en van de beste wijze van bestrijding. Ook aan schadelijke zwammen en wortelrot is een hoofdstuk gewijd. Het boekje lijkt ons uitermate duidelijk geschreven en zal zeer verhelderend kunnen werken in het belang van ieder, die speciaal met den rijstbouw heeft te maken en daarbij gesteld wordt voor de dikwijls zoo buitengewoon teleurstellende beschadiging van het gewas, die insecten en andere dieren kunnen veroorzaken.

Een dergelijke uitgave, goedkoop en praktisch, kan ten zeerste worden toegejuicht en wij wenschen het werkje in veler handen, niet het minst in die van den kleinen landbouwer, die veelal nog te veel is verstoken van dergelijke populair-wetenschappelijke voorlichting.

Restrictie der thee-productie.

Voorloopige besprekingen.

Het „Alg. Hdbl." meldt dd. 8 Oct.:

Naar ons ter oore komt, zijn te Amsterdam dezer dagen voorloopige besprekingen gehouden tusschen belanghebbenden bij de thee-cultuur, welke besprekingen ten doel hadden, te geraken tot een bespreking van de productie.

Zijn wij goed ingelicht, dan is het de bedoeling, de Britsche producenten met bepaalde voorstellen te naderen en te trachten een basis te vinden, waarop men tot overeenstemming zou kunnen komen. In het stadium, waarin de zaak zich thans nog bevindt, wil men zich in betrokken kringen onthouden van het doen van verdere mededeelingen, omdat men eerst wil wachten, totdat de Engelsche planters van de voorstellen hebben kennis genomen.

Wij kunnen echter wel mededeelen, dat men reden heeft om aan te nemen, dat een beperking van de productie, zooals men zich die voorstelt, meer kans van slagen zou hebben dan het experiment, dat in 1930 op een mislukking uitliep. Er schijnt eenige kans te bestaan, dat op bepaalde punten de medewerking van het gouvernement zal worden verkregen.

Omtrent de hoofdpunten moet er reeds overeenstemming bestaan tusschen de directies van in Nederland en in Ned.-Indië gevestigde maatschappijen en de Britsche producenten in Ned.-Indië.

Wij hoorden wel een percentage noemen van de inkrimping, zooals men zich die had voorgesteld, doch waar alles nog slechts een voorloopig karakter draagt, achten wij het beter, dat percentage niet te noemen.

Men hoopt, dat binnen afzienbaren tijd nadere mededeelingen zullen kunnen worden gedaan.

Financiën en Handel.

SOERABAJA - KOERSEN.

Aandeelen.	Afdoeningen	In de beurs afgedaan	Vraag	Aanbod
Javasche Bank			175	177½
Escompto cert.			45½	46¾
Ned. Handel Mij.			70½	
A'dam Bank			103	106
N. I. Handelsbank			62¼	63
Koloniale Bank	62		60	
H. V. A.	117½/80½	187/8½	178½	178¾
Poerworedjo			7	
Vorstenlanden	48	48	48	
A'dam Rubber		59		59
Internatio		125	124	126
Philips G. B.		123½	123½	123¾
N. Scheepv. Unie			60	62
Japanlijn		35½	35½	36
K. P. M.			106	107
Alg. Expl.			130	
Lindeteves		74¾	74	75½
Kon. Olie		136½	136¼	136½
Redjang Lebong			76	
Simau			340	375
N. I. S.	77		77	78
S. C. S.			28	
O. J. S.			5	
Malang St. Mij.				51
Serajoedal St.				25
Stroohoeden Veem				42½
N. P. V.			40	50
O. J. P. M.			28	
Sem. St. en Prv.			124	
IJsfabrieken				20
Idem pref.				55
Helmig				5
Obligaties.				
5% Ind. Leen. '15				100
5% „ „ '32			97	97¼
5% „ „ '17	98⅜	98¼	98¼	98½
5% „ „ '2'A			97	98
4½% „ „ '26			92½	93½
4½% „ „ '30				93¼
6% doll. „ 1e serie			99	100
6% doll. „ 2e serie			99	100
6% Java Hypothb.			101¼	102¼
5½% „ „			100	100½
4% Incassobank			40	
5% Soerab. '27			90	93½
5% Leening p.st. '23B			67	70
5% Aniem			103	104
5% Semarang				93½
Maand noteeringen Soerabaia.				
N. I. Handelsbank			61	
Koloniale Bank			60	
H. V. A.		175	175	175¾
Poerworedjo			6	
Philips		123	122½	123½
Alg. Exploratie			130	
Koninkl. Olie		136½	136¼	

AMSTERDAMSCHE KOERSEN.

Amsterdam, 26 Oct. (Aneta).

	(Vorige.	Heden.	Verschil).
Amsterdamsche Bank	105	105	— —
Incasso Bank	75	75	— —
Cert. N. H. M.	70	70	— —
Koloniale Bank	61	61	— —
Scheepvaart Unie	61	62	+ 1
Java-China-Japan-Lijn	36	36	— —
Serajoedal Tram	23	23	— —
Internatio	124	123	— 1
Philips	125	123	— 2
Margarine Unie	113	112	— 1
Calvé Delft	64	65	+ 1
Aku	42	42	— —
Küchenmeister	5⅜	5⅜	— —
Koninklijke Olie	139	136	— 3
Alg. Exploratie Mij.	130	129	— 1
Handelsverg. A'dam	178	176	— 2
Vorstenlanden	47	48	+ 1
Amsterdam Rubber	59	59	— —
Sum. Rubber	43	43	— —
Bandar Rubber	41	42	+ 1
Malabar	197	197	— —
Deli Maatschappij	114	114	— —
Senembah	131	130	— 1
Deli Bat. Tabak Mij.	147	142	— 5
Cult. Mij „De Oostkust"	16	16	— —
Arendsburg	136	138	+ 2
Billiton B.	201	203	+ 2
Boeton	12	12	— —
Certif. Cities Service	4 1/16	3⅞	— 3/16
N.I. Spoorweg Mij	79	78	— 1
Sem. Stoomb. Mij. Pr.	28	28	— —
Sem. Joana S. Mij.	21	21	— —
Aniem Nat. Bezit.	190	189	— 1
Tarakan	254	253	— 1
Poerworedjo	7	7	— —
Basilam	20	16	— 4
Young	48¾	48¾	— —
Cert. Ned. Bank	108	107	— 1
4½% Indië 1926	94	93¼	— ¾
5% Indië 1916	98¼	98¼	— —
6% Indië 1922 A	100 1/16	100 1/16	— —
Deli-Batavia	24	24	— —
Indische Rubber	22	22	— —
Vico	32	32	— —
Oost-Java Rubber	65	67	+ 2
Perlak-Petroleum	78	78	— —
Jasumij	34½	34	— ½

Cross-rates.

Amsterdam, 26 Oct. (Aneta).

Amsterdam — Londen		8.23
„ — New-York		2.48 7/16
„ — Parijs		9.76½
- Java	vraag	99¾
	aanb.	100½
Prolongatierente		1

Beursoverzicht.

Amsterdam, 26 Oct. (Aneta).

Markt gedrukt.

MARKTNOTITIES.

Soerabaia - call 27-10-1932.

Amsterdam was aanvankelijk flauw gestemd en ook de openingskoersen uit New-York waren zwak. Het slot uit Amerika kon echter weer iets aantrekken. Hier bleven de omzetten klein op een niveau, dat grootendeels onder gisteren lag.

Bankwaarden wederom zakenloos.

Suikerpapier was aangeboden, ook door de steeds lager gaande buitenlandsche suikermarkten. Zaken kwamen tot stand in H. V. A. en Vorstenlanden, terwijl voor Internatio een eigen-afdoening werd genoteerd.

Scheepvaart bleef vrijwel prijshoudend met slechts kleine affaires in Japanlijn.

Mijnbouw voor Koninkl. Olie onder gisteren met beperkten handel prompt en maand. Redjang prijshoudend en Simau lager aangeboden, beiden zonder handel.

Sporen en trammen zonder belangstelling.

Industriëele waarden voor Philips iets lager.

Indische leeningen op vorige koersen.

BATAVIA - KOERSEN.

	Afgedaan	27 Oct. Vraag.	Aanbod.
Cert. N.H.M.	70¾		
N.I. Handelsbank	62½/2¼		
Koloniale bank		60	62
Amsterd. Bank		104	105
Cert. Escompto	46½		
H. V. A.	177¼/7		
Vorstenlanden		47	50
Internatio		123	128
Scheepv. Unie	61		
Japanlijn	35		
Paketvaart	106		
N.I.S.		76	77
Koninkl. Olie	136		
A'dam Rubber	58¼		
Philips	123¾		
Redjang Lebong		75	78
Simau		375	385

Wisselkoersen van heden.

		Fact.	Hand.	bank	Escompto.
Amsterdam	t. t.	100	100	—	100
	zicht	100	100	—	100
Rotterdam	zicht	—	—	—	—
	2 m/dato	99¾	—	—	—
	3 m/dato	99⅝	—	—	—

Andere plaatsen in Nederland ½%

Londen	t. t.	8,15	8,16¼	8,16¼	
	zicht	8,15	8,16¼	8,16¼	
Australië	t. t.	6,52½	6,53¾	6,51¼	
	zicht	6,52½	6,53¾	6,51¼	
Amerika	t. t.	2,48½	N.Y.	2,48½	2,48½
	zicht	2,48	S.F.	2,48	2,48
Frankrijk	t. t.	9⅞	9⅞	10	
	zicht	9⅞	9⅞	10	
België (p.B.)	t. t.	—	—	—	
	zicht	34¾	34⅝	35½	
Zwitserland	t. t.	—	48½	—	
	zicht	48¼	48⅛	48½	
Italië	t. t.	—	12⅞	13	
	zicht	13	12⅞	13	
Weenen	t. t.	—	—	—	
	zicht	—	36	—	
Duitschland	t. t.	59⅜	59⅛	59½	
	zicht	59⅜	59⅛	59½	
Stockholm	t. t.	—	—	47	
	zicht	45	44	47	
Oslo	t. t.	44	—	47	
	zicht	—	43	47	
Kopenhagen	t. t.	—	44	46	
	zicht	45	44	46	
Calcutta	t. t.	61¾	61⅞	62	
Bombay	zicht				
Madras		61¾	61⅞	62⅛	
Colombo	t. t.	61¾	62⅛	62⅛	
Rangoon	zicht	61¾	66	62⅛	
Japan	t. t.	56	56	56	
	zicht	55⅞	56	56	
Manilla	t. t.	—	124	124	
	zicht	123¾	123¾	124	
Hongkong	t. t.	56¾	57	56¾	
Canton	zicht	57	57	59	
Swatow		53	53	—	
Amoy	t. t.	53	52¼	56¼	
Foochow	zicht	53¼	—	—	
Shanghai	t. t.	74¾	52¾d.	74½t.	74½
	zicht	—	—	—	
Singapore Penang	t. t	94⅞	95	95¼	
Praag	t. t.	—	—	7⅝	
	zicht	—	—	7⅝	

De suikermarkt.

Zoowel Londen als New-York seinden heden belangrijk lagere noteeringen. Londen daalde ¾ tot 1 penny, terwijl New-York 4 à 5 punten terugliep.

Op de locale markt werden er gisteren gedaan 300 tons Superieur Oogst 1931 ready Soerabaia op ƒ 5,90. Heden werd er voor een klein partijtje ƒ 6,05 gemaakt.

Een niet bij de V. J. P. aangesloten fabriek verkocht uit oogst 1932 150 tons Superieur ready Pasoeroean op ƒ 6.—.

In hoofdsuiker werden er van niet aangesloten fabrieken gedaan 700 tons oogst 1932 levering November, December, dessacondities op basis ƒ 5,95, levering Soerabaia.

London terminal market.

Raws:		
December	5/9¼	— ¾
Januari	5/10	— 1
Maart	6/0¾	— 1
Mei	6/2½	— 1
New-York:		
December	0.99	— 4
Januari	0.92	— 4
Maart	0.92	— 5
Mei	0.96	— 5
Juli	0.97	— 5

De V. J. P.-verkoopen oogst-1931.

Gisteren verkochten de V. J. P. aan diverse exporteurs totaal 12912 tons Superieur bestemd voor de Westkust van Britsch-Indië op ƒ 5,50. Verder werden er nog 100 tons Hoofdsuiker voor locale consumptie gedaan.

De productenmarkt.

Rubber: Standaard sheets koopers 8.1/8 ct. per ½ kilo.

Standaard crepe koopers 9.1/8 ct. per ½ kilo.

Coprah: Voer Java f.m.s. fobnug Europa, worden door exporteurs onderstaande prijzen geboden, t.w.

October-afscheep	ƒ 5,55.
November-afscheep	„ 5,60.
December-afscheep	„ 5,65.

Voor indekking is gemiddeld 15 ct. per picol meer te marken, doch verkoopers houden op respectievelijk ƒ 5,80, ƒ 5,85 en ƒ 5,95 per picol.

Coprahkoeken: Een Batavia exporteur kocht gisteren nog een partij Europeesche koeken tot ƒ 2,40 per picol fob.

Voor een prima kwaliteit Chineesch fabrikaat wordt heden tevergeefs ƒ 2,45 geboden franco wagon ofwel ƒ 2,60 fob.

Gaplek: Van een markt is thans geen sprake. De nominale noteering kan aangenomen worden op ƒ 1 per picol.

Gaplekmeel: Nominaal ƒ 1,10 per picol.

Djarakpitten: Probolinggo-kwaliteit afgedaan tot ƒ 3,65 per picol met verder aanbod tot dezen prijs en koopers niet hooger dan ƒ 3,60.

Kapokpitten: Nadat gistermiddag afgedaan werd tot ƒ 1,65 per picol franco Probolinggo, zakte de markt heden weer in en bieden koopers niet meer dan ƒ 1,60.

Fabrikanten kochten tot ƒ 1,60 per picol franco wagon Soerabaia.

Kapok: Markt verlaten. De nominale noteeringen zijn aan te nemen als volgt:

P. O. J. ready nom	ƒ 23.
Holland-kwaliteit	„ 21.
New-York-kwaliteit	„ 20.
Frisco-kwaliteit	„ 19.

Grondnoten: Gepelde, gesorteerde grondnoten nominaal ƒ 5,30 per picol franco schaal Soerabaia.

Faillissementen.

Bij 's raads vonnissen van gisteren zijn failliet verklaard:

Hadji Adenan, als kind genoemd Moestopo, zonder beroep, wonende in de desa Tambaklangon, Brandjangan, onderdistrict Benowo, regentschap Soerabaia.

Gentil, openbare koopvrouw, wonende te Soerabaia, Boeboetan 66.

So Tik Tjwan, koopman, wonende te Soerabaia.

KRANGGAN
KOELSTE THEATER
TE SOERABAIA

Hedenavond slechts 1 voorstelling, aanvang 9 u.45

JAN KIEPURA IN CITY OF SONG

1459

LOSSE NUMMERS
van
DE INDISCHE COURANT
zijn verkrijgbaar bij
BOEKHANDEL
G. KOLFF & Co.
SOERABAIA — MALANG

CAPITOL THEATER

HEDEN EN VOLGENDE AVONDEN

presenteert het filmkantoor K. GAMISCH
DE GROOTE en UITERST SPANNENDE SUPERTOONFILM DER U.F.A.

met in de Hoofdrollen:

ALBERT BASSERMANN . . . . . als RECHTER COMMISSARIS
GUSTAV FRÖLICH . . . . . als de VERDACHTE

Wij verklaren, dat de **geheele Pers** het unaniem eens was, dat **GUSTAV FRÖLICH** als beklaagde de sterkste creatie uitbeeldt welke hij ooit heeft gebracht.

Ook **ALBERT BASSERMANN** als de strenge en onmenschelijke rechter overtreft zichzelve. **ROBERT SIODMAK**, Regisseur der moderne Cinematografie heeft een meesterwerk geschapen.

VOOR SPOEDIGE VERTOONINGEN

EEN HEERLIJKE VLOTTE FILM.

1459

UNION-THEATER
HEDEN VOOR HET LAATST
„NOOIT MEER LIEFDE"
Een zaadige U.F.A. Toon-film Operette. In de hoofdrollen: LILIAN HARVEY, HARRY LIEDTKE en FELIX BRESSART.
Kinderen GEEN toegang. Hollandsche titels
VRIJDAG a.s.: „DIE MARQUISE VON PORMADOUR" Een film van buitengewone schoonheid en pracht.
1381

AGENDA

Vrijdag 28 October 1932

door N.V. Brantas, t.h. J. A. Leland, Dawokali 18, Soerabaia, van keurig meubilair.

door het Vendu en Commissie Kantoor A. Molenkamp t.h. J. Silberbus, Niasstraat no. 14, van meubilair.

Zaterdag 29 October 1932

door N.V. Brantas, t.h. v.d. WelEdGestr. Heer H. I. Bussemaker, Burgemeester van Soerabaia, Ondomohenweg 47, Soerabaia, van keurig meubilair.

Maandag 31 October 1932

door N.V. Brantas, t.h. A.J. van Wessem, Goebengboul. 6, Soerabaia, van keurig meubilair.

door N.V. Brantas, t.h. J. Bil, Speelmanstraat 49, Soerabaia, van meubilair.

door N.V. Brantas, avondvendutie t.h. van J. Noe, Noorderweg 23, Modjokerto, van keurig meubilair.

Dinsdag 1 November 1932

door N.V. Brantas, commissievendutie, in hare localen Comedieplein 2, Soerabaia, van meubilair. Goederen kunnen dagelijks bijgebracht worden.

door N. V. Brantas, ten huize E. Ch. Szrama, Groote Postweg, te Sidoardjo, van keurig meubilair.

door E. Haverkamp & Co., ten huize Mevr. Tienstra, Embong Kenongo 1 en 2, van meubilair.

door W.M.G. Hooper, t/h. W.A. G. Jacobs, Kenikirweg 11, van meubilair.

Woensdag 2 November 1932

door E. Haverkamp & Co., ten huize Mevr. Tienstra, Embong Kenongo 1 en 2, van meubilair.

door W.M.G. Hooper, t.h. A.A. Brodhaag, Ambenganweg 3, van meubilair.

door N.V. Brantas, commissievendutie, in hare localen, Hoofdstraat 7, Kediri, van meubilair. Gelegenheid tot bijbrengen van goederen.

Donderdag 3 November 1932

door N. V. Brantas, ten huize Mevr. C.S. van den Broek, te Wlingi, van meubilair.

Zaterdag 5 November 1932

door A. Molenkamp, groote commissievendutie, Julianaboulevard No. 5, van commissiegoederen. Goederen kunnen dagelijks bijgebracht of afgehaald worden.

Maandag 7 November 1932

door N.V. Brantas, t.h. F.A. v. d. Bosch, Darmoboul. 67, Soerabaia, van meubilair.

Dinsdag 8 November 1932.

door N.V. Brantas, commissievendutie in hare localen in Comedieplein 2, Soerabaia van meubilair. Gelegenheid tot bijbrengen van goederen.

Maandag 14 November 1932

door W. M. G. Hooper, t.h. D.v.d. Vlis, Reinierszboul. 50, van meubilair.

Dinsdag 15 November 1932

door N.V. Brantas, commissievendutie, in hare localen, Comedieplein 2, Soerabaia, van meubilair. Gelegenheid tot bijbrengen van goederen.

Donderdag 17 November 1932

door N.V. Brantas, t.h. A.W.M. Keijnen, Sf. Meritjan, bij Kediri, van meubilair.

Maandag 21 November 1932

door N.V. Brantas, t.h. F. Diephuis, Goebengboul. 43, Soerabaia, van meubilair.

Dinsdag 22 November 1932

door N.V. Brantas, commissievendutie, in hare localen, Comedieplein 2, Soerabaia, van meubilair. Gelegenheid tot bijbrengen van goederen.

door W.M.G. Hooper, t.h. K. Tol, de Kierckstraat 30, van meubilair.

Woensdag 23 November 1932

door N.V. Brantas, t.h. J.C. Tol, Bothstraat 27, Soerabaia, van meubilair.

Vrijdag 25 November 1932

door N.V. Brantas, t.h. J.N. Navasard, Sf. Bendoredjo, Blitar, van meubilair.

Dinsdag 29 November 1932

door N.V. Brantas, commissievendutie, in hare localen, Comedieplein 2, Soerabaia, van meubilair. Gelegenheid tot bijbrengen van goederen.

KRANGGAN
KOELSTE THEATER
TE SOERABAIA

Vanaf MORGENAVOND

DE UNIEKE FILM MET DE MEEST VERRASSENDE RESULTATEN

TALA BIRELL
LOUIS TRENKER
IN
THE DOOMED BATTALION

UNIVERSAL'S MACHTIG FILMWERK

Schrikbarend van Realiteit.

A UNIVERSAL PICTURE Presented by CARL LAEMMLE

With Tala Birell, Luis Trenker, Victor Varconi, Henry Armetta, Gustav von Seyffertitz. A Marcel Vandal and Charles Delac Production. Directed by Cyril Gardner. Produced by Carl Laemmle, Jr. Associate, Paul Kohner.

The DOOMED BATTALION

THE PICTURE TERRIFIC!

EEN LAEMMLE SUPER SPECIAL

IN EUROPA MET OVERWELDIGENDE SUCCESSEN VERTOOND ONDER DEN TITEL „BERGEN IN VLAMMEN" NAAR PERSOONLIJKE ERVARINGEN OPGEDAAN DOOR LOUIS TRENKER

1459

LUXOR
Theater de Luxe

Heden en volgende avonden

PRO OF CONTRA VRIJE-LIEFDE ?

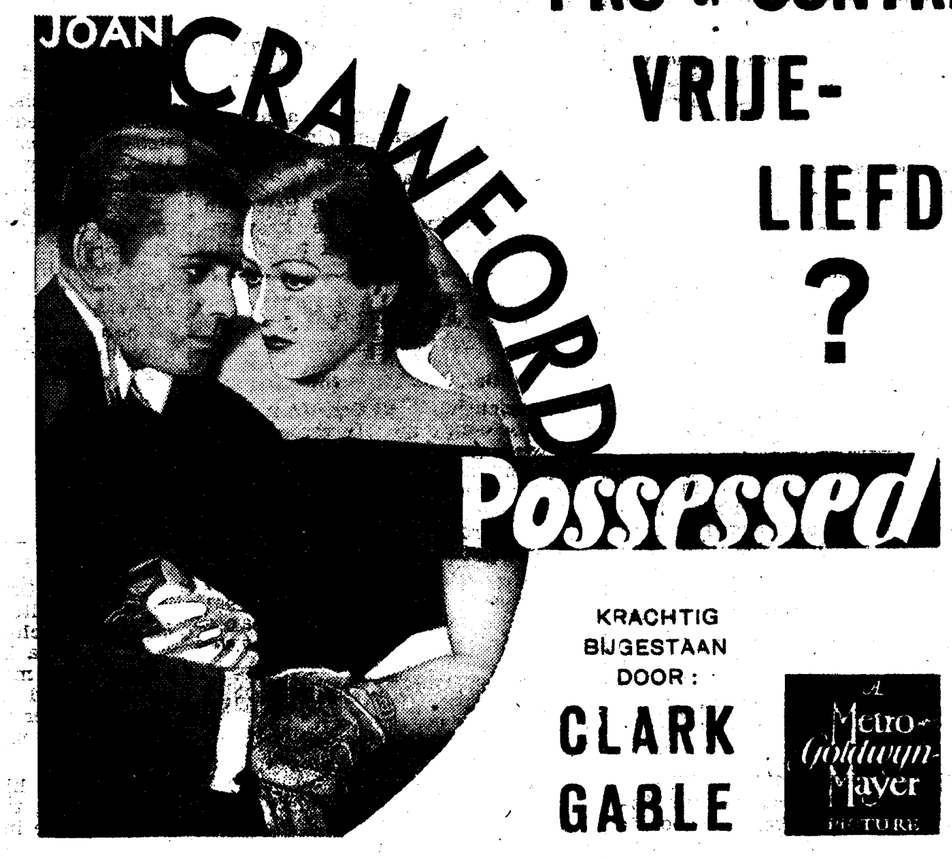

KRACHTIG BIJGESTAAN DOOR: CLARK GABLE

A Metro-Goldwyn-Mayer PICTURE

Het wettig huwelijk onmisbaar voor de vrouw.

1453

Voor vervolg vermakelijkheids-advertenties
zie EERSTE blad